ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಕಲ್ಯಾಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಕಲಬುರಗಿ

ಹಾಗೂ

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ಆಯುಕ್ತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗ, ಕಲಬುರಗಿ

ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ರಾಯಚೂರು

ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ, ಯರಮರಸ್, ರಾಯಚೂರು.

ಅಕ್ಷರ ಆವಿಷ್ಕಾರ

‘ಕಲಿಕಾಸರೆ’

2024-25

ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಸಿರಿ ಕನ್ನಡ

ಎಂಟನೆಯ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಸಾಮರ್ಥ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಪುಸ್ತಕ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಹೆಸರು :	
ಎಸ್.ಎ.ಟಿ.ಎಸ್. ಸಂಖ್ಯೆ :	ಹಾಜರಿ ಸಂಖ್ಯೆ :
ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು :	

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಆಯೋಜನೆ

ಡಾ. ಆಕಾಶ ಎಸ್. ಭಾ.ಆ.ಸೇ.

ಅಪರ ಆಯುಕ್ತರು,

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗ, ಕಲಬುರಗಿ

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಮತಾ ನಾಯಕ
ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ
ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗ, ಕಲಬುರಗಿ

ಶ್ರೀ ಎಚ್ ಸಿ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ
ಸಹ ನಿರ್ದೇಶಕರು (ಆಡಳಿತ)
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ
ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗ, ಕಲಬುರಗಿ

ಶ್ರೀ ವಿಜಯಕುಮಾರ ಜಿ. ಎಂ
ಸಹ ನಿರ್ದೇಶಕರು/ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು
ಸರಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ
ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ(ಸಿಟಿಇ), ಕಲಬುರಗಿ

ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಮುದೋಳ
ಪ್ರಭಾರಿ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಯೋಜನೆ)
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ
ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿ, ಕಲಬುರಗಿ

ಶ್ರೀ ಯುವರಾಜ ಗಾಡಿ
ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ ಕಲಬುರಗಿ
ವಿಭಾಗ, ಕಲಬುರಗಿ

ಶ್ರೀ ನಾಗೇಂದ್ರಪ್ಪ ಅವರಾದ
ವಿಷಯ ಪರಿವೀಕ್ಷಕರು
ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಆಯುಕ್ತರ ಕಛೇರಿ,
ಕಲಬುರಗಿ

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ರೆಡ್ಡಿ ಕೆ.ಇ.ಎಸ್.
ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು
ಡಯಟ್ ಯರಮರಸ್, ರಾಯಚೂರು

ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ.ಜಿ ಕೆ.ಇ.ಎಸ್.
ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು
ಡಯಟ್ ಯರಮರಸ್, ರಾಯಚೂರು

ವಿಭಾಗೀಯ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು

ಶ್ರೀ ರಾಚಪ್ಪ ಭದ್ರಶೆಟ್ಟಿ
ಉಪನ್ಯಾಸಕರು
ಸರಕಾರಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ(ಸಿಟಿಇ), ಕಲಬುರಗಿ

8ನೇ ತರಗತಿ 'ಕಲಿಕಾಸರೆ'ಯ ಕಲಬುರಗಿ ವಿಭಾಗೀಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು

ಡಾ.ಡಿ.ಎನ್.ಪಾಟೀಲ,
ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ನೆಲ್ಲೂರ
ತಾ:ಆಳಂದ ಜಿ:ಕಲಬುರಗಿ

ಶ್ರೀ ಬಸಯ್ಯಸ್ವಾಮಿ,
ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರು
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಕಕ್ಕೇರಾ
ತಾ:ಸುರಪೂರ ಜಿ:ಯಾದಗಿರಿ

ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕುಂಬಾರ,
ಸಹಶಿಕ್ಷಕರು
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ ಕೋಗನೂರು
ತಾ:ಅಫಜಲಪೂರ ಜಿ:ಕಲಬುರುಗಿ

ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನಾ ತಂಡ

- ಶ್ರೀ ಪೀರ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಸಿಂಗನೋಡಿ ತಾ॥ ರಾಯಚೂರು.
- ಶ್ರೀ ಶಂಕರಗೌಡ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ (ಬಾಲಕಿಯರ) ಮುದಗಲ್ ತಾ॥ ಲಿಂಗಸುಗೂರು.
- ಶ್ರೀ ಬಸವರಾಜ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಅಂಬಾಮಠ ತಾ॥ ಸಿಂಧನೂರು.
- ಶ್ರೀ ನಿಂಗಪ್ಪ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಪೋಲಿಸ್ ಕಾಲೋನಿ,ರಾಯಚೂರು
- ಶ್ರೀ ಅಮರೇಶ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ (ಬಾಲಕಿಯರ) ರಾಯಚೂರು.
- ಶ್ರೀಮತಿ ನಿರ್ಮಲ ಭಂಡಾರಿ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ.ಅಸ್ಕಿಹಾಳ, ರಾಯಚೂರು.
- ಶ್ರೀ ದೇವಪ್ಪ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು. ಕರ್ನಾಟಕ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಶಾಲೆ ಮಸ್ಕಿ ತಾ॥ ಮಸ್ಕಿ.
- ಶ್ರೀ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಪಿ ತಳಕಲ್ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ. ಮಾಡಗಿರಿ ತಾ॥ ಸಿರವಾರ.
- ಶ್ರೀಮತಿ ರೇವಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ. ಹೇಮನೂರು ತಾ॥ ದೇವದುರ್ಗ.
- ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ.(ಬಾಲಕಿಯರ) ಮುನ್ನೂರುವಾಡಿ, ರಾಯಚೂರು.
- ಶ್ರೀಮತಿ ಮಂಜುಳಾ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ.(ಬಾಲಕಿಯರ) ಸಿರವಾರ ತಾ॥ ಸಿರವಾರ.
- ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ (ಬಾಲಕರ) ಸಿರವಾರ ತಾ॥ ಸಿರವಾರ.
- ಶ್ರೀಮತಿ ಡಾ.ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಡಿ.ಯದ್ಲಾಪುರ ತಾ॥ ರಾಯಚೂರು.
- ಶ್ರೀಮತಿ ಗಂಗಾಬಾಯಿ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ (ಬಾಲಕರ) ರಾಯಚೂರು.
- ಶ್ರೀ ಶಿವಣ್ಣ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಚಿಂಚೋಡಿ ತಾ॥ ರಾಯಚೂರು.
- ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಎ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ವಡವಾಟಿ. ತಾ॥ ರಾಯಚೂರು.
- ಶ್ರೀ ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮಡ್ಡಿಪೇಟೆ, ರಾಯಚೂರು.
- ಶ್ರೀ ರಾಮರೆಡ್ಡಿ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಒಳಬಳ್ಳಾರಿ ತಾ॥ ಸಿಂಧನೂರು.
- ಶ್ರೀ ದ್ಯಾವಪ್ಪ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ. ಮದ್ಲಾಪೂರು ತಾ॥ ಮಾನವಿ.
- ಶ್ರೀ ಗೂಳಪ್ಪ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ. ಮರಕಂದಿನ್ನಿ ತಾ॥ ಮಸ್ಕಿ
- ಶ್ರೀ ಮಹೆಬೂಬ ಪಾಷಾ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ (ಬಾಲಕರ) ಮಾನವಿ ತಾ॥ ಮಾನವಿ.
- ಶ್ರೀ ಮಹಾಂತೇಶ. ಬಿ. ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ. ಹೆಡಗಿನಾಳ ತಾ॥ ಸಿಂಧನೂರು.
- ಶ್ರೀ ಮಂಜುನಾಥ ಪೂಜಾರಿ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ. ಚಿತಾಪೂರು ತಾ॥ ಲಿಂಗಸುಗೂರು.
- ಶ್ರೀ ನಟರಾಜ್ ಕನ್ನಡ ಪಂಡಿತರು ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ ಮಟ್ಟೂರು ತಾ॥ ಲಿಂಗಸುಗೂರು.

ಭಾಗ – ೧

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಘಟಕಗಳು	ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಂಕ	ನಿಗದಿತ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅವಧಿ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
೦೦	ಬುನಾದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ– ವರ್ಣಮಾಲೆ	೩–೪	೬೦.ನಿಮಿಷ	೦೧
೦೧	ಗದ್ಯ –೧ ಮಗ್ಗದ ಸಾಹೇಬ	೩–೪	೬೦.ನಿಮಿಷ	
೦೨	ಪದ್ಯ –೧ ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ	೪–೫	೬೦. ನಿಮಿಷ	
೦೩	ಪ.ಪೂ.–೧ ಸಾರ್ಥಕ	೧–೨	೩೦.ನಿಮಿಷ	
೦೪	ಗದ್ಯ –೨ ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕಿನ ಸಾಧಕ –ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.	೩–೪	೬೦.ನಿಮಿಷ	
೦೫	ಪದ್ಯ –೨ ಭಾರತೀಯತೆ	೪–೫	೬೦.ನಿಮಿಷ	
೦೬	ಪ.ಪೂ. –೨ ಆಹುತಿ	೧–೨	೩೦.ನಿಮಿಷ	
೦೭	ಗದ್ಯ –೩ ನೀರು ಕೊಡದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ	೩–೪	೬೦.ನಿಮಿಷ	
೦೮	ಪದ್ಯ –೩ ಬೇವು ಬೆಲ್ಲದೊಳಿಡಲೇನು ಫಲ	೪–೫	೬೦.ನಿಮಿಷ	
೦೯	ಪ.ಪೂ. –೩ ಮಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ	೧–೨	೩೦.ನಿಮಿಷ	
೧೦	ಗದ್ಯ –೪ ಯಶೋಧರೆ	೩–೪	೬೦.ನಿಮಿಷ	
೧೧	ಪದ್ಯ –೪ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ	೪–೫	೬೦.ನಿಮಿಷ	
೧೨	ಪತ್ರಲೇಖನ	೧–೫	೬೦.ನಿಮಿಷ	
೧೩	ಗಾದೆ ವಿಸ್ತರಣೆ	೧–೩	೩೦.ನಿಮಿಷ	
೧೪	ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ	೧–೩	೩೦.ನಿಮಿಷ	
೧೫	ಅಲಂಕಾರ	೧–೩	೬೦.ನಿಮಿಷ	
೧೬	ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ –೧ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ	೪೦	೯೦.ನಿಮಿಷ	

ಬುನಾದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ– ವರ್ಣಮಾಲೆ

ಅ	ಆ	ಇ	ಈ	ಉ	ಊ	ಋ	ಎ	ಏ	ಐ	ಒ	ಓ	ಔ
ಅಂ	ಅಃ											
ಕ	ಖ	ಗ	ಘ	ಙ								
ಚ	ಛ	ಜ	ಝ	ಞ								
ಟ	ಠ	ಡ	ಢ	ಣ								
ತ	ಥ	ದ	ಧ	ನ								
ಪ	ಫ	ಬ	ಭ	ಮ								
ಯ	ರ	ಲ	ವ	ಶ	ಷ	ಸ	ಹ	ಳ				

ಬಿಟ್ಟ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ತುಂಬಿರಿ.

ಅ		ಇ		ಉ		ಋ	ಎ			ಒ		

	ಆ		ಈ		ಊ			ಏ	ಐ		ಓ	ಔ

ಅಂ	ಅಃ

ಕ		ಗ		ಙ
ಚ		ಜ		ಞ
ಟ		ಡ		ಣ

ತ		ದ		ನ				
ಪ		ಬ		ಮ				
	ರ		ವ		ಷ		ಹ	

ಕ		ಗ		ಙ		ಕ				ಙ
ಚ		ಜ		ಞ						
ಟ		ಡ		ಣ						
ತ		ದ		ನ						
ಪ		ಬ		ಮ		ಪ				ಮ

ಯ		ಲ		ಶ		ಸ		ಳ

	ಖ		ಘ				ಖ	ಗ	ಘ	
	ಛ		ಝ				ಛ	ಜ	ಝ	
	ಠ		ಢ				ಠ	ಡ	ಢ	
	ಥ		ಧ				ಥ	ದ	ಧ	
	ಫ		ಭ				ಫ	ಬ	ಭ	

ಯ								ಳ
	ರ		ವ			ಸ	ಹ	

ಕ								
ಚ								
ಟ								
ತ								
ಪ								
ಯ								

ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಸರಳ ಪದಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಂತೆ ರಚಿಸಿ

ಅ	ಆ	ಇ	ಈ	ಉ	ಊ	ಋ	ಎ	ಏ	ಐ	ಒ	ಓ	ಔ
ಅಂ	ಅಃ											
ಕ	ಖ	ಗ	ಘ	ಙ								
ಚ	ಛ	ಜ	ಝ	ಞ								
ಟ	ಠ	ಡ	ಢ	ಣ								
ತ	ಥ	ದ	ಧ	ನ								
ಪ	ಫ	ಬ	ಭ	ಮ								
ಯ	ರ	ಲ	ವ	ಶ	ಷ	ಸ	ಹ	ಳ				

ಉದಾಹರಣೆ :–

ಸ	ರ		ಕ	ದ	ನ		ಗ	ರ	ಗ	ಸ

ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು

ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ / ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬರೆಯಿರಿ)

ಕ್ಕ	ಖ್ಖ	ಗ್ಗ	ಘ	ಙ್ಙ				
ಚ್ಚ	ಛ	ಜ್ಜ	ಝ್ಝ	ಞ್ಞ				
ಟ	ಠ್ಠ	ಡ್ಡ	ಢ್ಢ	ಣ್ಣ				
ತ್ತ	ಥ್ಥ	ದ್ದ	ಧ್ಧ	ನ್ನ				
ಪ್ಪ	ಫ್ಫ	ಬ್ಬ	ಭ್ಭ	ಮ್ಮ				
ಯ್ಯ	ರ್ರ	ಲ್ಲ	ವ್ವ	ಶ್ಶ	ಷ್ಷ	ಸ್ಸ	ಹ್ಹ	ಳ್ಳ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕ	ಖ	ಗ	ಘ	ಙ				
ಚ	ಛ	ಜ	ಝ	ಞ				
ಟ	ಠ	ಡ	ಢ	ಣ				
ತ	ಥ	ದ	ಧ	ನ				
ಪ	ಫ	ಬ	ಭ	ಮ				
ಯ	ರ	ಲ	ವ	ಶ	ಷ	ಸ	ಹ	ಳ

ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧ

೧. ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ　　　　೨. ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ

ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು

ಒಂದು ವ್ಯಂಜನದ ಮುಂದೆ ಅದೇ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಅಪ್ಪ = ಅ+ಪ್+ಪ್+ಅ	ಸುದ್ದಿ = ಸ್+ಉ+ದ್+ದ್+ಇ
ಸೊಕ್ಕು = ಸ್+ಒ+ಕ್+ಕ್+ಉ	ಕಗ್ಗ = ಕ್+ಅ+ಗ್+ಗ್+ಅ

ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು

ಒಂದು ವ್ಯಂಜನದ ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ವಕ್ರ = ವ್+ಅ+ಕ್+ರ್+ಅ	ಕೃಷ್ಣ = ಕ್+ಋ+ಷ್+ಣ್+ಅ
ಅಬ್ದಿ = ಅ+ಬ್+ದ್+ಇ	ಅಕ್ಷರ = ಅ+ಕ್+ಷ್+ಅ+ರ್+ಅ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ	ಕ್ಕ	ರೆ		೧	ಅಕ್ಕರೆ
ಚ		ಡಿ		೨	
ಸ		ರೆ		೩	
ಮ		ಳು		೪	
ಇ		ಳ		೫	ಇಕ್ಕಳ
ಕು		ರ		೬	
ಕೊ		ರೆ		೭	
ತ		ಡಿ		೮	
ಬೊ		ಸ		೯	ಬೊಕ್ಕಸ
ಮೆ		ಲು		೧೦	
ರ		ಸ		೧೧	
ಹೊ		ಳು		೧೨	

- **ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.**

ಕಸ್ತೂರಿ	ವಿಶ್ವಾಸ	ಸನ್ಮಾನ	ಅಕ್ರಮ
ಚಂದ್ರ	ಶ್ರಾವಣಿ	ನಿರ್ಮಾಣ	ತತ್ವ
ಪ್ರಯತ್ನ	ಸಕ್ಷಮ	ವಿಜ್ಞಾನ	ಪಥ್ಯ
ಕರ್ಮ	ವಿಶ್ವಾಸ	ಸನ್ಮಾನ	ಅಕ್ರಮ

ನಿಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ.

ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು		ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು	
೧	೯	೧	೯
೨	೧೦	೨	೧೦
೩	೧೧	೩	೧೧
೪	೧೨	೪	೧೨
೫	೧೩	೫	೧೩
೬	೧೪	೬	೧೪
೭	೧೫	೭	೧೫
೮	೧೬	೮	೧೬

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಬುನಾದಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ– ವರ್ಣಮಾಲೆ

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

೧. ಒಂದು ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ವರಾಕ್ಷರ ಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಏನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ : --

೨. ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹ್ರಸ್ವ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘ ಸ್ವರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ							
ದೀರ್ಘಸ್ವರ							

೩. ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾಪ್ರಾಣ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೪. ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಎಂದರೇನು?

ಉತ್ತರ : --

----

೫. 'ಕಸ್ತೂರಿ' ಪದದಲ್ಲಿರುವ ಮೂಲಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಉತ್ತರ : --

೬. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅವು	ಷಟ್	ಆನೆ	ಉಂಡೆ	ಈಶ	ಚಿತ್	ಊಟ	ರಾಜ್	ಋಷಿ	ಏಣಿ
ವು	ಷ								

೭. ಗ್ಗ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಹೊಂದಿರುವ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೮. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಪದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಅ	ಬ	ಭ	ನ	ವಿ
ತ	ರ	ಭಾ	ಯ	ಮ
ಬ	ಸ	ಮ	ನೆ	ತ
ಲ	ಕಾ	ಲು	ನೆ	ಲೆ
ಶಾ	ಬಂ	ಯ	ಹ	ಸಾ
ಕೊ	ಲೆ	ಗಾ	ಕ	ಹೇ
ಳ	ಲು	ಆ	ರ	ಬ
ರ	ಹೀ	ಮ	ಟ	ಳೆ

ಉದಾ: ಭಾರತ		
ಭಯ		

****

ಗದ್ಯಪಾಠ–೧ ಮಗ್ಗದ ಸಾಹೇಬ

–ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯ ಅವರು ಸಾ.ಶ. ೧೯೨೭ ರಲ್ಲಿ **ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗಲೋಡಿ**ಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು **ಹುಚ್ಚು ಮುನಸೀಫ ಮತ್ತು ಇತರ ಕತೆಗಳು, ಆರಾಧನಾ, ರುದ್ರಪ್ಪನ ರೌದ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕತೆಗಳು** ಮುಂತಾದ ಕಥಾ ಸಂಗ್ರಹಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯ ಅವರು ಒಟ್ಟು ೨೬ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- **ಪಾಠದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು**

೧. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮ್ ಸಾಹೇಬನನ್ನು ಮಗ್ಗದ ಸಾಹೇಬನೆಂದೇ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪೂರ್ವಜರು ಮಗ್ಗದ ಹುಸೇನ್ ಸಾಹೇಬರು ಜನಪ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಧನವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಮಸೀದಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ದೇವಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದರು.

೨. ಉರ್ಸ್ ಎಂಬ ಮುಸಲ್ಮಾನರ ಧಾರ್ಮಿಕ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರ ಮನೆತನದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇದ್ದೇ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿತ್ತು.

೩. ರಾಯರೇ, ಅಂಗಡಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೇ? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಲೆ ಇದ್ದರೆ ತುಂಡು ಬೆಲ್ಲವನ್ನೋ ಕಲ್ಲು ಸಕ್ಕರೆ ಹರಳನ್ನೋ ಕೊಡಿ.

೪. ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದುದು ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಯಾರಿಸಿದ ಅಗ್ಗದ ವಸ್ತುಗಳು. ಮಗ್ಗದವರು ಭಿಕಾರಿಗಳಾದರು. ಅವರ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರವಾಯಿತು

೫. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮನ ಮೊದಲ ಎರಡು ಮಕ್ಕಳು ಸರಕಾರಿ ನೌಕರರಾಗಿ ಅವನ ಆಸೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಕೊನೆಯ ಮಗ ಕರಿಮನಿಂದ ನಿರಾಸೆ ಉಂಟಾಯಿತು.

೬. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನವೀನ ಶಿಕ್ಷಣ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ಕರೀಮ್ ಮಗ್ಗದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೀನು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಈಜುವಷ್ಟೇ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿತ. ಮಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಕರಿಮನಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಳ್ಳಿಯ ಪದಕ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಯ ಬಹುಮಾನ ಬಂದಿತು.

೭. ಹಳೆಯ ವಿದ್ಯರ್ಥಿಗಳ ವರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕಾಗಿ ತಾಯಿಯಿಂದ ಚಿನ್ನದ ಸರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾಪತ್ತೆಯಾದ. ಕಳ್ಳನಾದವನು, ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದವನು ಮಗನೇ ಅಲ್ಲ."

೮. ಕರೀಮ್ ಸಣ್ಣಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಧನವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದ.

೯. ಕರೀಮನಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರು ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಬಿರುದನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

೧೦.ನನ್ನ ಕರೀಮ್ ಮಗ್ಗದ ಹುಸೇನ್ ಸಾಹೇಬರ ಹೆಸರಿಗೆ ಕರ್ತಿ ತಂದ" ಎಂದು ಭಾವುಕನಾದ ಕರಿಮನ ತಂದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು

೧. ರಹೀಮ ಮಗ್ಗವನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಗಿತ್ತು?

ಉತ್ತರ : ರಹೀಮ ಮಗ್ಗವನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿತ್ತು.

೨. ಹುಸೇನ್ ಸಾಹೇಬರ ಮನೆತನದವರಿಗೆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಹಕ್ಕು ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ : ರಥೋತ್ಸವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹುಸೇನ್ ಸಾಹೇಬರ ಮನೆತನದವರಿಗೆ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂದಾಗಿ ಪ್ರಸಾದ ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕಿತ್ತು.

೩. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮನ ಹಠವೇನು?

ಉತ್ತರ : ತನ್ನ ಮೂವರು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟಾದರೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮನ ಹಠವಾಗಿತ್ತು.

೪. ತಂದೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಮೊದಲೆರಡು ಮಕ್ಕಳು ನೆರವೇರಿಸಿದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?

ಉತ್ತರ : ಒಬ್ಬ ಸರಕಾರಿ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತನಾದ,, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಪೋಸ್ಟ್‌ಮಾಸ್ತರನಾದ. ಹೀಗೆ ತಂದೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಮೊದಲೆರಡು ಮಕ್ಕಳು ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

೫. ರಹೀಮ ಮಗನನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದ್ದೇಕೆ?

ಉತ್ತರ : ರಹೀಮ ಮಗ್ಗದ ಹುಚ್ಚನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಮಗನನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದನು.

- **ಈ ಗದ್ಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳು**

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು **ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯ** ಅವರು ರಚಿಸಿದ **ಸಮಗ್ರ ಕತೆಗಳು** ಕಥಾ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದ **ಮಗ್ಗದ ಸಾಹೇಬ** ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯ	ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	ಯಾರು? ಯಾರಿಗೆ?	ಸಂದರ್ಭ
ಮಗ್ಗದ ಸಾಹೇಬ	"ಮಗ್ಗವಲ್ಲ ಕೊರಳಿಗೆ ಹಗ್ಗ"	ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮ್ ಸಾಹೇಬನು ಮಗ್ಗದ ಸಾಹೇಬ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ	ಮಗ್ಗದ ಸಾಹೇಬ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಿಗೆ ಅವನು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದನು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ
	"ಕಳ್ಳನಾದವನು, ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಹೋದವನು ಮಗನೇ ಅಲ್ಲ"	ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮನು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಣೆ ಹಾಕುತ್ತ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ	ನಾಟಕಕ್ಕೆಂದು ತಾಯಿಯ ಚಿನ್ನದ ಸರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಯವಾದಾಗ ಮಗನ ಮೇಲೆ ಕೋಪ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭ
	"ನಿಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಇದೊಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿ"	ಅಬ್ದುಲ್ ಕರೀಮ್ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಶಂಕರಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು	ತಂದೆ ಮಗನನ್ನು ಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದಾಗ ಶಂಕರಪ್ಪರವರಿಗೆ ತನ್ನ ತಂದೆಯೊಡನೆ ಸಂಧಾನ ಮಾಡಿಸಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ
	"ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನು ದೇವರು ದಯಾಳು"	ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮ್ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಶಂಕರಪ್ಪ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದನು	ರಹೀಮ್ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಬಿರುದು ದೊರಕಿದೆ ಎಂಬುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದು ಶಂಕರಪ್ಪ ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ರಹೀಮನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

ಸಂದರ್ಭ ಬರೆಯುವ ಮಾದರಿ

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ/ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು ಅವರು ಬರೆದ ಕೃತಿ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಪಾಠದ ಹೆಸರು ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವಾಗ, ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನುಬರೆಯಬೇಕು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು/ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು/ ಗುಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಗದ್ಯ–೧ ಮಗ್ಗದ ಸಾಹೇಬ.

ಅಂಕ–೧೦ **ಸಮಯ : ೨೦ ನಿಮಿಷ**

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೆಸರು : **ಹಾಜರಿ ಸಂಖ್ಯೆ :**

ಅ) ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೪ * ೧=೪**

೧.ರಹೀಮನು ಮಗ್ಗವನ್ನು ಮುಟ್ಟದೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾಗಿತ್ತು?

----

೨. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮನ ಹಠವೇನು?

----

೩. ರಹೀಮನು ಮಗನನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿದ್ದು ಏಕೆ?

----

೪. ಅಬ್ದುಲ್ ರಹೀಮನ ಪೂರ್ವಜರ ಹೆಸರೇನು?

ಆ) ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ **೩*೧=೩**

೫. "ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನು ದೇವರು ದಯಾಳು".

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕವಿಯ ಕಾಲ ಸ್ಥಳ ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ. **೩*೧=೩**

೬. ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯ.

ಪದ್ಯ ೧. ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ.

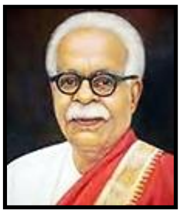

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಎಂ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಜೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ **೨೩-೦೨-೧೮೮೩** ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಸಾಹುಕಾರ ತಿಮ್ಮಪ್ಪೈ ತಾಯಿ ದೇವಕಿಯಮ್ಮ. ಪ್ರಾಸ ಬಿಟ್ಟು ಪದ್ಯ ರಚಿಸಿದ ಮೊದಲ ಕವಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದವರು. ಇವರು **ಗಿಳಿವಿಂಡು, ನಂದಾದೀಪ, ಸಿಂಗಾಲ ಸುತ್ತ, ಸುವಾಸಿನಿ, ವೈಶಾಖ ಮತ್ತು ಗೊಲ್ಗೊಥಾ** ಎಂಬ ಹಲವಾರು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ನೀಡಲಾಗಿದೆ ೧೯೫೦ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ-೧

- ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ- ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- **ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು.**

೧. ಎಂ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ರವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣದ ಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಬರೆದ ಕವನ.

೨. ಕನ್ನಡ ನಾಡು –ನುಡಿಯ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ, ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಪ್ರಾಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳ ಭವ್ಯತೆಯಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕೆಂಬುದು ಕವಿಯ ಆಶಯ.

೩. ನಮ್ಮ ಜನ್ಮದಾತೆಯಾದ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ನಮ್ಮ ತಪ್ಪನ್ನು ಸಹಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅಕ್ಕರೆಯಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಾಳೆ. ನಮ್ಮ ಬಾಳ್ವೆಯೇ ಕನ್ನಡ.

೪. ನಮ್ಮ ತನು, ಮನ, ನುಡಿ ಎಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯನ್ನು ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ.

೫. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಧವಿಧವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು, ಕಾಯಿಗಳನ್ನು, ಪತ್ರೆ, ಹೂವುಗಳನ್ನು ನೀಡುವಂತಹ ಮರ– ಬಳ್ಳಿಗಳು ಇವೆ. ಪರ್ವತಗಳು ಪ್ರಾಣಿ–ಪಕ್ಷಿ– ಹಾವುಗಳ ಸಮೂಹವಿದೆ.

೬. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಒಡಲು ಜೈನರ ಪೂಜ್ಯರಾದಂತಹ ಕೊಂಡಕುಂದವರ್ಯರ, ಮುಖ್ಯ ಮತಾಚಾರ್ಯದಂತಹ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರ, ಬಸವೇಶ್ವರರ, ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ, ಜನ್ನ, ಪುರಂದರದಾಸರ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಹೊನ್ನ ಗಣಿಯಾಗಿದೆ.

೭. ಬೇಲೂರು– ಹಳೇಬೀಡು ಇತ್ಯಾದಿ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಗಳ ಹಿಂದೆ ಇರುವ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕಥೆ ಸವಿಯಾದ ಹಾಲಿನಂತಿರುವ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.

೮. ಕಸ್ತೂರಿ ಮೃಗ ಹೇಗೆ ತನ್ನ ಮೈಯ ಸುವಾಸನೆಯನ್ನು ಅರಿಯದೆ, ಹೊರಗೆ ಹುಡುಕುತ್ತದೆಯೋ, ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಸವಿಯಾದ ನುಡಿಯ ಮಹತ್ವ ಅರಿಯದೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ.

೯. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ಎಲ್ಲರ ನಡೆ–ನುಡಿ, ಆಚಾರ–ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯಾಗಬೇಕು. ಕನ್ನಡಿಗರ ಧಮನಿ ಧಮನಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡವೇ ಉಸಿರಾಗಬೇಕು.

೧೦.ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ತಾಯಿಯ ಮುಖ ಕಂಡಾಗ ಅದೆಲ್ಲ ಗೋಚರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಗೋಚರಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಕೀರ್ತಿ ಜಗತ್ತಿನಾದ್ಯಂತ ಪಸರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೩ :ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ ಪದಗಳನ್ನಾದಾರಿಗಿಸಿ ಮುಂದಿನ ಸಾಲನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆಯಿರಿ.

ಎಂ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು ---

ಜೈನರಾದ ---

ಮಧ್ವ ಯತಿಯೇ---

ಪರ್ವ---

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ ---

ಪುರಂದರ ---

ತಾಯೆ,ನಿನ್ನ ---

ಚಟುವಟಿಕೆ–೪ :ಮೇಲೆ ರಚಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಹಿಂದೆ ಒಂದರಂತೆ ಜೋಡಿಸಿ ಕಥಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- **ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು**

೧. ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವವಳು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವವಳು ಕನ್ನಡಾಂಬೆ.

----

೨. ಲತೆ ಯಾವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೀಡುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : ಲತೆ ಪತ್ರ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

----

೩. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಬಸಿರ ಹೊನ್ನಗನಿ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ : ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಬಸಿರ ಹೊನ್ನಗನಿ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರು.

೪. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಹಾಡನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದ ಉಕ್ಕಿಸಬೇಕು?

ಉತ್ತರ : ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಹಾಡನ್ನು ಹೊಸ ಕಿನ್ನರಿಯಲ್ಲಿ ಉಕ್ಕಿಸಬೇಕು.

೫. ಕನ್ನಡಿಗರ ಪಾಡು ಏನು?

ಉತ್ತರ : ಕನ್ನಡಿಗರ ಪಾಡು ಮೃಗದ ಸೇಡಿನಂತಾಗಿದೆ.

- **ಎರಡು – ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.**

೧. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು?

ಉತ್ತರ : ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂಪದ್ಭರಿತವಾಗಿದ್ದು ಹಣ್ಣು–ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮರಗಳು, ಪತ್ರ ಪುಷ್ಪಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆನ್ನೆ ಭರಿತವಾದ ಹಾಲು ತೆನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇಲಿನಿಂದ ಬೀಸಿ ಬರುವ ತಂಗಾಳಿ, ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಮೂಹ, ನದಿಗಳು, ನಗರಗಳು, ಪರ್ವತಗಳು ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಇಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಗವೇ ಭೂಮಿಗೆ ಇಳಿದಂತೆ ಮನೋಹರವಾಗಿದೆ.

೨. ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಹಿರಿಮೆಯೇನು?

ಉತ್ತರ : ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಹಲವಾರು ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಉದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕೊಂಡ ಕುಂದಾಚರ್ಯರ, ಮಧ್ವಾಚರ್ಯರ, ಬಸವಣ್ಣನವರ, ಆಚರ್ಯರ, ನೃಪತುಂಗ, ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ, ಜನ್ನ, ಷಡಕ್ಷರಿ, ಮುದ್ದಣ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕವಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪುರಂದರ ದಾಸರಂತಹದಾಸ ಶ್ರೇಷ್ಠರು, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರಂತಹ ಮಹಿಮರು ಈ ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಹೊನ್ನಿನ ಗಣಿಯಂತಹ ರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುವುದು ಹಿರಿಮೆಯಾಗಿದೆ.

- **ಸಂದರ್ಭ ಬರೆಯುವ ಮಾದರಿ**

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ---------------------------- ಅವರು -------------------------- ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ-------------------------------ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ಮೌಲ್ಯವನ್ನು/ ಗುಣವನ್ನು/ ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕು.

- **ಸಂದರ್ಭದ ಹೇಳಿಕೆಗಳು**

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎಂ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಶತಮಾನದ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದ ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯ ಭಾಗ	ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ	ಸಂದರ್ಭ
ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ	ಖಗಮೃಗೋರ ಗಾಳಿಯೋ	ಕವಿಯು ಓದುಗರಿಗೆ	ಸಂಪದ್ಭರಿತ ಪ್ರಕೃತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ	ನಿನ್ನ ಕಲ್ಲೆನುಡಿವುದಲ್ಲ	ಕವಿಯು ಓದುಗರಿಗೆ	ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ವೈಭವವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ	ನಮ್ಮ ಮನಮನೊಂದೆ ಕಲಸು	ಕವಿಯು ಓದುಗರಿಗೆ	ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ

******

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪದ್ಯ –೧ ಕನ್ನಡಿಗರ ತಾಯಿ

ಅಂಕಗಳು : ೧೦. ಸಮಯ : ೧೫ನಿಮಿಷ.

ಅ) ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. **೧*೩=೩**

೧. ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವವಳು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:--

೨. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿಯ ಬಸಿರ ಹೊನ್ನಗನಿ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:--

೩. ಲತೆ ಯಾವುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೀಡುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ:--

ಆ) ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. **೨*೨=೪**

೪. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು?

ಉತ್ತರ:--

----

೫. ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರ ಹಿರಿಮೆಯೇನು?

ಉತ್ತರ:--

----

೬. ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಅವರ ಕವಿ ಪರಿಚಯವನ್ನು ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ . **೧*೩=೩**

ಉತ್ತರ:--

****

ಪಠ್ಯಪೂರಕ ಅಧ್ಯಯನ

೧. ಸಾರ್ಥಕ

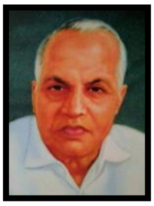

– ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ

ಚಟುವಟಿಕೆ: 1 ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಓದಿ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಳಗಿನ ಖಾಲಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೧).ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯನ್ನು ತೂರಿದಾಗ ಎಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯನ್ನು ತೂರಿದಾಗ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವಲ್ಲಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ.

೨). ಬೂದಿಯನ್ನು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಯಾರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : ಬೂದಿಯನ್ನು ಹೊಳೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಮೀನಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

೩). ದೇಹ ಏಕೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ : : ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥವ ನೆನೆದು ದೇಹ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ.

೪). ಏನನ್ನು ತಿಂದು ಮೀನು ಪುಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : ಮುಷ್ಟಿಯ ಬೂದಿಯ ತಿಂದು ಮೀನು ಪುಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

೫). ಹೊಸ ಪಂಕಜವು ಹೇಗೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ : ಬೂದಿ ಕೆಸರನ್ನು ಕೂಡಿ ಹೊಸ ಪಂಕಜವು ಮೂಡುತ್ತದೆ.

೬). ಬೂದಿಯನ್ನು ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಬದುಕು ಧನ್ಯವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಿ?

ಉತ್ತರ : ದೇಹದ ಬೂದಿಯನ್ನು ತಾವರೆಯು ಬೆಳೆಯುವ ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಾಗ ಆ ಬೂದಿ ಕೆಸರನ್ನು ಸೇರಿ ಹೊಸ ತಾವರೆಯು ಅರಳಿದರೆ ಆ ಮೂಲಕ ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನಲ್ಲಿ ಧನ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೭). ಸಾರ್ಥಕ ಪದ್ಯದ ಯಾವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೀವು ಮೆಚ್ಚುವಿರಿ?

ಉತ್ತರ : ಮಾನವನು ಸ್ವಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನು ಬದುಕಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಜೀವನ ಸಾರ್ಥಕತೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಸತ್ತ ಮೇಲಾದರೂ ಧನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಕವಿ ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ಮೆಚ್ಚುವ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಸತ್ತ ನಂತರ ದೇಹವನ್ನು ಸುಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಆ ನಂತರ ಆ ಬೂದಿಯನ್ನು ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಗದ್ದೆಗೆ, ಮೀನು ವಾಸಿಸುವ ಹೊಳೆಗೆ, ತಾವರೆ ಬೆಳೆಯುವ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದರ ಮೂಲಕ ಸತ್ತ ಮೇಲಾದರೂ ಪರೋಪಕಾರಕ್ಕೆ ದೇಹ ಬಳಕೆಯಾಗಲಿ ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

****

ಗದ್ಯಪಾಠ –೨ ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕಿನ ಸಾಧಕ–ಡಿ.ವಿ.ಜಿ

– ಡಾ॥ ಎನ್.ಎಸ್.ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರು

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಡಾ॥ ಎನ್.ಎಸ್.ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟರು ೨೯–೧೦–೧೯೩೬ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. **ವೃತ್ತ, ಚಿತ್ರಕೂಟ, ಸುಳಿ** ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ಮತ್ತು **'ಸಾಹಿತ್ಯ ರತ್ನ ಸಂಪುಟ'** ಎಂಬ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮಾಸ್ತಿ, ಆಳ್ವಾಸ್ ನುಡಿಸಿರಿ, ರೈಭಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

ಪಾಠದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು

೧. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಎಂದರೆ ದೇವನಹಳ್ಳಿ ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯ ಗುಂಡಪ್ಪ ಎಂದರ್ಥ.

೨. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ’ ಯವರು ಮೈಸೂರಿನ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದ ಸರ್.ಎಂ.ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಮತ್ತು ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಇಸ್ಮಾಯಿಲ್ ಅವರ ಆಪ್ತರಾಗಿದ್ದರು.

೩. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ’ ಒಬ್ಬ ಶೀಲವಂತ, ವಿವೇಕವಂತ, ಪಂಡಿತ, ಮೇಧಾವಿ, ಆಮಿಷಕ್ಕೊಳಗಾಗದ ಪತ್ರಕರ್ತ ಮತ್ತು ಮೇರು ಸಾಹಿತಿಯಾಗಿದ್ದರು.

೪. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ’ ಯವರ ಹುಟ್ಟೂರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಳಬಾಗಿಲು. ತಂದೆ–ವೆಂಕಟರಮಣಯ್ಯ, ತಾಯಿ–ಅಲಮೇಲಮ್ಮ.

೫. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ’ ಯವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವರು ಅವರ ಅಜ್ಜಿ–ಸಾಕಮ್ಮ ಮತ್ತು ಸೋದರಮಾವ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. ‘ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ’ ದ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರಧಾರಿ.

೬. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ’ ಯವರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳಿಸಿದವನು ಡಿವಿಜಿಯವರ ತಂದೆಯ ಆಪ್ತ ಬಂಡಿ ಹೊಡೆಯುವ ಬಡವ ರಸೂಲ್‌ಖಾನ್,

೭. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ’ ಯವರು ಪತ್ರಕರ್ತರಾಗಿ ಮೈಸೂರು ದಸರಾದ ಕುರಿತಾಗಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ದಿವಾನ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನೀಡಿದ ಸಂಭಾವಣೆಯ ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಮರಳಿಸಿದರು.

೮. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಳಕೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ನಂಬಿದ್ದರು.

೯. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ’ ಯವರು ತುಂಬಾ ಬಡವರಾಗಿದ್ದರೂ ತುಂಬಾ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿಯಾಗಿದ್ದರು.

೧೦. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ’ ಯವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳ ಮಂಥನಕ್ಕಾಗಿ ‘ಗೋಖಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ’ ಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದರು.

೧೧. ‘ಡಿ.ವಿ.ಜಿ’ ಯವರು ಓದಿದ್ದು ಕೇವಲ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಆದರೂ ‘ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕದ ಭೀಷ್ಮ’ ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ೬೬ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ೮೦೦೦ ಸಾವಿರ ಪುಟಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ೧೫೦೦ ಪುಟಗಳ ಬಿಡಿ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಸಿರಿವಂತ ಸಾಹಿತಿ.ಅವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿ ‘ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ’ ಕನ್ನಡದ ಭಗವದ್ಗೀತೆಯೆಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೩ : ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸುಳಿವನ್ನಾಧರಿಸಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸುಳಿವು

ಡಿ.ವಿ.ಜಿ–

ಪತ್ರಕರ್ತ–

ಸಾಹಿತಿ–

ಸರ್.ಎಂ.ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ–

ಮೇಧಾವಿ–

ಸತ್ವಶಾಲಿ–

ಪ್ರಸಿದ್ಧ–

ದಸರಾ–

ಉದಾಸೀನ–

ಪಂಡಿತ–

ಉತ್ಸವ–

- **ಮೇಲೆ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯಾಂಶವನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ವಂತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.**

- **ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.**

೧. ಡಿವಿಜಿಯವರ ಹುಟ್ಟೂರು ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ಡಿವಿಜಿಯವರ ಹುಟ್ಟೂರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಳಬಾಗಿಲು.

----

೨. ಡಿವಿಜಿಯವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಡಿವಿಜಿಯವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವರು ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಬ್ಬರು ಅವರ ಅಜ್ಜಿ ಸಾಕಮ್ಮ,ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅವರ ಸೋದರಮಾವ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.

----

೩. ಡಿವಿಜಿ ಅವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಡಿವಿಜಿ ಅವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದವರು ಅವರ ತಂದೆಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದವ ಬಂಡಿ ಹೊಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಸೂಲ್ ಖಾನ್.

---

೪. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಹುದ್ದೆ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಲಂಕರಿಸಿದ್ದ ಹುದ್ದೆ ದಿವಾನ್(ಮಂತ್ರಿ).

---

೫. ಡಿವಿಜಿಯವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ಡಿವಿಜಿಯವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ ಗೋಖಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ.

- **ಸಂದರ್ಭದ ಹೇಳಿಕೆಗಳು:**

ಆಯ್ಕೆ	ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳು	ಯಾರು? ಯಾರಿಗೆ?	ಸಂದರ್ಭ(ಯಾವಾಗ?)
ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕಿನ ಸಾಧಕ ಡಿವಿಜಿ	೧."ಏನು ಬಂದಿರಿ ಗುಂಡಪ್ಪ"	ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಡಿವಿಜಿಯವರಿಗೆ ಕೇಳಿದರು.	ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೀಡಿದ ಹಣವನ್ನು ದಿವಾನ್ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಡಿವಿಜಿಯವರು ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ಬಂದಾಗ
	೨."ನೀನು ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?"	ಡಿವಿಜಿಯವರು ಹೆಂಡತಿಗೆ ಕೇಳಿದರು.	ತಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳ ಮನೆಯ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಡಿವಿಜಿಯವರ ಹೆಂಡತಿಯು ಹೋಗದಿದ್ದಾಗ
	೩."ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇರುವುದು ಇದೊಂದೇ ಸೀರೆ"	ಡಿವಿಜಿಯವರ ಹೆಂಡತಿಯು ಡಿವಿಜಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು.	ತಮ್ಮ ಬಂಧುಗಳ ಮನೆಯ ಉತ್ಸವಕ್ಕೆ ಡಿವಿಜಿಯವರ ಹೆಂಡತಿಯು ಹೋಗದಿರಲು ಕಾರಣ ಕೇಳಿದಾಗ
	೪."ಬೆಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆಯಾಗು ದೀನ ದುರ್ಬಲರಿಂಗೆ"	ಡಿವಿಜಿಯವರು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.	ಡಿವಿಜಿಯವರು ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ

ಚಟುವಟಿಕೆ–೩ : **ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಆಯ್ಕೆ, ಸಂದರ್ಭ, ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ತುಂಬಿರಿ.**

ಆಯ್ಕೆ : ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು -- ಅವರು ಬರೆದಿರುವ --- ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಈ ಮಾತನ್ನು --- ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ --- ಹೇಳಿದರು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ -- -------------------------------------- ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

- **ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ:**

೧. ಸಾಕಮ್ಮ: ಡಿವಿಜಿಯವರ ಅಜ್ಜಿ ::ತಿಮ್ಮಪ್ಪ:------------------

೨. ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ: ಡಿವಿಜಿ :: ಸುಳಿ:--------------------

೩. ರಾಯಚೂರು: ಅಂಕಿತನಾಮ :: ಜನರು:------------------

೪. ದೊಡ್ಡ: ಗುಣವಾಚಕ :: ಎರಡು:---------------------

೫. ಕೆಲವು: ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ :: ಇಂಥ:--------------------

೬. ಈಶಾನ್ಯ: ದಿಗ್ವಾಚಕ :: ಮೊದಲನೆಯ:-------------------

೭. ನಾನು: ಉತ್ತಮಪುರುಷ :: ನೀನು:---------------------

೮. ತಾನು: ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ :: ಯಾರು ?:--------------

****

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಗದ್ಯ 2 ಸಾರ್ಥಕ ಬದುಕಿನ ಸಾಧಕ –ಡಿವಿಜಿ

ಅಂಕ–10 ಸಮಯ : 20 ನಿಮಿಷ

ಅ) ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **3×1=3**

1. ಡಿವಿಜಿ ಅವರ ಹುಟ್ಟೂರು ಯಾವುದು?

---

2. ಡಿವಿಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವರು ಯಾರು ?

---

3. ಡಿವಿಜಿಯವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆ ಯಾವುದು?

ಆ) ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ **2×2=4**

4. ರಸೂಲ್ ಖಾನ್ ಅವರು ಡಿವಿಜಿಯವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಸಹಾಯವೇನು ?

---

5. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು?

ಇ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ. **3×1=3**

6. "ಏನು ಬಂದಿರಿ ಗುಂಡಪ್ಪ?"

–******

ಪದ್ಯ– ೨. ಭಾರತೀಯತೆ .

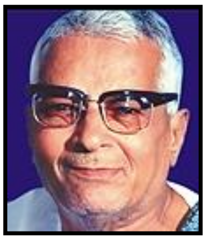

–ಕೆ.ಎಸ್.ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಕೆ.ಎಸ್.ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ **ಕಿಕ್ಕೇರಿ**ಯಲ್ಲಿ ಸಾ.ಶ. **೧೯೧೫** ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು **ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು, ಶಿಲಾಲತೆ, ಇರುವಂತಿಗೆ, ನವಪಲ್ಲವ, ದೀಪದ ಮಲ್ಲಿ** ಮೊದಲಾದ ಕವನಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿವೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ '**ಪ್ರೇಮಕವಿ**' ಎಂದೇ ಇವರು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**
-

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- **ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು:**

೧. ಭಾರತ ದೇಶದ ಆಕಾಶದಷ್ಟು ಎತ್ತರವಾಗಿರುವ ಪರ್ವತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಕರಾವಳಿಯ ತೀರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ, ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೨. ಭಾರತ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವವರ ಕಣ್ಣುಗಳು ಬೇರೆಯಾದರೂ ನೋಟವು ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ.

೩. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಗಡಿಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ.

೪. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಡಲುಗಳಿವೆ.

೫. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಕಡಲಿನ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಆಕಾಶದ ಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಯೋಧರು ಬಾವುಟಗಳನ್ನು ಹಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

೬. ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲರ ತಾಯಿ ಭಾರತಮಾತೆಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ಪೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ

೭. ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳಿದ್ದರೂ ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರ ಭಾವನೆಗಳು ಒಂದೇಆಗಿವೆ.

೮. ತಾಯ್ನಾಡಿಗೆ ಪ್ರಾಣತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರುವ ಅನೇಕ ಹುತಾತ್ಮರು ನಮ್ಮದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

೯. ನಾವು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಪರರಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಮಿಡಿಯುವ ಮನಸ್ಸು ಸಂಸ್ಕಾರ ನಮ್ಮದು.

೧೦.ಬಿರುಗಾಳಿ ಎಂಬ ಭಯಾನಕತೆಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯ ಬೆಳಕಿನಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

೧೧.ನಾವು ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ನಾವು ಭಾರತೀಯರು ಎಂದು ಕವಿ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- **ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.**

೧. ಪರ್ವತ ಹಿಮ ಯಾವ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಪರ್ವತ ಹಿಮವು ಆಕಾಶದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದೆ.

----

೨. ಪೆರ್ದರೆಗಳು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಮುತ್ತ ನೀಡುತ್ತಿವೆ?

ಉತ್ತರ : ಪೆರ್ದರೆಗಳು ಕರಾವಳಿಗೆ ಮುತ್ತ ನೀಡುತ್ತಿವೆ.

----

೩. ಹಸಿರು ದೀಪವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಹಸಿರು ದೀಪವನ್ನು ಬಯಲು ತುಂಬಾ ಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ.

----

೪. ಯಂತ್ರಘೋಷ ಏಳುತ್ತಿರುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?

ಉತ್ತರ : ನೀಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಗೆಯನ್ನು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ಯಂತ್ರಘೋಷ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ.

----

೫. ನಮ್ಮ ಧ್ವಜವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದವರು ಯಾರು?.

ಉತ್ತರ : ನಮ್ಮ ಧ್ವಜವನ್ನು ಯೋಧರು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ.

----

೬. ನಮ್ಮ ಪಯಣ ಎತ್ತಸಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ನಮ್ಮ ಪಯಣವು ನಮ್ಮ ಗುರಿಯ ಬೆಳಕಿನೆಡೆಗೆ ಸಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ

ಹೇಳಿಕೆಗಳು	ಆಯ್ಕೆ	ಸಂದರ್ಭ	ಸ್ವಾರಸ್ಯ
"ಕಣ್ಣು ಬೇರೆ, ನೋಟವೊಂದು"	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ	ಪರ್ವತ, ಕರಾವಳಿ, ಬಯಲು, ನಗರಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಭಾರತವೇ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ	ಭಾರತವು ವಿಭಿನ್ನತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದು
	ಭಾರತೀಯತೆ	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ	
"ಭಾಷೆ ಬೇರೆ, ಭಾವವೊಂದು"	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ	ಭಾರತದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಭಾವ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ	ಭಾರತವು ವಿಭಿನ್ನತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದು
	ಭಾರತೀಯತೆ	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ	
"ಎಲ್ಲೆ ಇರಲಿ, ನಾವು ಒಂದು"	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ	ಹುತಾತ್ಮರಿಗೆ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡುತ್ತ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ	ಭಾರತವು ವಿಭಿನ್ನತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂಬುದು
	ಭಾರತೀಯತೆ	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಭಾರತೀಯರಿಗೆ	

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಆಯ್ಕೆ, ಸಂದರ್ಭ, ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಬರೆದು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ.

ಆಯ್ಕೆ : ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು ------------------------------------ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ------------------------------------ ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಈ ಮಾತನ್ನು -- --------- ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ --- ಹೇಳಿದರು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ --- -- ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

****

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪದ್ಯ –೨ ಭಾರತೀಯತೆ.

ಅಂಕ–10 ಸಮಯ : 20 ನಿಮಿಷ

ಅ) ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. **೩*೧=೩**

೧. ಹಸಿರು ದೀಪವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಚ್ಚಲಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:--

೨. ನಮ್ಮ ಧ್ವಜವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದವರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:--೩. ನಮ್ಮ ಪಯಣ ಎತ್ತ ಸಾಗಿದೆ?

ಉತ್ತರ:--**ಆ)**

ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ. **೧*೩=೩**

೪. "ಭಾಷೆ ಬೇರೆ, ಭಾವವೊಂದು ".

ಉತ್ತರ:--

ಇ) ೫. ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ . **೧*೪=೪**

ಉತ್ತರ: ನಾಡಿಗಾಗಿ---------------------------------

------------------------------ಪಯಣದಲ್ಲಿ.

****

ಪಠ್ಯ ಪೂರಕ ಅಧ್ಯಯನ –೨ ಆಹುತಿ

ಕೊಡಗಿನ ಗೌರಮ್ಮ

೧. ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮುದುಕನ ಉದ್ಯೋಗವೇನು?

ಉತ್ತರ : ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮುದುಕನು ಒಬ್ಬ ರತ್ನದ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿದ್ದನು.

೨. ಯುವಕನು ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಮುದುಕನ ಮನೆಗೆ ಏಕೆ ಬಂದನು?

ಉತ್ತರ : ಯುವಕನ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗಿ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದಿಕ್ಕು ತೋಚದೆ ಮುದುಕನ ಮನೆಗೆ ಹೋದನು.

೩. ಮುದುಕನ ಮಗಳು ಮತ್ತು ಸೊಸೆಯ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ : ಮುದುಕನ ಮಗಳ ಹೆಸರು ಸೀತೆ ಮತ್ತು ಸೊಸೆಯ ಹೆಸರು ಶಾಂತಿ.

೪. ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಶಾಚಿ ಯಾರನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು?

ಉತ್ತರ : ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಪಿಶಾಚಿ ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಬಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು.

೫. ಯುವಕನು ಬಡವರ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗದಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ : ಯುವಕನಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಲಾ ಕಲಿತು ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಬಲವಾದ ಇಚ್ಛೆ ಇತ್ತು. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ತುಂಬಾ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಆತನ ತಂದೆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರ ಅಳಿಯನಾದರೆ ತಾನು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನು ಆ ಬಡವರ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಲ್ಲ.

೬. ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ವಿಜಯಳು ಅಣ್ಣನಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದಳು?

ಉತ್ತರ : ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ವಿಜಯಳು ಅಣ್ಣನಿಗೆ–"ನೋಡುತ್ತಿದ್ದುದು ನೀನು ಕೊಂದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು" ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

****

ಗದ್ಯಪಾಠ –೩ ನೀರು ಕೊಡದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ

ನೇಮಿಚಂದ್ರ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಶ್ರೀಮತಿ ನೇಮಿಚಂದ್ರ ಅವರು **ಚಿತ್ರದುರ್ಗ**ದಲ್ಲಿ **ಜುಲೈ ೧೬. ೧೯೪೯** ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ತಂದೆ ಪ್ರೊ.ಜಿ.ಗುಂಡಣ್ಣ, ತಾಯಿ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ, ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳೆಂದರೆ **ಯಾದ್ ವಶೇಮ್–ಕಾದಂಬರಿ , ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ನೀವಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತೆ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು, ನೇಮಿಚಂದ್ರರ ಕಥೆಗಳು** ಮುಂತಾದ ಕಥಾ ಸಂಕಲನಗಳು, ಬದುಕು ಬದಲಿಸಬಹುದು ಅಂಕಣ ಬರಹಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳು. ಪೆರುವಿನ ಪವಿತ್ರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗೆ **ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ** ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರಕಿವೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

● **ಪಾಠದ ಆಶಯ**

ವಿಶ್ವದ ಜಾಗತೀಕರಣದ ಹೊಡೆತಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿದ ನಮ್ಮ ನಗರಗಳಿಂದು ಕೊಳ್ಳುಬಾಕತನವನ್ನು, ಲಾಭಕೋರತನವನ್ನು ಹುಟ್ಟುಹಾಕಿ ವಿಶ್ವದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಾಗಲು ಹೊರಟಿರುವುದು ಬಲು ಅಪಾಯಕಾರಿ ಎಂಬ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು 'ನೀರು ಕೊಡದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ' ಈ ಗದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ.

ಲೇಖಕಿ ಶ್ರೀಮತಿ ನೇಮಿಚಂದ್ರ ಅವರ ಅಂಕಣ ಬರಹವಾದ 'ಬದುಕು ಬದಲಿಸಬಹುದು' ಕೃತಿಯಿಂದ 'ನೀರು ಕೊಡದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ' ಪಾಠವು ಆಧುನಿಕ ಜೀವನಶೈಲಿಗೆ ಹಿಡಿದ ಕೈಗನ್ನಡಿಯಾಗಿದೆ.

- **ಪಾಠದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು**

೧. ಲೇಖಕಿಯರು 'ದೇಶ ಸುತ್ತು ಕೋಶ ಓದು' ಎಂಬ ಗಾದೆಯಂತೆ ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿದ ಅನುಭವದಿಂದ ಭಾರತದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರೇ ಉಳಿದೆಲ್ಲವೂ ನೀರು ಕೊಡದ ನಾಡುಗಳು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

೨. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿನೀರಿಗಿಂತ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಕೋಲಾಗಳು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಫ್ರೆಂಚ್ ವೈನ್, ಬಿಯರ್, ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

೩. ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಾಗಲಿ , ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಾಗಲಿ ನೀರು ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿಲ್ಲ.

೪. ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಮಾನವೀಯತೆಗೆ ಬೆಲೆಕೊಟ್ಟು "ಬಳಲಿ ಬಂದವರಿಗೆ ನೀರು, ಹಸಿದು ಬಂದವರಿಗೆ ಅನ್ನವನ್ನಿಕ್ಕಿ" ಮೌಲ್ಯಯುತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು ವಿಶ್ವವೇ ಹೆಮ್ಮೆಪಡುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

೫. ಇಂದು ಕೊಳ್ಳುಬಾಕತನ, ಲಾಭಕೋರತನದ ರೋಗಗಳು ಸಾಂಕ್ರಾಮಿಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹರಡಿ ಭಾರತಕ್ಕೂ ಲಗ್ಗೆ ಇಟ್ಟಿವೆ.

೬. ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಕೊಳ್ಳುಬಾಕತನದ ಕಪಿಮುಷ್ಠಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವೇ? ಬಾಯಾರಿದವರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡಬಲ್ಲವೇ? ಹಸಿದವರಿಗೆ ಅನ್ನ ಕೊಡಬಲ್ಲವೇ? ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ನೀರು ಅನ್ನವನ್ನು ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬದುಕಬಲ್ಲವೆ? ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ: ಇದಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳು ಈ ಪದಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಮ್ಯಾಗ್ಡೋನಾಲ್ಡ್, ಫ್ರೇಂಚ್ ಪ್ರೈಸ್, ಸ್ಯಾಂಡ್ವಿಚ್, ಬರ್ಗರ್, ಸ್ಪಾರ್ಕ್ಲಿಂಗ್ ವಾಟರ್, ಮಿನರಲ್ ವಾಟರ್, ಸೈಕಾಲಜಿಕಲ್ ವಾರ್ ಫೇರ್, ಗಿಫ್ಟ್, ಗ್ರೀಟಿಂಗ ಕಾರ್ಡ

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- **ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು:**

೧. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿಲ್ಲ?

ಉತ್ತರ : ಯೂರೋಪ್ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ನೀರು ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿಲ್ಲ.

೨. ಮನೆಗೆ ಬಂದವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಸತ್ಕರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಮನೆಗೆ ಬಂದವರಿಗೆ ತಣ್ಣನೆಯ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಸತ್ಕರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ.

೩. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಿಂತ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಸಿಗುವುದೇನು?

ಉತ್ತರ : ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಿಂತ ಅಗ್ಗವಾಗಿ ಸಿಗುವುದು ಕೋಲಾ.

೪. ಭಾರತಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾವ ಹುನ್ನಾರ ನಡೆದಿದೆ?

ಉತ್ತರ : ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುವ ಹುನ್ನಾರ ನಡೆದಿದೆ.

೫. ಸರ್ವರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿರುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ : ಮದರ್ಸ್‌ಡೇ, ಫಾದರ್‌ಸ ಡೇ, ವ್ಯಾಲೆಂಟೈನ್ ಡೇ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಗಿಫ್ಟ್ ಗ್ರೀಟಿಂಗ್ ಕಾರ್ಡ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಹೊಸ ಹುನ್ನಾರ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳು ಸರ್ವರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿದೆ.

೩-೪ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು

೧. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಯಾರಿಕೆಗೆ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಏನೇನು ದೊರೆಯುವವು?

ಉತ್ತರ: ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಬಾಯಾರಿಕೆ ಯಾದಾಗ ನೀರು ಸಿಗುವುದಿಲ ಮತ್ತು ನೀರು ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿಲ್ಲ. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಯಾರಿಕೆಯಾದಾಗ ಕೋಲಾಗಳು , ವೈನ್, ಬಿಯರ್, ಬಾಟಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಧಾರಾಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

೨. ಕೋಲಾಗಳ ಆಸೆಯಿಂದ ನಾವು ಏನೆಲ್ಲವನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ?

ಉತ್ತರ: ಕೋಲಾಗಳ ಆಸೆಯಿಂದ ನಾವುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದನ್ನೇ ತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೋಲಾಗಿಂತ ನೀರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದರೊಂದಿಗೆ ರುಚಿಯಾದ ಮಜ್ಜಿಗೆ, ಪಾನಕ. ಎಳನೀರು, ಕಬ್ಬಿನ ಹಾಲು, ತಾಜಾ ಹಣ್ಣಿನ ರಸ ಎಲ್ಲವನ್ನು ತೊರೆದು ಕೋಲಾಗಳಿಗೆ ಮುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಭಾಷಾಭ್ಯಾಸ

ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ:- ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ಸ್ವರ ಸೇರಿದಾಗ ಆಗುವ ಅಕ್ಷರವೇ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ

ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ದೇವರು – ದ್+ಏ+ವ್+ಅ+ರ್+ಉ

ರಸ್ತೆ – --

ಮಾಲೀಕ – --

ಹೋಟೆಲ್ – --

ಗ್ರಾಹಕ – --

ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ: ಎರಡು ಅಥವಾ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವರ ಸೇರಿ ಆಗುವ ಅಕ್ಷರವೇ **ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ.** ಇದನ್ನು ದ್ವಿತ್ವಾಕ್ಷರ, ಒತ್ತಕ್ಷರ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುವರು.

ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ: ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಎರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಆಗುವ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವೇ **ಸಜಾತಿ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ**

ಉದಾ: ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಕನ್ನಡ, ಕಣ್ಣು, ಹುನ್ನಾರ

ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ: ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜಾತಿಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಆಗುವ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವೇ **ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ.**

ಉದಾ: ಅಕ್ಷರ, ಪುಸ್ತಕ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಅರಣ್ಯ. ಸಮುದ್ರ,

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ

ಸಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ	**ವಿಜಾತೀಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ:**

ತತ್ಸಮ	**ತದ್ಭವ**	**ತತ್ಸಮ**	**ತದ್ಭವ**
ವರ್ಷ	ವರುಷ	ಆಕಾಶ	ಜಾಗಸ
ಪ್ರಾಣ	ಹರಣ	ಕಾರ್ಯ	ಕಜ್ಜ
ಶಕ್ತಿ	ಶಕುತಿ	ಶ್ರೀ	ಸಿರಿ
ಪುಣ್ಯ	ಹೊನ್ನ	ವೈಶಾಖ	ಬೇಸಗೆ
ಚಂದ್ರ	ಚಂದಿರ	ವಿಜ್ಞಾನ	ಬಿನ್ನಾಣ
ಕಾವ್ಯ	ಕಬ್ಬ	ಅಟವಿ	ಅಡವಿ
ಕವಿ	ಕಬ್ಬಿಗ	ಕುಠಾರ	ಕೊಡಲಿ
		ರಾಜ	ರಾಯ

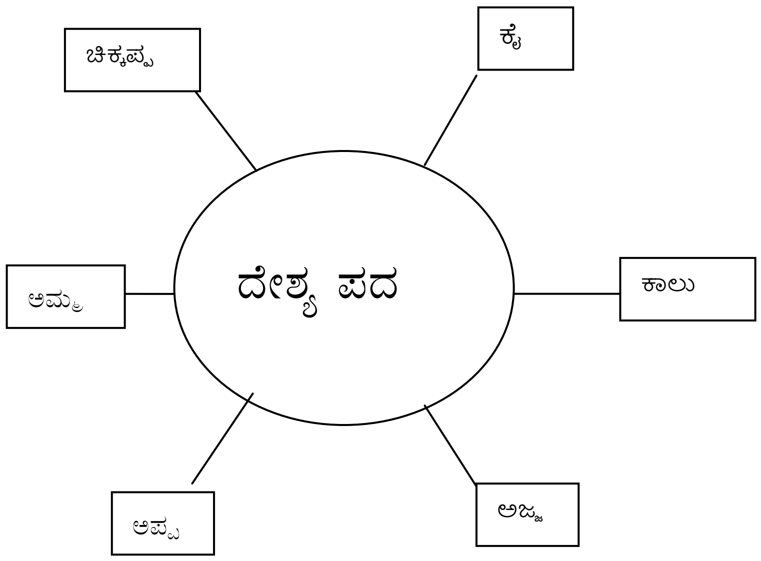
ದೇಶ್ಯ ಪದ
ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ
ಕೈ
ಅಮ್ಮ
ಕಾಲು
ಅಪ್ಪ
ಅಜ್ಜ

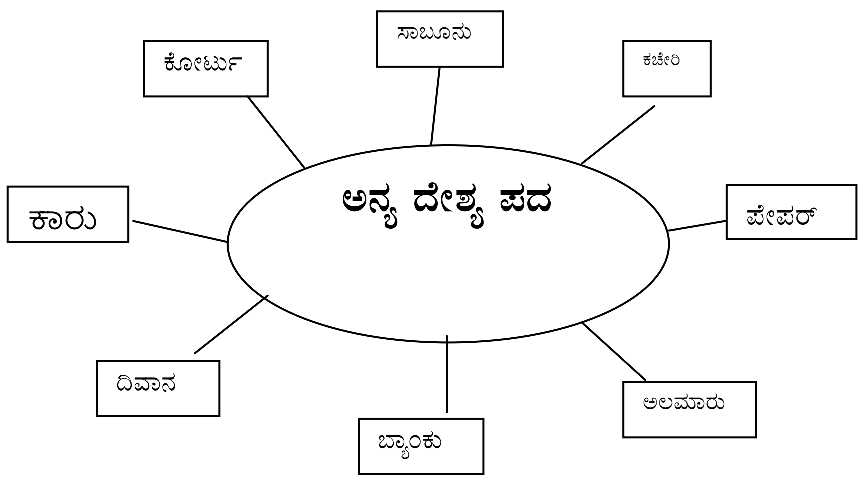
ಅನ್ಯ ದೇಶ್ಯ ಪದ
ಕೋರ್ಟು
ಸಾಬೂನು
ಕಚೇರಿ
ಕಾರು
ಪೇಪರ್
ದಿವಾನ
ಬ್ಯಾಂಕು
ಅಲಮಾರು

****

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಗದ್ಯ ೩ ನೀರು ಕೊಡದ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ

ಅಂಕ–೧೦ **ಸಮಯ : ೨೦ ನಿಮಿಷ.**

ಅ) ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **೨*೧=೨**

೧.ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರು ಕೊಡುವ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿಲ್ಲ

----

೨. ವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಗಿಂತ ಹಗ್ಗವಾಗಿ ಸಿಗುವುದೇನು?

-ಆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **೨*೨=೪**

೩. ಗುರುದ್ವಾರಗಳ ಬಳಿ ಸ್ವಯಂಸೇವಕರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು ?

--------------- --

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಲೇಖಕರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ. **೩*೧=೩**

೪.ನೇಮಿಚಂದ್ರ

ಈ) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **೩*೧=೩**

೫.ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಸಜಾತಿ ಒತ್ತಕ್ಷರ ಪದ ಯಾವುದು

೧.ಸ್ವಪ್ನ ೨.ಸತ್ಯ. ೩.ಸೊಕ್ಕು ೪ ಸ್ವಯಂ ---------------

೬.ವರ್ಷ ಪದದ ತದ್ಭವ ರೂಪ ಯಾವುದು ?

೧.ವರುಷ ೨.ವರ್ಷಾ ೩.ವರುಸ ೪.ವರುಶ ---------------

೭. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಯಾವ ಭಾಷೆಯ ಪದ

೧.ಪೋರ್ಚುಗೀಸ್ ೨.ಹಿಂದಿ ೩.ಅರೇಬಿಕ್ ೪. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ --------------

****

ಪದ್ಯ – ೩ ಬೇವು ಬೆಲ್ಲದೊಳಿಡಲೇನು ಫಲ

–ಪುರಂದರದಾಸರು

ಕವಿಪರಿಚಯ

ಪುರಂದರದಾಸರು ಸಾ. ಶ **೧೪೮೦** ರಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ **ಪುರಂದರಗಡ**ದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು ತಂದೆ ವರದಪ್ಪನಾಯಕ ತಾಯಿ ಸರಸ್ವತಿ ಇವರ ಪೂರ್ವದ ಹೆಸರು **ಶ್ರೀನಿವಾಸನಾಯಕ.** ಇವರು ವ್ಯಾಸರಾಯರ ಶಿಷ್ಯರು **ದಾಸರೆಂದರೆ ಪುರಂದರದಾಸರಯ್ಯ** ಎಂದು ಗುರುಗಳಿಂದಲೇ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. **ಪುರಂದರವಿಠಲ** ಎಂಬುದು ಇವರ ಅಂಕಿತ ಹರಿಭಕ್ತರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ನೂರಾರು ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇವರನ್ನು **ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಪಿತಾಮಹ** ಎಂದೂ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- **ಪದ್ಯದ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿಯಿರಿ.**

೧. ಹುಟ್ಟು ಗುಣ ಸುಟ್ಟರೂ ಹೋಗೋದಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಮಲ ಭಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ನಿಷ್ಫಲವಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಮನಸ್ಸು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿರಬೇಕು .ನಿರ್ಮಲವಾದ ಚಿತ್ತವೇ ನಿಜವಾದ ಮಡಿ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕಹಿಬೇವು ಬೆಲ್ಲದ ಪಾಕದಲ್ಲಿ ಅದಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಕಹಿ ಗುಣ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮನುಷ್ಯನು ಮೋಸ ವಂಚನೆ ಕಪಟತನ ಸುಳ್ಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಮಂತ್ರ ಪಠಣೆ ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ

೨. ಕುಟಿಲವ ಬಿಡದ ಮನುಜರು ಮಂತ್ರ ಪಠಣೆ ದೇವರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ

೩. ಹೆತ್ತ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಗುರು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸದೆ ಅವರನ್ನು ಆಧಾರದಿಂದ ಕಾಣದೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುವವನು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿದರು ಅದರ ಫಲ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ

೪. ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮೋಸ ವಂಚನೆ ಘಾತುಕತನವು ಮಾಡಿ ಗೀತೆ ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಫಲ ದೊರಕುವುದೇ ಅದು ಕೂಡ ವ್ಯರ್ಥ

೫. ಕಪಟತನದಿಂದ ಸಿಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕವರನ್ನು ಕಾಡುವವರು ಜಪತಪ ಮಾಡಿದರು ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಕುಪಿತ ಬುದ್ಧಿ ಬಿಡದೆ ಉಪವಾಸ ವೃತ್ತ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಫಲ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

೬. ಸತಿಯಾದವಳು ಪತಿಯನ್ನು ಗೌರವಿಸದೆ ಆತನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿ ಬಹುವೃತ ಮಾಡಿದರು ಸಹ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ .

೭. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಅತಿಥಿ ದೇವೋಭವ: ಸಂಸ್ಕೃತಿ .ಆದರೆ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಭೇದ ಭಾವ ಮಾಡಿ ಸದ್ಗತಿ ಬಯಸಿದರೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

೮. ಹೀನ ಕೃತ್ಯಗಳು ಮಾಡಿ ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನ ತುಂಗಪಾನ ಮಾಡಿದರು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀನಿಧಿ ಪುರಂದರ ವಿಠಲನನ್ನು ನೆನೆಯದೆ ಮೌನವೃತ್ತ ಮಾಡಿದರೇನು ಫಲ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- **ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು**

೧. ಪುರಂದರದಾಸರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ:– ಪುರಂದರದಾಸರ ತಂದೆ ವರದಪ್ಪನಾಯಕ, ತಾಯಿ ಸರಸ್ವತಿ.

೨. ಪುರಂದರದಾಸರ ಅಂಕಿತವೇನು?

ಉತ್ತರ:–ಪುರಂದರದಾಸರ ಅಂಕಿತ ಪುರಂದರವಿಠಲ.

೩. ಪುರಂದರದಾಸರ ಗುರುಗಳು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ;–ಪುರಂದರದಾಸರ ಗುರುಗಳು ವ್ಯಾಸರಾಯರು.

೪. ಯಾತ್ರೆಯ ಫಲ ಲಭಿಸಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು?

ಉತ್ತರ:–ಯಾತ್ರೆಯ ಫಲ ಲಭಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮಾತಾ ಪಿತರನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

೫. ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿದಷ್ಟು ಫಲ ಲಭಿಸುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಉತ್ತರ:–ಗೀತೆಯನ್ನು ಓದಿದಷ್ಟು ಫಲ ಲಭಿಸುವುದು ಘಾತಕತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕಿದಾಗ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

೬. ಜಪದ ಫಲ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು?

ಉತ್ತರ:–ಜಪದ ಫಲ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ಕಪಟತನ ಬಿಡಬೇಕು.

೭. ಪವಿತ್ರ ಸ್ನಾನದ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಉತ್ತರ:–ಪವಿತ್ರ ಸ್ನಾನದ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದು ಹೀನ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕಿದಾಗ.

- **ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.**

ಆಯ್ಕೆ:– ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪುರಂದರದಾಸರು ರಚಿಸಿದ 'ಬೇವು ಬೆಲ್ಲದೊಳಿಡಲೇನು ಫಲ' ಎಂಬ ಕೀರ್ತನೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಹೇಳಿಕೆಗಳು	ಸಂದರ್ಭ	ಸ್ವಾರಸ್ಯ
೧	"ಮಂತ್ರವ ಪಠನೆಯ ಮಾಡಿದರೇನು ಫಲ"	ಮೋಸ ವಂಚನೆ ಮಾಡುವ ಕೆಟ್ಟಜನರು ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪಠಿಸಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ	ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಮೋಸ ವಂಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂಬುದು
		ಪುರಂದರದಾಸರು ಜನರಿಗೆ	
೨	"ಮಾತಾಪಿತರನು ಬಳಲಿಸುವಾತನು"	ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟ ಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ	ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಳಲಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದು
		ಪುರಂದರದಾಸರು ಜನರಿಗೆ	
೩	"ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿದರೇನು ಫಲ"	ಹೀನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ನದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ನಾವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಲಾಭವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ	ಹೀನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ತೊಳೆಯಲಾಗದ ಪಾಪ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
		ಪುರಂದರದಾಸರು ಜನರಿಗೆ	

- **ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಆಯ್ಕೆ, ಸಂದರ್ಭ, ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ತುಂಬಿರಿ.**

ಆಯ್ಕೆ : ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು ------------------------------------ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ -- ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಈ ಮಾತನ್ನು --- ------------------------- ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ---------------------------------- ಹೇಳಿದರು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ --- -- ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

ವಿಭಕ್ತಿಗಳು

- ಕ್ರಿಯಾಪದದೊಂದಿಗೆ ನಾಮಪದದ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತಿಳಿಸುವಪದಗಳೇ ಕಾರಕರ್ಥಗಳು.
- ಕಾರ್ಯಕರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಭಜಿಸಿ ಹೇಳುವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ವಿಭಕ್ತಿಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಕೊಷ್ಟಕ

ವಿಭಕ್ತಿಗಳು	**ವಿಭಕ್ತಿಪ್ರತ್ಯಯಗಳು**	**ಕಾರಕಾರ್ಥಗಳು**	**ನಾಮಪದ**
ಪ್ರಥಮ	ಉ	ಕತೃಕಾರಕ	ಮನೆಯು
ದ್ವಿತೀಯ	ಅನ್ನು	ಕರ್ಮಕಾರಕ	ಮನೆಯನ್ನು
ತೃತೀಯ	ಇಂದ	ಕರಣಕಾರಕ	ಮನೆಯಿಂದ
ಚತುರ್ಥಿ	ಗೆ,ಕ್ಕೆ,ಇಗೆ	ಸಂಪ್ರದಾನ	ಮನೆಗೆ
ಪಂಚಮಿ	ದೆಸೆಯಿಂದ	ಆಪದಾನ	ಮನೆಯದೆಸೆಯಿಂದ
ಷಷ್ಠಿ	ಅ	ಸಂಬಂಧ	ಮನೆಯ
ಸಪ್ತಮಿ	ಅಲ್ಲಿ	ಅಧಿಕರಣ	ಮನೆಯಲ್ಲಿ

****

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪದ್ಯ –೩ ಬೇವು ಬೆಲ್ಲದೊಳಿಡಲೇನೂ ಫಲ.

ಅ) ಸಂಬಂಧಿಕರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು **೨*೧=೨**

೧. ಪ್ರಥಮ : ಉ :: ಸಪ್ತಮಿ: ----------------------------------

೨. ತೃತೀಯ : ಕರಣಕಾರಕ::ಚತುರ್ಥಿ : ---------------------------

ಆ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೧*೩=೩**

೩. ಪುರಂದರ ದಾಸರ ಅಂಕಿತವೇನು?

ಉತ್ತರ:---

೪.ಪುರಂದರ ದಾಸರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ:---

೫.ಪವಿತ್ರ ಸ್ನಾನದ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಉತ್ತರ:---

ಇ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು – ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೧*೨=೨**

೬. ಪುಣ್ಯ ಸ್ನಾನದ ಫಲ ದೊರೆಯುವುದು ಯಾವಾಗ?

ಉತ್ತರ:---

ಈ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ. **೧*೩=೩**

೭. "ಸ್ನಾನವ ಮಾಡಿದರೇನು ಫಲ".

ಉತ್ತರ:---

****

ಪಠ್ಯ ಪೂರಕ ಅಧ್ಯಯನ – ೦೩

ಮಗಳಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ

ಮೂಲ : ಜವಾಹರಲಾಲ್ ನೆಹರು

ಅನುವಾದ: – ತಿ. ತಾ. ಶರ್ಮ, ಸಿದ್ದನಹಳ್ಳಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ

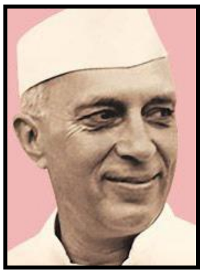

•ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೦೧. ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ನೆಹರುರವರು ಯಾರಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ: ಈ ಪತ್ರವನ್ನು ನೆಹರುರವರು ತಮ್ಮ ಮಗಳಾದ ಇಂದಿರಾ ಪ್ರಿಯದರ್ಶಿನಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

೦೨. ಹೂಯನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬಂದನು ?

ಉತ್ತರ: ಹೂಯನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆ ಹಾಗೂ ವಿವೇಕ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಬಂದನು.

೦೩. ನಲಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಎಲ್ಲಿತ್ತು ?

ಉತ್ತರ: ನಲಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಪಾಟಲೀಪುತ್ರದ ಬಳಿಯಿತ್ತು.

೦೪. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಯಾತ್ರಿಕ ಅವನ ವೇಷದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು ?

ಉತ್ತರ: ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಯಾತ್ರಿಕ ಅವನ ವೇಷದ ಬಗ್ಗೆ "ನನ್ನ ಜ್ಞಾನವಷ್ಟಿದೆ. ಈ ತಾಮ್ರದ ರೇಕುಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಸದೆ ಹೋದೆನಾದರೆ ನನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಿರಿದೀತು. ನನ್ನ ಸುತ್ತ ಸುಳಿವ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಕಂಡೆನಗೆ 'ಅಯ್ಯೋ' ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರೆಲ್ಲ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತಡವಿ ಆಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗಾಗಿ ನಾ ನನ್ನ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ದೀಪ ಹೊತ್ತಿದ್ದೇನೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದನು.

೦೫. ಬಾಪೂಜಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನೆಹರೂರವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ: ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹಾನಾಯಕ ಬಂದ, ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠುರಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದವರೆಂದರೆ ಆತನ ಪ್ರೇಮ ಅಪಾರ, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಉಗ್ರ ಆವೇಶದ ಆತುರ ಅವನಿಗೆ. ಆತ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲೂ, ಗಂಭೀರ ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಲೂ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಿ ನಾವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕೊರಗುತ್ತಿರುವವರು ,ಬಡವರು, ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾದವರೇ ಮೊದಲಾದವರ ದು:ಖದ ಭಾರವಿಳಿಸಬೇಕು, ಇದು ಆತನಾಸೆ.

೬. ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ ?

ಉತ್ತರ: ತೆರೆಮರೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಭಯವಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ.

*****

ಗದ್ಯಪಾಠ ೪. ಯಶೋಧರೆ

–ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

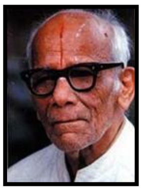

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಅವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ **ಶ್ರೀನಿವಾಸ** ಮಾಸ್ತಿ ಅವರು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳ ಜನಕ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ದರು. ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಲೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಸ್ತಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಾ ಶ **೧೮೯೧** ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಇವರು ಕಾವ್ಯ, ನಾಟಕ, ಕಾದಂಬರಿ, ವಿಮರ್ಶೆ ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು ಒಟ್ಟು ೧೩ ಸಂಪುಟಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. **ಗೌತಮಿ ಹೇಳಿದ ಕಥೆ, ಸಾರಿ ಪುತ್ರನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳು, ಕುಚೇಲನ ಭಾಗ್ಯ, ಹೇಮಕುಟದಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಚಿಕ್ಕವೀರರಾಜೇಂದ್ರ** ಮೊದಲಾದವು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು. ಇವರಿಗೆ ೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ **ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ** ದೊರೆತಿದೆ. ಇವರು ೧೯೮೬ ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- **ಪಾಠದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು**

೧. ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿ ಹೋಗಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ,

೨. ತಂದೆಯನ್ನು ಕಾಣದ ಮಗು ರಾಹುಲನಿಗೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾಗಿವೆ.

೩. ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಶೋಧರೆ ಒಬ್ಬಳೇ ಚಿಂತಾಮಗ್ನಳಾಗಿ ಸಿದ್ದಾರ್ಥನ ಪಠವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ.

೪. ಸಖಿ ಅಂಬಿಕೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಹಿಂದಿನ ರಾತ್ರಿ ಅಮಂಗಳ ಕನಸನ್ನು ಕಂಡದ್ದು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ.

೫. ಹಿಂದೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇಂತಹ ಕನಸು ಕಂಡು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ನೋಡಿದಾಗ ಮನದನ್ನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೬. ಈಗ ನನ್ನ ಮಗನು ನನ್ನನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಕುಲತೆಗೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತಾಳೆ.

೭. ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ರಾಹುಲನೂ ಬಂದು ಅಮ್ಮ ತಂದೆಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿಲ್ಲ ಅವರನ್ನು ಕರೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

೮. ನಾನು ಅವರೊಡನಿದ್ದು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಬಹು ಆಸೆ ಇದೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾನೆ

೯. ಆಗ ಯಶೋಧರೆ ನನ್ನ ವಿಧಿ ಸರಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸಂಕಟ ಪಡುತ್ತಾಳೆ

೧೦. ವಿಧಿ ಕೆಟ್ಟಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಬೇಡ ಎಂದು ರಾಜನು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

೧೧. ನಿನ್ನ ಮಗನು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೂಜನೆನಿಸಿದ್ದಾನೆ ಅವನು ನಿನ್ನ ಪತಿಯನ್ನು ಕರೆದು ತಂದೆ ತರುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಗದ್ಯ ೪ ಯಶೋಧರೆ

ಅಂಕ–೧೦ ಸಮಯ : ೨೦ ನಿಮಿಷ

ಅ) ಸಂಬಂಧಿಕರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ ೩*೧=೩

೧. ರಾಹುಲ : ಪುಲ್ಲಿಂಗ :: ಯಶೋಧರೆ : ------------------------------

೨. ನಾನು : ನಾವು :: ರಾಜ : ------------------------------

೩. ಸಿದ್ದಾರ್ಥ : ನಾಮಪದ :: ಕರೆಯುವನು : ------------------------------

ಆ) ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ೩*೧=೩

೪. ತಂದೆಯನ್ನು ಕರೆತರಲು ಹೋಗುವೆನು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು?

----

೫. ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದದ್ದು ಯಾವುದು?

----

೬. ರಾಜನಿಗೆ ಕನಸಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು?

ಇ) ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ ೨*೨=೪

೭. ರಾಜನನ್ನು ಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಯಶೋಧರೆ ಏನೆಂದು ವಿನಂತಿಸುತ್ತಾಳೆ?

----

೮. ರಾಜನು ಈಗ ನೀನಿರುವ ರೀತಿ ಸನ್ಯಾಸವಲ್ಲವೇ ಎನ್ನಲು ಕಾರಣವೇನು?

****

ಪದ್ಯಭಾಗ ೪. ಸೋಮೇಶ್ವರಶತಕ

–ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥ ಸಾ. ಶ. ಸುಮಾರು **೧೨೯೯** ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಹಟ್ಟಿ ತಾಲೂಕಿನ **ಪುಲಿಗೆರೆ**ಯವನು. **ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನೆಂದೇ** ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ. ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತನಾದ ಈತನ ಅಂಕಿತ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರಾ. ಕನ್ನಡರತ್ನ ಕರಂಡಕ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಚಂಪುವಿನಲ್ಲಿಯೂ **ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ**ವನ್ನು ವೃತ್ತ ಛಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಕೃತ ಚೌಪದಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- **ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು**

೧. ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥರ ಶತಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನೀತಿ ಬೋಧಕ ಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ.

೨. ತಂದೆ ,ತಾಯಿ, ಮಗ, ಪತ್ನಿ, ಗುರುಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲಾಗಿದೆ.

೩. ರಾಜ್ಯವಾಳುವ ರಾಜನಾಗಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿ ರಕ್ಷಕನಾದ ಭಟನಾಗಲಿ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಹೊರತಾಗಿಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯದ ಪ್ರಜ್ಞೆಯೇ ದೈವತ್ವದ ಸ್ಥಾನಮಾನ.

೪. ರಾಜ್ಯದ ಪರಿಪಾಲಕ ನಾದಮಂತ್ರಿಗೆ ಇರಬೇಕಾದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು .

೫. ಕಾಲ ಯಾರನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಅದು ನಿರಂತರವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

೬. ದೈವದ ಅನುಗ್ರಹವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಅಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ –ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ಆಲದಮರದ ಬೀಜ– ಹೆಮ್ಮರವಾಗುವಿಕೆ ಎಳೆಗರು–ಎತ್ತಾಗುವಂತೆ, ಕಾಯಿ–ಹಣ್ಣಾಗುವಂತೆ, ಬಡವನು – ಸಿರಿವಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ.

೭. ಮಂತ್ರಿಯಾದವನು ಲಂಚಕ್ಕೆ ಕೈಯೊಡ್ಡದೆ ಸತ್ಯವಂತನು ನೀತಿವಂತನು ಅನೇಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಚತುರೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲವನಾಗಿರಬೇಕು

೮. ದೈವದಭಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತ ನಿರ್ಭೀತಿಂದಿದ್ದವನು ಭಟನಾಗುತ್ತಾನೆ ಜಾತಿ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಆಚಾರವುಳ್ಳವನೇ ನಿಜವಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

೯. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಅರಿತಾಗ ಸುಖಿ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- **ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು**

೧) ನಿಜವಾದ ಬಂಧು ಯಾರು ?

ಉತ್ತರ: ನಮ್ಮ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವವರೇ ನಿಜವಾದ ಬಂಧು.

---

೨) ಧಾರ್ಮಿಕನೆಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ: ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಲಹಬಲ್ಲವನನ್ನು ಧಾರ್ಮಿಕನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು.

---

೩) ರಾಜನಾದವನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು ?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು ರಾಜನಾದವನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

---

೪) ಆಲದಮರದ ಬೀಜ ಸಿಡಿದು ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಏನಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಆಲದಮರದ ಬೀಜ ಸಿಡಿದು ಭೂಮಿಗೆ ಬಿದ್ದು ಹೆಮ್ಮರವಾಗುತ್ತದೆ.

---

೫) ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನ ಅಂಕಿತನಾಮವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನ ಅಂಕಿತನಾಮ ಹರಹರಾ ಶ್ರೀಚನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರಾ.

- **ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.**

೧. ಸುವೃತಿ ಹಾಗೂ ಸುತನ ಬಗೆಗೆ ಕವಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ ?

ಉತ್ತರ: ವೇದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಬಿಡದೆ ನಡೆಯುವವನು ಋಷಿ. ವೇದಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ಪಠಿಸುತ್ತಾ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವವನೇ ಸುವೃತಿ. ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯೆಯೇ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು. ಮಗನೇ ಸದ್ಗತಿಗೆ ಕಾರಣನು ಎಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

---

೨. ಭಟ ಮತ್ತು ದ್ವಿಜರ ಲಕ್ಷಣಗಳೇನು?

ಉತ್ತರ: ಧೈರ್ಯವಂತನು, ನಿರ್ಭಯನಾದವನೇ ಯೋಧ, ಒಳ್ಳೆಯ ಆಚಾರವನ್ನು, ನಡೆತೆಯುಳ್ಳವನೇ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನಿ ಎಂದು ಪುಲಗೇರಿ ಸೋಮನಾಥ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೩. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಕ್ರಸಂ	ಹೇಳಿಕೆಗಳು	ಸಂದರ್ಭ	ಸ್ವಾರಸ್ಯ
೧	"ಸದ್ಧರ್ಮದಾ ಸತಿಯೇ ಸರ್ವಕೆ ಸಾಧನಂ"	ನಿಜವಾದ ಬಂಧು, ತಂದೆ, ಹೆಂಡತಿ, ಗುರು, ಸುವೃತಿ ಮುಂತಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕದಲ್ಲಿ	ಸದ್ಧರ್ಮದಿಂದ ನಡೆಯುವ ಸತಿಯ ಮಹತ್ವ
೨	"ಅತಿ ಗಂಭೀರನುದಾರ ಧೀರನು"	ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಂತ್ರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ಗುಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕದಲ್ಲಿ	ಮಂತ್ರಿಯಾದವನು ಗಂಭೀರನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು
೩	"ಉಡುರಾಜಂ ಕಳೆಗುಂದಿ ಪೆರ್ಚದಿಹನೇ"	 ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನು ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕದಲ್ಲಿ	ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು

ಮೇಲಿನ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಆಯ್ಕೆ, ಸಂದರ್ಭ, ಸ್ವಾರಸ್ಯಗಳನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಬದ್ಧವಾಗಿ ತುಂಬಿರಿ.

ಆಯ್ಕೆ : ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾತನ್ನು --- ಅವರು ಬರೆದಿರುವ

-- ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಈ ಮಾತನ್ನು --

---------------------------- ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ --- ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ : ಈ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ --

--- ಸ್ವಾರಸ್ಯಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದಿದೆ.

- **ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.**

೧. ಮಿಡಿ : ಪಣ್ಣಾಗದೇ : : ಎಳಗರು : ---------------------------

೨. ನ್ಯಗ್ರೋಧ : ಆಲದ ಮರ : : ಉಡುರಾಜ : ---------------------------

೩. ಭಕ್ತಿಯುಳ್ಳ : ಆಗಮಸಂಧಿ : : ಕಳೆಗುಂದು : ---------------------------

೪. ಧರ್ಮ : ಅಧರ್ಮ : : ಬಡವ : ---------------------------

*****

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪದ್ಯ –೪ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ

ಅಂಕ: ೧೦ ಸಮಯ:೨೦ ನಿ

ಅ) ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ೧*೩=೩

೧. ನಿಜವಾದ ಬಂದು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ:--

೨. ನಿಜವಾದ ರಾಜನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು?

ಉತ್ತರ:--

೩. ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥನ ಅಂಕಿತನಾಮವೇನು?

ಉತ್ತರ:--

ಆ) ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ. ೧*೩=೩

೪. ಉಡುರಾಜಂ ಕಳೆಗುಂದಿ ಪೆರ್ಚದಿಹನೇ.

ಉತ್ತರ:--

ಇ) ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ೧*೪=೪

೫. ಪ್ರಜೆಯಂ ----------------------------------

------------------------- ಶ್ರೀ ಚನ್ನ ಸೋಮೇಶ್ವರ

****

ಅಲಂಕಾರಗಳು

- 'ಅಲಂಕಾರ' ಎಂದರೆ ಸೌಂದರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಸಾಧನ.
- ಆಡುವ ಮಾತಿಗೂ, ರಚಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಪರಿಯೇ **ಅಲಂಕಾರ.**

ಉದಾ: "ಸೂರ್ಯ ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದನು" . ಎನ್ನುವ ಬದಲು 'ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಸೂರ್ಯನು, ಮುತ್ತೈದೆಯ ಹಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕುಂಕುಮದಂತೆ ಕಂಡನು", ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾತಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಮಾದರಿಯೊಂದಿಗೆ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸುವ ಹಂತಗಳು

ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತ ಸುಳಿವುಗಳ ಮೂಲಕ ಅಲಂಕಾರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸುವಂತೆ ರೂಢಿಸುವುದು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಅಲಂಕಾರದ ವಾಕ್ಯಗಳು	ಸುಳಿವುಗಳು	ಅಲಂಕಾರದ ಹೆಸರು
೦೧	ಮನೋರಮೆಯ ಹಣೆ ಬಾಲಚಂದ್ರನಂತೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿತ್ತು.	ಅಂತೆ ಇರುವ ವಾಕ್ಯ	ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

ಎರಡನೆಯ ಹಂತ ಸುಳಿವುಗಳೊಂದಿಗೆ ೦೩ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ರೂಡಿ ಮಾಡಿಸುವುದು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಅಲಂಕಾರಗಳು	ಶಬ್ದದ ಸುಳಿವು	ಸುಳಿವಿನೊಂದಿಗೆ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ಅಲಂಕಾರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು
		ಭಾಗ–೧	ಭಾಗ–೨	ಭಾಗ–೩
೦೧	ಉಪಮಾಲಂಕಾರ	ಹೋಲಿಕೆ	ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ಹೋಲಿಕೆ	ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳ ನಡುವಿನ ಪರಸ್ಪರವಾಗಿರುವ ಆಕರ್ಷಕವಾದ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಮಾಲಂಕಾರವೆಂದು ಹೆಸರು

ಶಬ್ದದ ಸುಳಿವಿನೊಂದಿಗೆ ಮೂರು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಬರೆಯಲು ರೂಢಿಮಾಡಿಸುವುದು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಅಲಂಕಾರಗಳು	ಶಬ್ದದ ಸುಳಿವು	ಸುಳಿವಿನೊಂದಿಗೆ ಲಕ್ಷಣಗಳು	ಅಲಂಕಾರದ ಲಕ್ಷಣಗಳು
		ಭಾಗ–೧	ಭಾಗ–೨	ಭಾಗ–೩
೦೧	ಉಪಮಾಲಂಕಾರ	ಹೋಲಿಕೆ		

ಅ. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ ಸಮನ್ವಯ ಮಾಡಿ,

೧. ಮನೋರಮೆಯ ಮುಖ ಕಮಲದಂತೆ ಅರಳಿತು.

ಉಪಮೇಯ : ಮನೋರಮೆಯ ಮುಖ

ಉಪಮಾನ : ಕಮಲ

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ : ಅಂತೆ

ಸಮಾನಧರ್ಮ : ಅರಳಿತು

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಮನೋರಮೆಯ ಮುಖವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಕಮಲಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಲಂಕಾರ : ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

೨. ಗೀಜಗನ ಗೂಡುಗಳು ತೂಗುವ ತೊಟ್ಟಿಲಿನಂತೆ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದವು.

ಉಪಮೇಯ : ಗೀಜಗನ ಗೂಡುಗಳು

ಉಪಮಾನ : ತೂಗುವ ತೊಟ್ಟಿಲು

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ : ಅಂತೆ

ಸಮಾನಧರ್ಮ : ತೂಗಾಡುವುದು.

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಗೀಜುಗನ ಗೂಡುಗಳನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ತೂಗುವ ತೊಟ್ಟಿಲಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಲಂಕಾರ : ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

೩. ಮನೋರಮೆಯ ಹಣೆ ಬಾಲಚಂದ್ರನಂತೆ ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿತ್ತು.

ಉಪಮೇಯ : ಮನೋರಮೆಯ ಹಣೆ

ಉಪಮಾನ : ಬಾಲಚಂದ್ರ

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ : ಅಂತೆ

ಸಮಾನಧರ್ಮ : ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾಗಿತ್ತು

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಮನೋರಮೆಯ ಹಣೆಯನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ಬಾಲಚಂದ್ರನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಲಂಕಾರ : ಉಪಮಾಲಂಕಾರ.

೪. ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಮರಗಿಡಗಳು ಬೀಳುವಂತೆ, ಭರತಕುಲದ ನೂರೈವರು ಬಾಲಕರು ಬಿದ್ದರು.

ಉಪಮೇಯ : ಭರತಕುಲದ ನೂರೈವರು ಬಾಲಕರು

ಉಪಮಾನ : ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಮರಗಿಡಗಳು

ಉಪಮಾವಾಚಕ ಪದ : ಅಂತೆ

ಸಮಾನಧರ್ಮ : ಬೀಳುವುದು

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯವಾದ ಭರತಕುಲದ ನೂರೈವರು ಬಾಲಕರು ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು
ಉಪಮಾನವಾದ ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಮರಗಿಡಗಳಿಗೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಲಂಕಾರ : ಉಪಮಾಲಂಕಾರ

****

ಗಾದೆಮಾತು

ವ್ಯಾಕರಣ ಭಾಗ : ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆ

(ಅಂಕವಿತರಣೆ)	
ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ೧ ಅಂಕ	ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ ೧ ಅಂಕ
(ಅಂಕವಿತರಣೆ)	ಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವ ೧ ಅಂಕ
ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆ ೧ ಅಂಕ	ಭಾಷಾ ಶೈಲಿ ೧ ಅಂಕ
ಒಟ್ಟು	೩ ಅಂಕಗಳು

(ಗಾದೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕು ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಮಹತ್ವ ಎರಡನೇಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಗಾದೆಯ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ಮೂರನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆ ಗಾದೆಯ ಮೌಲ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮನಾರ್ಥ ಕೊಡುವ ಗಾದೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಂತೆ ಬರೆಯಬೇಕು)

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗಾದೆಗಳೇ ಸಾರುವವು. ಗಾದೆ ಹಿರಿಯರು ಅನುಭವದ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಹೇಳಿದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು. ಇಂತಹ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ -------------------- ಎಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಗಾದೆಯಾಗಿದೆ.

ಇದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದರೆ -- -- ಈ ಗಾದೆಯು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಮೌಲ್ಯವೆಂದರೆ, ---------------- ----------------------- ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಇದನ್ನು ರೂಢಿಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತ : ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಮಹತ್ವ ಬರೆಯುವುದು.

ಗಾದೆಗಳು ವೇದಗಳಿಗೆ ಸಮಾನ ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗಾದೆಗಳೇ ಸಾರುವವು. ಗಾದೆ ಹಿರಿಯರು ಅನುಭವದ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಹೇಳಿದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು. ಇಂತಹ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ --------------------------- ಎಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಗಾದೆಯಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇಯ ಹಂತ : ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ ಬರೆಯುವುದು.

ಈ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ--

ಮೂರನೆಯ ಹಂತ : ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ಮೌಲ್ಯ ಬರೆಯುವುದು

ಈ ಗಾದೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಾಂಶಗಳೆಂದರೆ, --- -- -- --

ಈ ಮೇಲಿನ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ರೂಢಿ ಮಾಡುವುದು. ಆಗುವವರೆಗೂ ರೂಢಿ ಮಾಡಿ, ಮೂರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ಮಾದರಿ ಗಾದೆ ಮಾತಿನ ವಿಸ್ತರಣೆ:

(ಒಂದೇ ರೀತಿ ಆಶಯದ ಗಾದೆಗಳಿಗೆ ಏಕ ರೂಪದ ಒಂದು ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು)

ಉದಾಹರಣೆ : ೧ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಐದು ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಗಾದೆ ಮಾತು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಕೇಳಿದಾಗ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಬರೆಯುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಮಾತಿನ ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು

೧. ಮಾತೇ ಮೃತ್ಯು; ಮಾತೇ ಮುತ್ತು.

೨. ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ; ಮೌನ ಬಂಗಾರ.

೩. ಊಟ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ; ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ.

೪. ಮಾತು ಮನೆ ಕೆಡಿಸಿತು; ತೂತು ಒಲೆ ಕೆಡಿಸಿತು.

೫. ಮಾತು ಆಡಿದರೆ ಹೋಯಿತು; ಮುತ್ತು ಒಡೆದರೆ ಹೋಯಿತು.

(ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಒಂದೇ ಉತ್ತಮ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಬರೆಯಲು ಸುಲಭವಾಗುವುದು)

ಹಂತ–೧	ಗಾದೆ ವೇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗಾದೆಗಳೇ ಸಾರುವವು. ಗಾದೆ ಹಿರಿಯರು ಅನುಭವದ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಹೇಳಿದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು. ಇಂತಹ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ --------------------- ಎಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಗಾದೆಯಾಗಿದೆ
ಹಂತ–೨	------------- ಇದು ಮಾತು ಹೇಗಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅದರ ಮಹತ್ವವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನವನು ಮಾತನಾಡುವ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ಇತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂತಹ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ನಾಲಿಗೆ ಹರಿದ ಕಡೆಗೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಾಯಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಣ್ಣಗೇಡು ಎಂಬಂತಾಗುತ್ತದೆ.
ಹಂತ–೩	ಬಸವಣ್ಣನವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತೆ, ಮಾಣಿಕ್ಯದ ದೀಪ್ತಿಯಂತೆ, ಸ್ಪಟಿಕದ ಶಲಾಕೆಯಂತೆ ಇರಬೇಕು. ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾತು ಇತರರಿಗೆ ನೋವುಂಟು ಮಾಡದಂತೆ ಹಿತ–ಮಿತ ಮೃದವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಅನಾಹುತಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಮಗಾದೆಯ ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ : ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಯನ್ನು ಹಲವು ಸಲ ಬರೆದು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಹಂತ–೧	
ಹಂತ–೨	
ಹಂತ–೩	

ದುಡಿಮೆಯ ಮಹತ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು

೧. ದುಡಿಮೆಯೇ ದುಡ್ಡಿನ ತಾಯಿ. ೩. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ.

೨. ಕೈ ಕೆಸರಾದರೆ ಬಾಯಿ ಮೊಸರು. ೪. ಕೂತು ಉಣ್ಣುವವನಿಗೆ ಕುಡಿಕೆ ಹೊನ್ನು ಸಾಲದು.

(ಈ ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಉತ್ತರವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವ ಬರೆಯಬಹುದು)

ಹಂತ–೧	ಗಾದೆ ವೇದಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ವೇದ ಸುಳ್ಳಾದರೂ ಗಾದೆ ಸುಳ್ಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗಾದೆಗಳೇ ಸಾರುವವು. ಗಾದೆ ಹಿರಿಯರು ಅನುಭವದ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಹೇಳಿದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು. ಇಂತಹ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ---------------------- ಎಂಬುದೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಗಾದೆಯಾಗಿದೆ
ಹಂತ–೨	ಇದು ಒಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಮಾತಾಗಿದೆ. ದುಡಿದು ಅಥವಾ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ ಹಾಗೂ ಅದರ ಮಹತ್ವವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಶತಮಾನದಲ್ಲೇ ಶಿವಶರಣರು ಕಾಯಕದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದರು. ಕಾಯಕ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಏನಾದರೊಂದು ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮದ ಮೂಲಕ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಬೇಕು. ಸೋಮಾರಿಯಾಗಿ ಕಾಲಕಳೆಯದೆ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಬದುಕುವುದರಿಂದ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಹಂತ–೩	ಕೂತು ಉಣ್ಣುವವನಿಗೆ ಕುಡಿಕೆ ಹೊನ್ನು ಸಾಲದು ಎಂಬಂತೆ ಇರುವ ಆಸ್ತಿ ಕರಗಿದ ಮೇಲೆ ಕಷ್ಟ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಸುಖವಿದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆಯ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ : ಮೇಲಿನ ಗಾದೆಯನ್ನು ಹಲವು ಸಲ ಬರೆದು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಹಂತ–೧	
ಹಂತ–೨	
ಹಂತ–೩	

ಎಂಟನೇ ತರಗತಿ ಭಾಗ – ೧

ಗದ್ಯ ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯದ ಕೋಷ್ಟಕ

ಕ್ರ ಸಂ	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ಕಾಲ ಸಾ.ಶ.	ಜನ್ಮಸ್ಥಳ	ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಶಸ್ತಿ/ ಬಿರುದುಗಳು
೦೧	ಬಾಗಲೋಡಿ ದೇವರಾಯ	೧೯೨೭	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಗಲೋಡಿ	ಹುಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿಫ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕಥೆಗಳು, ಆರಾಧನಾ, ರುದ್ರಪ್ಪನವರ ರೌದ್ರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು.	ಐಎಎಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ತೇರುಗಡೆ ವಿದೇಶಿ ಸೇವೆಗೆ ಆಯ್ಕೆ
೦೨	ಡಾ. ಎನ್ ಎಸ್ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಾರಾಯಣ ಭಟ್ಟ	೨೯–೧೦–೧೯೩೬	ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ವೃತ್ತ, ಚಿತ್ರಕೂಟ ,ಸುಳಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ರತ್ನ ಸಂಪುಟ	ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮಾಸ್ತಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
೦೩	ನೇಮಿಚಂದ್ರ	೧೬–೦೭–೧೯೫೯	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ	ಯಾದ್ ವಶೇಮ್, ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳಲ್ಲಿ ನೀವಿದ್ದೀರಿ, ಮತ್ತೆ ಬರೆದ ಕಥೆಗಳು, ನಿಮಿಚಂದ್ರದ ಕಥೆಗಳು, ಒಂದು ಕನಸಿನ ಪಯಣ, ಪೆರುವಿನ ಪವಿತ್ರ ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿ, ಬದುಕು ಬದಲಿಸಬಹುದು.	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ನೃಪತುಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
೦೪	ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	೬–೬–೧೮೯೧	ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಲೂರು ತಾಲೂಕಿನ ಮಾಸ್ತಿ	ಗೌತಮಿ ಹೇಳಿದ ಕಥೆ, ಸಾರಿ ಪುತ್ರನ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳು, ಕುಚೇಲನ ಭಾಗ್ಯ, ಹೇಮಕೂಟದಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಚಿಕ್ಕವೀರರಾಜೇಂದ್ರ, ಯಶೋಧರೆ	ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ

ಪದ್ಯ ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯದ ಕೋಷ್ಟಕ

ಕ್ರ. ಸಂ	ಕವಿಗಳ ಹೆಸರು	ಕಾಲ ಸಾ.ಶ.	ಜನ್ಮಸ್ಥಳ	ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಶಸ್ತಿ/ ಬಿರುದುಗಳು
೦೧	ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಎಂ ಗೋವಿಂದ ಪೈ	೨೩– ೦೩– ೧೮೮೩	ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಂಜೇಶ್ವರ	ಗಿಳಿವಿಂಡು, ನಂದಾದೀಪ, ಸಿಂಗಾಲ ಸುತ್ತ, ವೈಶಾಖ ಮತ್ತು ಗೋಲ್ಗೊಥಾ, ಚಿತ್ರಭಾನು, ಹೆಬ್ಬೆರಳು	ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಬಿರುದು, ೧೯೫೦ ರಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ
೦೨	ಕೆ ಎಸ್ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ	೨೬– ೦೧– ೧೯೧೫	ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ತಾಲೂಕಿನ ಕಿಕ್ಕೇರಿ	ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಶೀಲಾಲತೆ, ಐರಾವತ, ನವ ಪಲ್ಲವ, ಇರುವಂತಿಗೆ, ದೀಪದ ಮಲ್ಲಿ, ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ, ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು, ದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆ.	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪ್ರೇಮಕವಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು, ೧೯೯೦ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ.
೦೩	ಪುರಂದರದಾಸರು ಅಂಕಿತನಾಮ ಪುರಂದರ ವಿಠಲ	೧೪೮೦	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪುರಂದರಗಡ	ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಸುಳಾದಿಗಳು ಪಿಳ್ಳಾರಿ ಗೀತೆಗಳು	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಪಿತಾಮಹ
೦೪	ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥ	೧೨೯	ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರಹಟ್ಟಿ ತಾಲೂಕಿನ ಪುಲಿಗೆರೆ	ಕನ್ನಡ ರತ್ನಕರಂಡಕ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಶತಕ	ಹರಹರಾ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಸೋಮೇಶ್ವರ ಅಂಕಿತನಾಮ

ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆ –೧ (S A - 1)

ತರಗತಿ : ೮ನೇ ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : ೪೦

ವಿಷಯ : ಕನ್ನಡ ಸಮಯ : ೯೦ ನಿಮಿಷ

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ. **೨X೧=೨**

೧. ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ವರ್ಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ---------------------------

ಅ. ೧೩ ಆ. ೨೫ ಇ. ೩೪ ಈ. ೪೯

೨. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕಿತನಾಮಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾದ ಪದ ------------------------------

ಅ. ನಾನು ಆ. ದೇಶ ಇ. ಕಾವೇರಿ ಈ. ಶಿಕ್ಷಕ

II. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ. **೨X೧=೨**

೩. ಖ,ಛ,ಠ,ಥ,ಫ : ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು :: ಙ,ಞ,ಣ,ನ,ಮ : --------------------------

೪. ಮನೆಯನ್ನು : ದ್ವಿತೀಯ ವಿಭಕ್ತಿ ಪದ :: ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ : ------------------------------

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೩X೧=೩**

೫.ತಂದೆಯ ಆಸೆಯನ್ನು ಮೊದಲೆರಡು ಮಕ್ಕಳು ನೆರವೇರಿಸಿದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?

೬.ನಿಜವಾದ ಬಂಧು ಯಾರು?

----

೭. ಹೂಯಾನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ ಭರತಖಂಡಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬಂದನು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **೪X೨=೮**

೮. ಕೋಲಾಗಳ ಆಸೆಯಿಂದ ನಾವು ಏನೆಲ್ಲವನ್ನು ತೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ?

----

೯. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಕೃತಿ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನು?

೧೦.ಬೂದಿಯನ್ನು ಕೊಳದಲ್ಲಿ ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಬದುಕು ಧನ್ಯವಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ವಿವರಿಸಿ.

----

೧೧. ಯುವಕನು ಬಡವರ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗದಿರಲು ಕಾರಣಗಳೇನು?

V. ಕೆಳಗಿನ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ವಿವರಿಸಿ. **೨X೨=೪**

೧೨. "ನಿಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಇದೊಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿ"

೧೩. "ಸದ್ಧರ್ಮದಾ ಸತಿಯೇ ಸರ್ವಕೆ ಸಾಧನಂ"

VI. ಕೆಳಗಿನ ಕವಿಗಳ ಪೂರ್ಣಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. **೨X೨=೪**

೧೪. ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

೧೫. ಎಂ.ಗೋವಿಂದ ಪೈ.

VII. ಕೆಳಗಿನ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಒಂದಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. **೧X೨=೨**

೧೬. "ಮಾತು ಬೆಳ್ಳಿ ; ಮೌನ ಬಂಗಾರ"

ಅಥವಾ

"ಹಾಸಿಗೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲು ಚಾಚು"

VIII. ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಹೆಸರಿಸಿ. **೧X೨=೨**

೧೭. "ಮನೋರಮೆಯ ಮುಖ ಕಮಲದಂತೆ ಅರಳಿತು."

IX ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ. **೧X೩=೩**

೧೮. ನಾಡಿಗಾಗಿ ------------------------------

------------------------------ಧೀರ ಪಯಣದಲ್ಲಿ

X ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗದ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ. **೧X೩=೩**

೧೯.
ಮಾತಾ–ಪಿತರನು ಬಳಲಿಸುವಾತನು
ಯಾತ್ರೆಯ ಮಾಡಿದರೇನು ಫಲ
ಘಾತಕತನವನು ಬಿಡದೆ ನಿರಂತರ
ಗೀತೆಯನೋದಿದರೇನು ಫಲ

XI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಒಂದಕ್ಕೆ ೬–೮ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೧x೩=೩**

೨೦. ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಅವರಿಗೂ ಅವರ ಹೆಂಡತಿಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

XII. ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ. **೧X೪=೪**

೨೧. ೧. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಯಶಸ್ವಿ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕನ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಲು ಮೂರು ದಿನ ರಜೆ ಕೋರಿ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

೨. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಸರ್ವೋದಯ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ ಸುರೇಶ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಶಾಲಾ ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿ, ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಗೊಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

@@@@@@@@

ಭಾಗ – ೨

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಘಟಕಗಳು	ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಂಕ	ನಿಗದಿತ ಅಭ್ಯಾಸದ ಅವಧಿ	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
೦೧	ಗದ್ಯ –೫ ಹೂವಾದ ಹುಡುಗಿ	೩–೪	೯೦.ನಿಮಿಷ	
೦೨	ಪದ್ಯ –೫ ಬಹುಮಾನ	೪–೫	೯೦. ನಿಮಿಷ	
೦೩	ಪ.ಪೂ.–೪ ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು	೧–೨	೪೫.ನಿಮಿಷ	
೦೪	ಗದ್ಯ –೬ ತಲಕಾಡಿನ ವೈಭವ	೩–೪	೯೦.ನಿಮಿಷ	
೦೫	ಪದ್ಯ –೬ ಗೆಳೆತನ	೪–೫	೯೦.ನಿಮಿಷ	
೦೬	ಪ.ಪೂ. –೫ ಆಟೋರಿಕ್ಷಾದ ರಸ ಪ್ರಸಂಗಗಳು	೧–೨	೪೫.ನಿಮಿಷ	
೦೭	ಗದ್ಯ –೭ ಅಮ್ಮ	೩–೪	೯೦.ನಿಮಿಷ	
೦೮	ಪದ್ಯ –೭ ವಚನಾಮೃತ	೪–೫	೯೦.ನಿಮಿಷ	
೦೯	ಪ.ಪೂ. –೬ ಸೀಮೆ	೧–೨	೪೫.ನಿಮಿಷ	
೧೦	ಗದ್ಯ –೮ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ	೩–೪	೯೦.ನಿಮಿಷ	
೧೧	ಪದ್ಯ –೮ ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ	೪–೫	೯೦.ನಿಮಿಷ	
೧೨	ಪ್ರಬಂಧ	೧–೫	೯೦.ನಿಮಿಷ	
೧೩	ಪತ್ರ ಲೇಖನ	೧–೩	೪೫.ನಿಮಿಷ	
೧೪	ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ	೧–೩	೪೫.ನಿಮಿಷ	
೧೫	ಛಂದಸ್ಸು	೧–೩	೯೦.ನಿಮಿಷ	
೧೬	ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ –೨ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆ	೫೦	೯೦.ನಿಮಿಷ	

ಗದ್ಯ –೫. ಹೂವಾದ ಹುಡುಗಿ

– ಎ.ಕೆ. ರಾಮಾನುಜನ್

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ

ಎ.ಕೆ. ರಾಮಾನುಜನ್ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ **ಅತ್ತಿಪಟ್ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ರಾಮಾನುಜನ್** ರವರು ಸಾ.ಶ ೧೬–ಮಾರ್ಚ್ ೧೯೨೯ ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು **'ಹೊಕ್ಕುಳಲ್ಲಿ ಹೂವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕವಿತೆಗಳು'. 'ಕುಂಟೋಬಿಲ್ಲೆ', 'ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ', 'ಸಾಲು ಸಂಪಿಗೆ ನೆರಳು',** ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧ 'ಮ್ಯಾಕ್ ಅರ್ಥರ್ ಫೆಲೋಷಿಪ್', ಗೌರವ ಸಂದಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

ಪಾಠದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

೧. ಒಂದು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ದೊರೆಯಿದ್ದ ಆತನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಮಗ ಇದ್ದ ಮೊದಲ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಲಗ್ನವಾಗಿತ್ತು.

೨. ಅದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಮುದುಕಿ ಇದ್ದಳು ಅವಳಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರು. ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದಳು.

೩. ಅಮ್ಮ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಾಕಬೇಕು ಅಂದರೆ ಆಗಲ್ಲ ನಾನು ಹೂವಿನ ಗಿಡ ಆಗ್ತೀನಿ ನೀನು ಹೂ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಕೊಡೋಣ ಅಂದಳು.

೪. ಚಿಳ್ ಉಗುರು ಸೋಕದ ಹಾಗೆ ಎರಡು ತಂಬಿಗೆ ನೀರು ತಗೊಂಡು ಬಾ. ಒಂದು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಹಾಕು ಹೂವಿನ ಗಿಡ ಆಗ್ತೀನಿ. ಹೂ ಕಿತ್ಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ತಂಬಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕು ಪುನಃ ಮನುಷ್ಯಳಾಗುತ್ತೇನೆ.

೫. ಹೂವನ್ನು ದೊರೆಮನೆಗೆ ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾರಿದಾಗ ಒಂದು ಮೊಗೆ ಹಣ ತಂದು ತೋರಿದಳು. ತಂಗಿಯು "ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಡ ಮುಚ್ಚಿ ಬಿಡು" ಅಂದಳು.

೬. ದೊರೆ ಮಗ ಅವಳನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಮದುವೆಯಾದ. ಅವನು ಮಾತನಾಡದೇ ಇದ್ದಾಗ "ಈ ಸಂಪತ್ತಿಗೇಕೆ ನನ್ನ ಮದುವೆ ಆದಿರಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು. ದೊರೆ ಮಗ ನೀನು ಹೂವಿನ ಗಿಡ ಆಗ್ತಿಯಲ್ಲ ಆಗು ಎಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದಾಗ ಹೂವಿನ ಗಿಡವಾದಳು.

೭. ಒಂದು ದಿನ ದೊರೆಮಗ ಎಲ್ಲೋ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ದೊರೆಮಗಳು ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಸುರ ಹೊನ್ನೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೂವಿನ ಗಿಡ ಆಗು ಎಂದು ಪೀಡಿಸಿದಾಗ ಹೂವಿನ ಗಿಡವಾಗುತ್ತಾಳೆ.

೮. ಹೂ ಕೀಳೋ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ತೊಟ್ಟು ಎಲೆ ಸುಳಿ ಕಿತ್ತು ರೆಂಬೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ತರಿದುಬಿಟ್ಟರು ತಂಬಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಅಡ್ಡಾದಿಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಸುರಿದಾಗ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ದೇಹವಾಗಿ ಮಳೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹೋದಳು.

೯. ಅರಳೆ ಗಾಡಿಯವನೊಬ್ಬ ಕೊರಗುತ್ತ ಬಿದ್ದ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಮುಂದೂರಿನ ಹಾಳು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು. "ಯಾರಾದರೂ ಅನ್ನ ನೀರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೋ" ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹೋದ.

೧೦.ಆ ಪಟ್ಟಣದ ದಾದೇರೂ, ಗೌಡೇರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಣಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅವಳು ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮನ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ ಕರೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದರು.

೧೧. ಇತ್ತ ದೊರೆ ಮಗ ದೇಶ ದೇಶವೆಲ್ಲ ಸುತ್ತಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ತಿಕ್ಕಲು ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಅಕ್ಕನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದ. ದಾದೇರು ನೋಡಿ ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮನ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಎಷ್ಟು ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿದರು ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ.

೧೨.ಈ ಹುಡುಗಿ ಮೋಟುಗೈಯಲ್ಲಿ ಅವನ ಕೈ ಕಾಲನ್ನು ಒತ್ತುತ್ತಾ ಹೂಂ ಹೂಂ ಅಂತ ಕೊರಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಇವಳೇ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ.

೧೩. ಏಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ತಂಗಿಯಿಂದಾಗಿ ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು, ತಂಬಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಮೊದಲಿನ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಪುನಃ ಮನುಷ್ಯಳಾದಳು.

೧೪. ನಡೆದ ಸಂಗತಿಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದ ನಾದಿನಿ ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಪಚಾರ ಮಾಡಿ ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಟ್ಟು ಪುನಃ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದಳು.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- **ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

೧) ಮುದುಕಿಯ ಕಿರಿಯ ಮಗಳು ಏಕೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡವಾದಳು?

ಉತ್ತರ : ಅಮ್ಮ ಕೂಲಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಕಷ್ಟ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮುದುಕಿಯ ಕಿರಿಯ ಮಗಳು ಏಕೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡವಾದಳು.

----

೨) ದೊರೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಹೂವಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಳು?

ಉತ್ತರ : ದೊರೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಹೂವಿಗೆ ಒಂದು ಮೊಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಳು.

----

೩) ಹೂವಾಗುವ ಹುಡುಗಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೊರೆಯ ಮಗ ಯಾರ ಬಳಿ ಹೇಳಿದ?

ಉತ್ತರ : ಹೂವಾಗುವ ಹುಡುಗಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ದೊರೆಯ ಮಗ ಮಂತ್ರಿಯ ಮಗನ ಬಳಿ ಹೇಳಿದನು.

---

೪) ದೊರೆಯ ಚಿಕ್ಕಮಗಳು ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಳು?

ಉತ್ತರ : ದೊರೆಯ ಚಿಕ್ಕಮಗಳು ಗೆಳತಿಯ ರೊಂದಿಗೆ 'ಸುರಹೊನ್ನೆ' ತೋಟಕ್ಕೆ ಹೋದಳು.

---

೫) ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಅಕ್ಕ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಏನು ಉಡುಗೊರೆ ನೀಡಿದಳು?

ಉತ್ತರ : ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವಾಗ ಅಕ್ಕ ತಮ್ಮನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಐಸಿರಿಯ ಉಡುಗೊರೆ ನೀಡಿದಳು.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧) ಅರಮನೆಗೆ ಹೂವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ದೊರೆ ಮಗ ಹೇಗೆ ಕಂಡುಹಿಡಿದನು?

ಉತ್ತರ : ದೊರೆಯ ಮಗನು ಹೂವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ದೊಡ್ಡ ಹುಡುಗಿಯನ್ನೇ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿ ಹೋದನು. ಆದರೆ ಆ ಹುಡುಗಿಯ ಮನೆಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಹೂವಿನ ಗಿಡಗಳಿಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಇಂಥ ಹೂ ಇವರಿಗೆಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದನು. ಮಾರನೇ ದಿನ ಸೂರ್ಯ ಹುಟ್ಟುವ ಮೊದಲೇ ಹೋಗಿ ಹುಡುಗಿಯರಿದ್ದ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ಮರದ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡನು. ಅಂದು ಸಹ ತಂಗಿ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಹೂವಿನ ಗಿಡವಾದಳು. ಅದೆಲ್ಲವನ್ನು ಮರದ ಮೇಲಿದ್ದ ದೊರೆ ಮಗ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಂಡುಹಿಡಿದನು.

---

೨) ತಂಗಿ ಹೇಗೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು?

ಉತ್ತರ : ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಗುಡಿಸಿ, ಸಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆನಂತರ ತಂಗಿ ದೇವರನ್ನು ನೆನೆದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅಕ್ಕ ಚಿಳ್ ಉಗುರು ಸೋಕದ ಒಂದು ತಂಬಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಅವಳ ಮೇಲೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಗ ತಂಗಿ ಹೂವಿನ ಗಿಡವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು ಅಕ್ಕ ಸುಳಿ, ಎಲೆ, ತೊಟ್ಟು ಮುರಿಯದ ಹಾಗೆ ಹೂವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಂತರ ಮತ್ತೊಂದು ತಂಬಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಸುರಿದರೆ ಯಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಂತೆ ತಂಗಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು.

೩) ದೊರೆಯ ಮಗ ದೇಶಾಂತರ ಹೋಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ : ತನ್ನ ತಂಗಿ ಮತ್ತು ಅವಳ ಗೆಳತಿಯರು ಸುರಹೊನ್ನೆ ತೋಟಕ್ಕೆ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಆಡೋಕೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಿಜ ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬೇಸರಗೊಂಡು; ಸನ್ಯಾಸಿಯಂತೆ ಬಟ್ಟೆ ತೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೊರೆ ಮಗನು ದೇಶಾಂತರ ಹೊರಟನು.

೪) ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ದೇಹವಾಗಿದ್ದವಳು ಹೇಗೆ ರಾಣಿಯ ಅರಮನೆ ಸೇರಿದಳು?

ಉತ್ತರ : ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ದೇಹವಾಗಿದ್ದವಳು ತನ್ನ ಗಂಡನ ಅಕ್ಕಳ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಳು ಆ ಪಟ್ಟಣದ ದಾದೇರು, ಗೌಡೇರು ದಿನವಹಿ ನೀರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವಾಗ ಇವಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ವಿಚಾರ ರಾಣಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ "ಅಮ್ಮ....ಅಮ್ಮ, ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ತಮ್ಮನ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕವಳು "ಅವಳ ಸೇವೆ ಮಾಡಿ ಅನ್ನ ಹಾಕ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು ತಾತ್ಸಾರ ಮಾಡಿದಳು ಆಗ ದಾದೇರು ನಾವು ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಗೋಗರೆದು ಒಪ್ಪಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಕರೆತಂದರು.

- **ಸಂದರ್ಭದ ಹೇಳಿಕೆಗಳು :**

ಆಯ್ಕೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು **ಎ.ಕೆ. ರಾಮಾನುಜನ್** ರವರು ರಚಿಸಿರುವ **ಸಾಲು ಸಂಪಿಗೆ ನೆರಳು** ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದ **ಹೂವಾದ ಹುಡುಗಿ** ಎಂಬ ಗದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯ	**ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು**	**ಯಾರು? ಯಾರಿಗೆ?**	**ಸಂದರ್ಭ**
ಹೂವಾದ ಹುಡುಗಿ	ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಡ ಮುಚ್ಚಿಡು	ಹೂವಾದ ಹುಡುಗಿ ತನ್ನ ಅಕ್ಕನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ	ತಾಯಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಹೂವಿನ ಗಿಡವಾಗಿ ಹೂಮಾರಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವಾಗ
	ಈ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ನನ್ನ ಮದುವೆ ಆದಿರಿ?	ಹೂವಾದ ಹುಡುಗಿ ದೊರೆ ಮಗನಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ	ರಾಜಕುಮಾರನು ಅವಳೇ ಮೊದಲು ಮಾತಾಡಲಿ ಎಂದು ಮಾತಾಡದೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದಾಗ
	ಯಾರಾದರೂ ಅನ್ನ ನೀರು ಕೊಟ್ಟರೆ ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೋ	ಅರಳೆ ಗಾಡಿಯವನು ಹೂವಾದ ಹುಡುಗಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ	ಮೋರಿಯಲ್ಲಿ ನರಳುತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಒಂದು ಊರಿನ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗ
	ಅವಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ತಮ್ಮನ ಹೆಂಡತಿಯಂತೆ ಕಾಣ್ತಾಳೆ	ದಾದೇರು ತಮ್ಮ ರಾಣಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ	ಹೂವಾದ ಹುಡುಗಿ ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಮನುಷ್ಯಳಾಗಿ ಪಟ್ಟಣದ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದನ್ನು ದಾದೇರು ನೋಡಿದಾಗ

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ/ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು ಅವರು ಬರೆದ ಕೃತಿ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಪಾಠದ ಹೆಸರು ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವಾಗ, ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು/ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು/ ಗುಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕು.

*****

ಗದ್ಯ ಪಾಠ ೫– ಹೂವಾದ ಹುಡುಗಿ

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಅಂಕಗಳು :೧೦ ಸಮಯ: ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳು.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿಯಂದು ಹೇಳಿಕೆಗೂ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. **೨X೧=೦೨**

೧. ಗಣೇಶ ಪದವು ಈ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಅ) ರೂಢನಾಮ ಬ) ಅಂಕಿತ ನಾಮ ಕ) ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ ಡ) ಗುಣವಾಚಕ

----

೨. ಇದು ಪ್ರಥಮ ಪುರುಷವಾಚಕವಾಗಿದೆ.

ಅ) ನಾನು ಬ) ನಾವ ಕ) ನೀನು ಡ) ಅವನು

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೨X ೧=೦೨**

೩. ದೊರೆಯ ಹೆಂಡತಿ ಹೂವಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಳು ?

----

೪. ದೊರೆಯ ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳು ಗೆಳತಿಯರೊಂದಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಳು ?

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು – ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೨X೨=೦೪**

೫. ತಂಗಿ ಹೇಗೆ ಹೂವಿನ ಗಿಡವಾಗುತ್ತಿದ್ದಳು ?

----

೬. ದೊರೆಯ ಮಗ ದೇಶಾಂತರ ಹೋಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. **೧X೨=೦೨**

೭."ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಡ ಮುಚ್ಚಿಡು"

ಪದ್ಯ ಭಾಗ ೫. ಬಹುಮಾನ

–ಕುವೆಂಪು

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಕುವೆಂಪು ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ **ಕುಪ್ಪಳ್ಳಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ** ಅವರು **ಸಾ.ಶ .೧೯೦೪** ರಲ್ಲಿ **ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕುಪ್ಪಳ್ಳಿ** ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು **ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ನನ್ನ ದೇವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, ಸನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ, ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ** ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇವರಿಗೆ **ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ರತ್ನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ** ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- **ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು**

೧. ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಈ ಪುಟ್ಟ ಕವಿತೆಯು ಒಂದು ಸುಂದರವಾದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಮಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

೨. ಹಕ್ಕಿಯೊಂದು ಹಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ "ನೀನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದರೆ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದೀತೆಂದು" ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

೩. ಆದರೆ ಆ ಮಾತಿಗೆ ಕೋಗಿಲೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ 'ಕುಹೂ' ಎಂದಷ್ಟೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

೪. ಆದರೆ ಆ ಧ್ವನಿಯು ಇಡೀ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಚಲನವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.

೫. ನಾವು ಯಾವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರು ಅದನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ನಿಸ್ವಾರ್ಥದಿಂದ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈ ಕವಿತೆ ಒಂದು ಧ್ವನಿ.

೬. ಲೋಕದ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ನಾವು ತಲೆಕಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂಬ ಧ್ವನಿಯು ಹೊರಡುತ್ತದೆ.

೭. ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಹಜಭಾಷೆ, ಮಾತೃಭಾಷೆ, ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಜೀವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.

೮. ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಷ್ಟೆಂದರೂ ಕೃತಕ ಎಂಬ ಭಾವವು ಕವಿತೆಯಿಂದ ಹೊಮ್ಮುವುದು.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೨ : ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- **ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು**

೧. ಜಗತ್ತು ಜುಮ್ಮೆಂದುದು ಯಾವ ಧ್ವನಿಗೆ?

ಉತ್ತರ:- ಜಗತ್ತು ಜುಮ್ಮೆಂದುದು ಕೋಗಿಲೆಯ ಮಧುರ ಧ್ವನಿಗೆ.

---

೨. ಕೋಗಿಲೆಯ ಕೂಗನ್ನು ಯಾವುದು ಮಾರ್ದನಿಸಿತು?

ಉತ್ತರ:- ಕೋಗಿಲೆಯ ಕೂಗನ್ನು ಮೌನವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಕಾಡು-ಪರ್ವತಗಳು ಮಾರ್ದನಿಸಿತು.

---

೩. ಗಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದ ನೀಲಾಕಾಶ ಏನು ಮಾಡಿತು?

ಉತ್ತರ:-ಗಾನವನ್ನುಕೇಳಿದ ನೀಲಾಕಾಶ ಮಾತನಾಡದೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಧ್ವನಿಯ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

---

೪. ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸರೋವರ ಕೋಗಿಲೆಯ ಗಾನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಕೊಟ್ಟಿತು?

ಉತ್ತರ:- ಕಣಿವೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸರೋವರ ತೆರೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹಾಕಿತು.

---

೬ ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದನು?

ಉತ್ತರ:- ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್'ಗೆ ಅದನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ನೊಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆಯುವುದು ಎಂದನು.

---

೭. ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತಿಗೆ ಕೋಗಿಲೆ ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವೇನು?

ಉತ್ತರ:- ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಬಯಸದ ಕೋಗಿಲೆ"ಕುಹೂ! ಕುಹೂ"ಎಂದು ಹಾಡುತಿತ್ತು.

- **ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ**

೧.ಕೋಗಿಲೆಯ ಗಾನಕ್ಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯು ಹೇಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸಿತು?

ಉತ್ತರ:- ಮೌನವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಪರ್ವತ ಕಾಡುಗಳ ಸಾಲು ಕೋಗಿಲೆಯ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಸಂತೋಷಗೊಂಡು ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಧ್ವನಿ ಮಾಡಿತು. ವಿಶಾಲವಾದ ಆಕಾಶ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಾತನಾಡದೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಧ್ವನಿಯ ಮಾಧುರ್ಯವನ್ನು ಬಣ್ಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪರ್ವತಗಳ ನಡುವಿನ ಆಳದಲ್ಲಿರುವ ಸರೋವರವು ತೆರೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹಾಕಿತು.ಹೀಗೆ ಕೋಗಿಲೆಯ ಕಾಣಿಕೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ಪಂದಿಸಿತು.

---

೨. ಕೋಗಿಲೆ ಗಾನವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ನೊಂದು ಮನುಷ್ಯನು ಏನೆಂದನು?

ಉತ್ತರ:– ಕೋಗಿಲೆ ಗಾನವನ್ನು ಆಲಿಸಿ ನೊಂದು ಮನುಷ್ಯನು "ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡುವ ಓ ಕೋಗಿಲೆಯೇ, ನಿನ್ನ ಹಾಡು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೆ ಅದನ್ನು ಅನುವಾದ ಮಾಡಿದರೆ ನೊಬೆಲ್ ಬಹುಮಾನ ದೊರೆಯುವುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರು ಕಿವಿಗೂ ಬೀಳದಂತೆ ಯಾಕೆ ಹಾಡುತ್ತಿರುವೆ. ನಿನ್ನ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿ?" ಎಂದನು.

೩. ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತಿಗೆ ಕೋಗಿಲೆಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿತು?

ಉತ್ತರ:–"ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರದ್ದು ಹೀಗೂ ಬೀಳದಂತೆ, ಯಾಕೆ ಹಾಡುತ್ತಿರುವೆ, ನಿನ್ನ ಹಾಡುನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿ" ಎಂದು ಮನುಷ್ಯನ ಹೇಳಿದರು ಯಾವುದೇ ಪ್ರತಿಫಲವನ್ನು ಬಯಸದ ಕೋಗಿಲೆ "ಕುಹೂ! ಕುಹೂ!" ಎಂದು ಹಾಡುತಿತ್ತು.

- **ಸಂದರ್ಭದ ಹೇಳಿಕೆಗಳು**

ಆಯ್ಕೆ:- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು **ಕುವೆಂಪು**ರವರು ರಚಿಸಿರುವ **'ನವಿಲು'** ಎಂಬ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದ **'ಬಹುಮಾನ'** ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯ	**ಸಾಂಧರ್ಭಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು**	**ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ**	**ಸಂದರ್ಭ**
ಬಹುಮಾನ	"ಮರುದನಿಗೈದಿತು ಮುದತಾಳಿ	ಕವಿ ಸಹೃದಯರಿಗೆ	ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಡಿಗೆ ಪರ್ವತ ಕಾಡುಗಳ ಸಾಲು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
ಬಹುಮಾನ	"ಬಲು ಚೆಲುವಿದೆ ನಿನ್ನೀಗಾನ"	ಕವಿಸಹೃದಯರಿಗೆ	ಕೋಗಿಲೆ ಗಾನ ಕೇಳಿದಾಗ ಮನುಷ್ಯನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ
ಬಹುಮಾನ	"ಅರಣ್ಯರೋಧನ! ಸುಮ್ಮನೆ ಹಾಡವೆ"!	ಕವಿಸಹೃದಯರಿಗೆ	ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾರಕಿವಿಗೆ ಬೀಳದಂತೆ ಯಾಕೆ ಹಾಡುತ್ತಿರುವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ
ಬಹುಮಾನ	"ತಲ್ಲಣಿಸಿತು ಜಗ ಜುಮ್ಮೆಂದು"	ಕವಿ ಸಹೃದಯರಿಗೆ	ಕೋಗಿಲೆಯ ಧ್ವನಿಗೆ ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭ

- **ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ರೂಢಿಸುವುದು.**

ಆಯ್ಕೆ :- ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು ಅವರು ಬರೆದ ಕೃತಿ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಪಾಠದಹೆಸರು ಪಾಠದಿಂದಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
ಸಂಧರ್ಭ:- ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು , ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವಾಗ, ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.
ಸ್ವಾರಸ್ಯ:- ಈ ಮಾತಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು/ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು /ಗುಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕು.

****

ಪದ್ಯಪಾಠ ೫– ಬಹುಮಾನ

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಅಂಕಗಳು : ೧೦ ಸಮಯ : ೨೦ ನಿಮಿಷ.

ಅ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ **೨ x ೧ = ೨**

೧) ಕೋಗಿಲೆಯ ಕೂಗನ್ನು ಯಾವುದು ಮಾರ್ದನಿಸಿತು?

____

೨) ಕೋಗಿಲೆ ಕೂಗನ್ನು ಆಲಿಸಿದ ಮನುಷ್ಯ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದನು?

____

ಆ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ **೧ x ೨ = ೨**

೩) ಮನುಷ್ಯನ ಮಾತಿಗೆ ಕೋಗಿಲೆಯು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿತು?

____

____

____

____

ಇ) ಈ ಕೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕವಿಯ ಪರಿಚಯ ತಿಳಿಸಿ. **೧ x ೩ = ೩**

೪) ಕುವೆಂಪು

____

____

____

____

____

ಈ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. **೧ x ೩ = ೩**

೫) " ತಲ್ಲಣಿಸಿತು ಜಗ ಜುಮ್ಮೆಂದು"

____

____

____

____

____

____

____

****

ಪಠ್ಯಪೂರಕ ಅಧ್ಯಯನ – ೪

ಕಟ್ಟುವೆವು ನಾವು

– ಎಂ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗರು

೧. ಯಾವುದು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು?

ಉತ್ತರ: ಕನ್ನಡ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಉತ್ಸಾಹ ಸಾಹಸಗಳ ಅಲೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲೋಲಕಲ್ಲೋಲವಾದ ಸಾಗರವು ಬತ್ತಿ ಹೋಗುವ ಮುನ್ನ ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು.

೨. ನಮ್ಮೆದೆಯ ಕಾಮಧೇನು ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ನಮ್ಮ ಕನಸುಗಳೇ ನಮ್ಮೆದೆಯ ಕಾಮಧೇನು.

೩. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಕಂದಕಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲೂ ಜಾತಿ ಮತ ಭೇದಗಳ ಕಂದಕಗಳಿವೆ.

೪. ಕೋಟೆ ಗೋಡೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು ಯಾವುವು?

ಉತ್ತರ: ನಮ್ಮ ಹೆಣಗಳೇ ಕೋಟೆ ಗೋಡೆಗೆ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳು.

೫. ಕವಿ ಯಾರಿಗೆ ವೀಳೆಯವನು ಕೊಡುವೆನೆಂದಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಹೊಸ ನಾಡು ಕಟ್ಟುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವವರು, ಹೊಡೆಯುವವರು, ಕೆಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು, ಕೆಡುಕನ್ನು ಬಯಸುವ ಜನರಿಗೆ ವೀಳೆಯವನು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

೬. ಹೊಸ ನಾಡೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟ ಬಯಸುವ ಕವಿ ಉತ್ಸಾಹ ಉದ್ವೇಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಮಾತುಗಳಾವುವು?

ಉತ್ತರ: "ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಹೊಸ ನಾಡನ್ನು ಕಟ್ಟುವೆವು. ಉತ್ಸಾಹ ಉದ್ವೇಗ ಉದ್ರೇಕಗಳ ವೀರ ಯುವ ಜನರೇ ನಾಡ ಬಾವುಟವು. ಆ ಬಾವುಟದ ಹಾರಾಟಕ್ಕೆ ಆಕಾಶವೇ ಗಡಿ. ಅದರ ಹಾರಾಟವನ್ನು ತಡೆಯುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬರಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಡೆಯುವವರು, ಹೊಡೆಯುವವರು, ಕೆಡೆ ನುಡಿಯುವ, ಕೆಡೆ ಬಗೆಯುವ ಕೆಡಕು ಜನರೇ ಬನ್ನಿರಿ ನಿಮಗಿದು ಹೋರಾಟದ ವೀಳೆಯವನು ಕೊಡುತ್ತಿರುವೆವು. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಮಸಣದ ಮೇಲೆ ಭವ್ಯವಾದ ಸುಖದ ನಾಡೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಕವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

೭. ಹೊಸ ನಾಡ ತೊಟ್ಟಿಲು ಯಾವುದು?

ನಮ್ಮ ಸಾವೇ ನೋವೇ ಹೊಸ ನಾಡ ತೊಟ್ಟಿಲು.

೮. ಕವಿ ವೀರನಿಗೆ ಯಾವುದು ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಿದ್ದಾರೆ?

ಕವಿ ಸೋಲುವ ಮನಸ್ಸು ವೀರನಿಗೆ ಸಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಿದ್ದಾರೆ.

***

ಗದ್ಯ ಭಾಗ– ೬. ತಲಕಾಡಿನ ವೈಭವ

–ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರು ಈಶ್ವರನ್

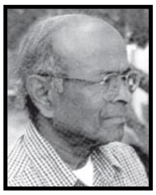

- **ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ**

ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುರಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತಿಯಾದ **ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರು ಈಶ್ವರನ್** ಇವರು ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಗ್ಗಾವಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಾ.ಶ ೧೯೨೨ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.

ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಇವರು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರೂ ಆದವರು ಇವರಿಂದ ರಚನೆಯಾದ ಕೃತಿಗಳಂದರೆ, **'ಕವಿ ಕಂಡ ನಾಡು', 'ವಿಷ ನಿಮಿಷಗಳು', 'ಭಾರತದ ಹಳ್ಳಿಗಳು', 'ವಲಸೆ ಹೋದ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕತೆ', 'ಹಾಲಾಹಲ', 'ರಾಜ ರಾಣಿ ದೇಖೋ', 'ಶಿವನ ಬುಟ್ಟಿ', 'ತಾಯಿ ನೋಟ'** ಮುಂತಾದವು. ಇವರು ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪುರಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- **<u>ಗದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು</u>**

೧. ಪ್ರವಾಸದಿಂದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ, ಪ್ರಕೃತಿ ವೀಕ್ಷಣೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರಿವು, ಮನೋರಂಜನೆ ಮುಂತಾದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಈಡೇರುವುವು.

೨. ೧೯೫೦ನೆಯ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳು ೨೦ನೆಯ ತಾರೀಕು ಮಂಗಳವಾರ ಶಿವನಸಮುದ್ರದ ನಿಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಸುತ್ತಣ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬರೆಯುವುದು ವಿಶೇಷ.

೩. ತಲಕಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಗಂಗರ ಇತಿಹಾಸ ಜೈನ ಧರ್ಮದ ವಿವರಣೆ ಇದೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಥನವಿದೆ ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ವಿವರಣೆ ಇದೆ.

೪. ಚಾವುಂಡರಾಯ 'ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅರವತ್ಮೂರು ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷರ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ.

೫. ಹತ್ತನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಳೆ ಮಾರುವ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ಕೃಷ್ಣತೀರದ ಮಳಲಿನಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ತಲಕಾಡಿಗೆ ರನ್ನನು ಬಂದನು. ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ ಇದ್ದಾಳೆ, ಅಜಿತ ಸೇನಾ ಗುರುಗಳ ಶಿಷ್ಯ ವೃಂದವಿದೆ ಅದು ಕಲಾ ಶ್ರೀ ವಿಹರಿಸುವ ನಂದನವನ.

೬. ಚೋಳರು ಗುಡಿ ಗೋಪುರಗಳನ್ನು ರಾಜೇಶ್ವರ, ವೈಕುಂಠ ನಾರಾಯಣ, ಮರುಳೇಶ್ವರ, ಪಾತಾಳೇಶ್ವರ, ವೈದ್ಯೇಶ್ವರ ಗುಡಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು.

೭. ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ ದೇವ ಆದಿಯಮನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ತಲಕಾಡನ್ನು ಗೆದ್ದುಕೊಂಡ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿದನು.

೮. ವಿಜಯಪುರದ ಅರ್ಕೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನ ಸಿಗದೇ ನಿರಾಶೆ ಮೂಡುವುದೇನೋ ಎಂದಿದ್ದ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಕೊನೆಗೂ ಅರ್ಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಲೇಖಕರಿಗೆ ದೊರಕೆ ಬಿಟ್ಟಿತು.

೯. ಹೊಯ್ಸಳರ ಬಲ್ಲಾಳನ ಅಭಿಮಾನದ ಕಲಾಸಂಪದವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಅನರ್ಘ್ಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಕಲರತ್ನ ಸೋಮನಾಥ ದೇವಾಲಯ.

೧೦.ಹೊಯ್ಸಳ ಬಲ್ಲಾಳರು ಕನ್ನಡದ ಕುಲದೀಪಕರು ಮೂರು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಪರ್ಯಂತ ಕನ್ನಡದ ನಂದಾದೇವಿಗೆಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ನಾಡು ನುಡಿಯನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸಿದವರು.

೧೧.ನಮ್ಮ ದೇಗುಲಗಳೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚರಿತ್ರೆಯ ಹೆಗ್ಗುರುತು.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು

೧. ಲೇಖಕರು ಪ್ರವಾಸದ ವಿವರವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದು ಎಲ್ಲಿ?

ಉತ್ತರ:– ಲೇಖಕರು ಪ್ರವಾಸದ ವಿವರವನ್ನು ಶಿವನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

೨. ಗಂಗರ ಮೊದಲ ರಾಜಧಾನಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:– ಗಂಗರ ಮೊದಲ ರಾಜಧಾನಿ ಕೋಲಾರ.

೩. 'ರಾಯ', 'ಅಣ್ಣ' ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು?

ಉತ್ತರ:– ಚಾವುಂಡರಾಯನನ್ನು 'ರಾಯ', 'ಅಣ್ಣ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

೪. ಚಾವುಂಡರಾಯ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣ್ಕೆ ಏನು?

ಉತ್ತರ:– ಚಾವುಂಡರಾಯ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಕಾಣ್ಕೆ 'ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅರವತ್ಮೂರು ಪುಣ್ಯ ಪುರುಷರ ಚರಿತ್ರೆ.

೬. ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ ವೀರನಾರಾಯಣ ದೇಗುಲವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ:– ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನು ವಿಕ್ರಮ ಚೋಳನ ಸೇನಾನಿ ಆದಿಯಮನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಗೆಲುವಿನ ಸ್ಮಾರಕವಾಗಿ ತಲಕಾಡಿನ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ವಿಜಯನಾರಾಯಣನ ಗುಡಿ ಕಟ್ಟಿದನು.

೭. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಾರಿತ್ರದ ಹೆಗ್ಗುರುತು ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ:– ನಮ್ಮ ದೇವಾಲಯಗಳೇ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಾರಿತ್ರದ ಹೆಗ್ಗುರುತುಗಳು.

- **ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ**

೧. ಗಂಗರ ಇತಿಹಾಸದ ವಿಶೇಷತೆಯೇನು?

ಉತ್ತರ:– ಗಂಗರ ರಾಜ್ಯ ಗಂಗವಾಡಿ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಅವರ ಮೊದಲ ರಾಜಧಾನಿ ಕೋಲಾರ. ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೫೦೦ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕೋಲಾರದಿಂದ ಹರಿವರ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ತಲಕಾಡಿಗೆ ತಂದನು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಐದು ಶತಮಾನಗಳವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದವರೆಗೂ ಗಂಗರು ಆಳ್ವಿಕೆ ನಡೆಸಿದರು. ಮಾರಸಿಂಹ, ರಾಚಮಲ್ಲ, ರಕ್ಕಸಗಂಗರ ತಲಕಾಡು ಪುಣ್ಯಭೂಮಿ. ಚಾವುಂಡರಾಯನು ಮಾರಸಿಂಹ, ರಾಚಮಲ್ಲ, ರಕ್ಕಸಗಂಗರ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನನ್ನು ಜನ ಹೆಸರು ಹಿಡಿದು ಕರೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. 'ರಾಯ', 'ಅಣ್ಣ' ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವತಃ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದ ಅವನು 'ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ' ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾಕವಿ ರನ್ನನು ಚಾವುಂಡರಾಯ ಮತ್ತು ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆಯ ಆಶ್ರಯ ಪಡೆದಿದ್ದನು.

ಉತ್ತರ:–

೨. ವೈದ್ಯೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕಾಲನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು? ವಿವರಿಸಿ.

ವೈದ್ಯಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ರಚನೆಯ ಕಾಲ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬಾರದಿದ್ದರೂ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಆಧಾರಗಳ ಅನ್ವಯ ಇದರ ಕಾಲವನ್ನು ಹದಿಮೂರನೆಯ ಶತಮಾನದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. ದೇವಾಲಯದ ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಲಶಗಳೂ

ಗರ್ಭಗುಡಿಯ ಗೋಪುರವೂ ಶಿಲ್ಪದ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೋರಿರುವ ಕೆಲವು ವಿಶಿಷ್ಟ ರೂಪಗಳೂ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯೂ ಈ ಕಾಲವನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸುವುವು.

ಉತ್ತರ:–

೩ . ಲೇಖಕರು 'ಯುರೇಕಾ' ಎಂದು ಕೂಗಿದ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಲೇಖಕರು ವಾಹನ ಚಾಲಕನೊಡನೆ ಅರ್ಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೊರಟರು. ಆಗ ರಾತ್ರಿ ಒಂದು ಗಂಟೆ. ಎಡಬಲಕ್ಕೆ ಭತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳು, ನರಿಗಳು ಕೂಗುತ್ತಲಿದ್ದವು. ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೋಗುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಗಿಡ ಮರಗಳ ಪೊದೆಯಲ್ಲಿ ಏನೋ ಬೆಳ್ಳಬೆಳ್ಳಗೆ, ಮಸುಕುಮಸುಕಾಗಿ ಕಂಡಿತು. ಅವರ ಎದೆ ಜೋರಿನಿಂದ ಹಾರತೊಡಗಿತು. ಹತ್ತಿರ ಸಮೀಪಿಸಿದರು. ಅವರು ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿದ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ಆವೇಶದಿಂದ "ಯುರೇಕಾ! ಯುರೇಕಾ!" ಎಂದು ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಕಿರುಚುತ್ತಾ "ಬರೋ ಗುಡಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ಬರೋ ದೇವಾಲಯ ದೊರೆಯಿತು" ಎಂದು ಕೂಗಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಬಂದು ಇವರೊಡನೆ ಅರ್ಕೇಶ್ವರ ದೇವರ ಗುಡಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರು.

ಉತ್ತರ:–

೪. ಸಳನ ವಂಶಕ್ಕೆ 'ಹೊಯ್ಸಳ' ಹೆಸರು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಹೊಯ್ಸಳ ವಂಶದ ಮೂಲಪುರುಷನ ಹೆಸರು ಸಳ. ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಸೊಸೆವೂರು ಇವನ ಜನ್ಮಸ್ಥಳ. ಆಗಿನ ಸೊಸೆವೂರಿಗೆ ಈಗ 'ಅಂಗಡಿ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ದಿನ ವಾಸಂತಿಕಾ ದೇವಾಲಯದ ಪೂಜೆಗೆಂದು ಹೋದ ಸಳನು ಸುದತ್ತ ಗುರುವಿನ ಬಳಿ ಉಪದೇಶ ಕೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಹುಲಿಯೊಂದು ಅವನೆಡೆಗೆ ಜಿಗಿದು ಬಂದಿತು. ಆಗ ಸುದತ್ತ ಮುನಿ ತನ್ನ ಕೈಯೊಳಗಿನ ಬೆತ್ತವನ್ನು ಸಳನೆಡೆಗೆ ಚಾಚಿ "ಹೊಯ್ಸಳ" ಎಂದು ಆದೇಶವಿತ್ತನೆಂದೂ ಸಳ ಕೂಡಲೆ ಹುಲಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಅದರ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಖಡ್ಗವನ್ನು ತುರುಕಿ ಹುಲಿಯನ್ನು ಹೊಯ್ದನೆಂದೂ ದಂತಕಥೆ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಸಳನ ಮನೆತನಕ್ಕೆ 'ಹೊಯ್ಸಳ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿತು.

ಉತ್ತರ:–

* **ಸಂದರ್ಭದ ಹೇಳಿಕೆಗಳು**

ಆಯ್ಕೆ:– ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರು ಈಶ್ವರನ್ ರವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಕವಿಕಂಡ ನಾಡು' ಎಂಬ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನದಿಂದ ಆರಿಸಿದ 'ತಲಕಾಡಿನ ವೈಭವ' ಎಂಬ ಗದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯ	ಸಾಂಧರ್ಭಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ	ಸಂದರ್ಭ
'ತಲಕಾಡಿನ ವೈಭವ'	"ಸುತ್ತಣ್ಣ ಲೋಕವೆಲ್ಲ ಮಲಗಿಕೊಂಡಿದೆ".	ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಓದುಗರಿಗೆ	ಲೇಖಕರು ಶಿವನಸಮುದ್ರದ ನಿರ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದಾಗ ಅಂದಿನ ಪ್ರವಾಸದ ವಿವರವನ್ನು ಬರೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
'ತಲಕಾಡಿನ ವೈಭವ'	"ಅದು ಕಲಾಶ್ರೀ ವಿಹರಿಸುವ ನಂದನವನ".	ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಓದುಗರಿಗೆ	ಲೇಖಕರು ಗಂಗರ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ
'ತಲಕಾಡಿನ ವೈಭವ'	"ಮೋಟಾರು ಓಡಲೊಲ್ಲದು, ಸಾರಥಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾರನು".	ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಓದುಗರಿಗೆ	ಲೇಖಕರು ಅರ್ಕೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಒಂದು ಮುಗಿದರೆ ತಲಕಾಡಿನ ಪಂಚಲಿಂಗಗಳ ದರ್ಶನ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವುದೆಂದು ಕೊರಕಲು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದ ಸಂದರ್ಭ
'ತಲಕಾಡಿನ ವೈಭವ'	ಬರ್ರೋ ಗುಡಿ ಸಿಕ್ಕಿತು ಬರ್ರೋ ದೇವಾಲಯ ದೊರಕಿತು"	ಲೇಖಕರು ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ	ಅರ್ಕೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಕಾಣದೇ ಹೋದರೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅತೃಪ್ತಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಎಂಬ ಕೊರಗಿನಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಗುಡಿಸಿಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ರೂಢಿಸುವುದು.

ಆಯ್ಕೆ :– ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ /ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು ಅವರು ಬರೆದ ಕೃತಿ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಪಾಠದಹೆಸರು ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
ಸಂದರ್ಭ:– ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು , ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವಾಗ, ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.
ಸ್ವಾರಸ್ಯ:– ಈ ಮಾತಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು/ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು /ಗುಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕು.

*****

ಗದ್ಯ ಪಾಠ ೬– ತಲಕಾಡಿನ ವೈಭವ

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಅಂಕಗಳು :೧೦ ಸಮಯ: ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳು

ಅ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರತಿಯಂದು ಹೇಳಿಕೆಗೂ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

೨X೧=೦೨

೧.'ಹೆಸರಾಗಿದೆ' ಪದವು ಈ ಸಂಧಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಅ) ಲೋಪಸಂಧಿ ಬ) ಆಗಮ ಸಂಧಿ ಕ) ಆದೇಶ ಸಂಧಿ ಡ) ಗುಣ ಸಂಧಿ

----

೨. ಅನರ್ಘ್ಯ – ಪದದ ಅರ್ಥವಿದು.

ಅ) ಅಗ್ಗ ಬ) ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕ) ಸಾರಥಿ ಡ) ಉತ್ತಮ

ಆ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ೨X೧=೦೨

೩. ಗಂಗರ ಮೊದಲ ರಾಜಧಾನಿ ಯಾವುದು ?

----

೪. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಚಾರಿತ್ರ್ಯದ ಹೆಗ್ಗುರುತು ಯಾವುದು ?

ಇ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು – ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ೨X೨=೦೪

೫. ಶಿವನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಮ್ ಮಾಡಿದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಾವವು ?

----

೬. ಚಾವುಂಡರಾಯ ಯಾರು ? ಆತನ ವಿಶೇಷತೆಯೇನು ?

----

೭. ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರು ಈಶ್ವರನ್ ಅವರ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕುರಿತು ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ . ೦೨

ಪದ್ಯಪಾಠ – ೬ ಗೆಳೆತನ

– ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ.

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿಯವರ ಕಾಲ **ಸಾ.ಶ ೧೯೨೮ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಂಬಳದವರು.** **ಆಕಾಶಬುಟ್ಟಿ, ಭಾವಜೀವಿ, ಮಧುಚಂದ್ರ, ದೀಪದಾರಿ** ಮುಂತಾದ ಕವನ ಸಂಕಲನಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ ಗೌರವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ,೧೯೮೧ ರಲ್ಲಿ ಜೀವ ಧ್ವನಿ ಕವನ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿದೆ ೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ೬೫ ನೆಯ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಹಂತ – ೧

ಕವಿ /ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು /ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

ಹಂತ – ೨

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾದ ----------------------------------
ಯವರು--- ದಲ್ಲಿ ಸಾ.ಶ
----------ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು -------------------
--- ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಇವರಿಗೆ

--- ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ಹಂತ : ೩

- **ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು.**

೧. ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿಯವರು ಗೆಳೆತನ ಅದರ ಸವಿ, ಮಹತ್ವ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯೂನ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾತ್ವಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಕವನ ಇದಾಗಿದೆ.

೨. ಗೆಳೆತನ ಎನ್ನುವ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಶಾಲವಾದ ಆಲದ ಮರದ ಅಡಿಯ ತಣ್ಣನೆಯ ನೆರಳಿನ ತಂಪಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹದು.

೩. ಗೆಳೆತನ ಎನ್ನುವುದು ಈಹಲೋಕಕ್ಕಿರುವ ಅಮೃತ ಗೆಳೆತನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೇನು ಇದೆ.

೪. ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲ, ಚಂಚಲತೆ ಇಲ್ಲ, ಮೇಲು –ಕೀಳು ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ.

೫. ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಬಾನಿನಷ್ಟು ಅಗಲ ಎದೆಯು ತಿಳಿಯಾದ ಕೊಳದಂತೆ ಇರುತ್ತದೆ.

೬. ಗೆಳೆತನ ಮಾಡಿದವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಮಹತ್ವ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ .ಉಂಡವನೇ ಬಲ್ಲ ಅದರ ಸವಿಯನು.

೭. ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ಸರಸ ವಿರಸವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಗೆಳೆಯರಿಬ್ಬರು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ.

೮. ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಗಂಧದಂತೆ ತೇಯ್ದು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಬಾಳುತ್ತಾರೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

೧. ಕವಿ ಎಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ:– ಕವಿ ಗೆಳೆತನವೆಂಬ ಸುವಿಶಾಲ ಆಲದ ಮರದಡಿಯ ತಂಪಾದ ನೆರಳಿನಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದಾರೆ.

೨. ಕವಿ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ನುಂಗಿದ್ದಾರೆ ?

ಉತ್ತರ:– ಕವಿ ಮೌನದಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಬಹಳಷ್ಟು ತಾಳಲಾಗದ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೋವುಗಳನ್ನು ತಾಪಗಳನ್ನು ನುಂಗಿದ್ದಾರೆ.

೩. ಗೆಳೆತನದ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆ ಹೇಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ:– ಗೆಳೆತನದ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಯು ಬಾನಿನಷ್ಟು ಅಗಲವಾಗಿ, ಕೊಳದಷ್ಟು ತಿಳಿಯಾಗಿ, ಸ್ಪಟಿಕದಂತೆ ಭಾವ ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ.

೪. ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಬಗೆಗಿರುವ ಗಾದೆ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ:– ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಬಗೆಗೆ ಗಾದೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು ರುಚಿ ಇಲ್ಲ ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂಧುವಿಲ್ಲ.

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು– ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

೧. ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುರ್ಗುಣಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ?

ಉತ್ತರ:– ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ವಂಚನೆ ಇಲ್ಲ ಚಂಚಲತೆ ಇಲ್ಲ ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ಮೇಲು–ಕೀಳು ಎಂಬ ಭೇದವಿಲ್ಲ ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎನ್ನುವ ಅಹಂಕಾರದ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ ದ್ವೇಷದ ಗುಣಗಳಿಲ್ಲ ಸಣ್ಣತನ ಸಂಕೋಚ ಮೊದಲೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೨. ಗೆಳೆತನದ ಶುಚಿ–ರುಚಿ ಎಂಥದ್ದು?

ಉತ್ತರ:– ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು ರುಚಿಯು ತಾಯಿಗಿಂತಲು ಬಂಧುವಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಗಾದೆಯ ನುಡಿ ಕೇಳಿರುವೆನು ಗೆಳೆತನದ ಶುಚಿ–ರುಚಿಯು ಗೆಳೆತನಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿದೆ. ಕಂಡ ಕಂಡವರೇನು ಗೆಳೆತನದ ಬಗ್ಗೆ ಬಲ್ಲವನು ಗೆಳೆತನದ ರುಚಿ. ಅದನ್ನು ಉಂಡವನು ಮಾತ್ರ ಅರಿತಿರುವನು.

- **ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳು :**

ಆಯ್ಕೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು **ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ** ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ **ಆಕಾಶಬುಟ್ಟಿ** ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದ **ಗೆಳೆತನ** ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ರೂಢಿಸುವುದು.

ಆಯ್ಕೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು---------------ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ--------- ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದ ------------ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಈ ಮಾತಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು /ಮೌಲ್ಯವನ್ನು/ ಗುಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಕಂಠಪಾಠ

ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು ರುಚಿಯು ತಾಯಿಗಿಂತಲು ಬಂಧು
ಇಲ್ಲೆಂಬ ಗಾದೆ ನುಡಿ ಕೇಳಿರುವೆನು
ಗೆಳೆತನದ ಶುಚಿರುಚಿಯು ಇದಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿಹುದು
ಎಂಬ ಸಾಹಸ ಮಾಡೆ ದೋಷವೇನು?
ಕಂಡ ಕಂಡವರೇನು ಬಲ್ಲರಿದನು
ಉಂಡವನು ಕಂಡಿಹನು ಇದರ ಹದನು.

ಪದ್ಯವನ್ನು ನೋಡಿ ಬರೆಯಲು ತಿಳಿಸಿ ರೂಢಿಗಳಿಸುವುದು – ೧

ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು ರುಚಿಯು ತಾಯಿಗಿಂತಲು ಬಂಧು.	ಇಲ್ಲೆಂಬ ಗಾದೆ ನುಡಿ ಕೇಳಿರುವೆನು.
----------------------------------.	----------------------------
----------------------------------.	----------------------------
----------------------------------.	---------------------------
ಗೆಳೆತನದ ಶುಚಿರುಚಿ ಇದಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿಹುದು.	ಎಂಬ ಸಾಹಸ ಮಾಡೇ ದೋಷವೇನು ?
----------------------------------.	----------------------------
----------------------------------	---------------------------
----------------------------------.	---------------------------
ಕಂಡ ಕಂಡವರೇನು ಬಲ್ಲರಿದನು.	ಉಂಡವನು ಕಂಡೆನು ಇದರ ಹದನು
--------------------------------	-------------------------------
--------------------------------.	-------------------------------
--------------------------------.	-------------------------------

ಅಭ್ಯಾಸ : ಸುಳಿವು ನೀಡಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು –

ಮಾದರಿ –೨ ,೩ ಒಂದೊಂದು ಸಾಲನ್ನು ಬರೆದು ರೂಡಿಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ

ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು. ---------------------	ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು ರುಚಿಯು ತಾಯಿಗಿಂತಲು ಬಂಧು
ಇಲ್ಲೆಂಬ -------------------------	---------------------------------------
ಗೆಳೆತನದ. -----------------------	ಗೆಳೆತನದ ಶುಚಿ ರುಚಿಯು ಇದಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿಹುದು
ಎಂಬ. ---------------------------	---------------------------------------
ಕಂಡ --------------------------	ಕಂಡ ಕಂಡವರೇನು ಬಲ್ಲರಿದನು
ಉಂಡವನ-----------------------.	-------------------------------------

ಮಾದರಿ – ೪,೫ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಮುಂದಿನ ಸಾಲನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು. ------------------------------------	ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು----------
---------------------------------- ಕೇಳಿರುವೆನು	----------------------
ಗೆಳೆತನದ ------------------------------------.	-----------------------
----------------------------- ದೋಷವೇನು?	-----------------------
ಕಂಡ ---------------------------------------.	--------------ಹದನು
------------------------- ಹದನನ. .	

.

ಮಾದರಿ – ೦೬ ಪೂರ್ಣ ಪದ್ಯ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬರೆಯಿರಿ.

****

ಪದ್ಯಪಾಠ ೬– ಗೆಳೆತನ

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಅಂಕಗಳು : ೧೦ ಸಮಯ : ೨೦ ನಿಮಿಷ.

ಅ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ **೨ x ೧ = ೨**

೧) ಕವಿ ಎಲ್ಲಿ ತಂಗಿದ್ದಾರೆ ?

----

೨) ಉಪ್ಪು ಮತ್ತು ತಾಯಿಯ ಬಗೆಗಿರುವ ಗಾದೆ ಯಾವುದು ?

ಆ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ **೨ x ೨ = ೪**

೩) ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುರ್ಗುಣಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ?

----

೪) ಗೆಳೆತನದ ಸೂಚಿರುಚಿ ಎಂಥದ್ದು?

ಇ) ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ **೧ x ೪ = ೪**

೪) ಉಪ್ಪಿಗಿಂತಲು--------------------------

----------------------------ಇದರ ಹದನು.

*****

ಪಠ್ಯ ಪೂರಕ ಅಧ್ಯಯನ–೫

ಆಟೋರಿಕ್ಷಾದ ರಸಪ್ರಸಂಗಗಳು

– ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ

೧. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಹೋಗುವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಯಾಸದ ಕೆಲಸ. ಎಂಬುದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಂಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

೨. ದೇಹಕ್ಕೆಲ್ಲ ನಟ್ಟು ಬೋಲ್ಟ್ ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದು ಲೇಸು?

ಉತ್ತರ: ಕೈಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡು ಮೂಳೆ ವೈದ್ಯರ ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ದೇಹದಲ್ಲಿ ನಟ್ಟೂ, ಬೋಲ್ಟೂ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ಬದುಕುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಭಗವಂತನ ಪಾದಾರವಿಂದವನ್ನು ಸೇರುವುದೇ ಲೇಸು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

೩. ಸಿಡುಕಿನಿಂದ ಆಟೋ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಆಟೋ ಚಾಲಕ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ?

ಉತ್ತರ: "ರೀ ಸ್ವಾಮಿ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಂದಲೇ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗುವುದು. ಹತ್ತುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೇನೆ ಅಪಶಕುನ" ಎಂದು ಸಿಡುಕಿ ಗಾಡಿ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ಚಾಲಕ.

೪. ಲೇಖಕರಿಗೆ ವಿಮಾನ ಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲವೇಕೆ?

ಉತ್ತರ: "ಇಲ್ಲಪ್ಪ, ನನಗೇನೂ ಅಲ್ಲಿ ಭಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ವಿಮಾನಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಎಮ್ಮೆ, ಹಸು. ಜನ ಅಡ್ಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ವಿಮಾನವನ್ನು ಓವರ್‌ಟೇಕ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗವೂ ಇಲ್ಲ" ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ವಿಮಾನಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಭಯವಿರಲಿಲ್ಲ.

೫. ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಮಳೆಬರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದವನಾರು?

ಉತ್ತರ: ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಿಂದ ಮಳೆ ಬರಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದವರು ಬಾಲಯೋಗಿ.

೬. ಆಟೋ ಚಾಲಕರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನರಿತ ಪ್ರಸಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ಒಂದು ಸಂಜೆ ಜಯನಗರದಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿತ್ತು. ಅದು ಮುಗಿಯುವುದು ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಘಂಟೆಯಾಯಿತು. ಆಟೋಗಾಗಿ ಕಾಲೇಜಿನ ಹತ್ತಿರ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೊಂದಿಗೆ ಕಾದು ನಿಂತಿದ್ದೆ. "ಇಷ್ಟು

ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲನಲ್ಲಿ ಊಟ ಇರುವುದಿಲ್ಲ; ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಊಟಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ" ಎಂದು ಒಬ್ಬಿಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. "ಪರವಾಗಿಲ್ಲ, ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಊಟ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ತುಂಬಾ ಹೊತ್ತಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಟೆ. ಆಟೋ ಚಾಲಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ವಯಸ್ಸಾದವರು. ಇದೆನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಯಾಕೆ ಸಾರ್, ನಿಮಗೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲವೇ? ಊಟ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. "ಇಲ್ಲಪ್ಪ, ನನಗೆ ಮನೆ–ಗಿನೆ ಇಲ್ಲ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿದ್ದೇನೆ" ಅಂದೆ. "ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸ ಮಲಗಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು ಸಾರ್. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಪುರದಲ್ಲಿರುವ ಸಜ್ಜನರಾವ್ ಸರ್ಕಲ್ ಗೆ ಹೋಗೋಣ ಬನ್ನಿ. ಅಲ್ಲಿ ಇಡ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಇಡ್ಲಿ ತಿನ್ನುವ ತನಕ ಕಾಯುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ತುಂಬಾ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡ. "ತುಂಬಾ ಥ್ಯಾಂಕ್ಸ್, ನಿಮ್ಮಂತಹವರು ಬಹಳ ಅಪರೂಪ. ಆಟೋದವರಿಗೆ ಮಾನವೀಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಅಪವಾದ" ಲೇಖಕರು ಆಟೋ ಚಾಲಕರಲ್ಲಿಯೂ ಮಾನವೀಯತೆಯನ್ನರಿತ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದೆ.

****

ಗದ್ಯ ಪಾಠ ೭– ಅಮ್ಮ

–ಡಾ॥ ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ

- **ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ**

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕರಾದ ಡಾಕ್ಟರ್ **ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ** ಅವರು **ಸಾ.ಶ.೧೯೩೨** ರಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ **ಮೇಳಿಗೆ** ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು **ಸಂಸ್ಕಾರ, ಭವ, ಅವಸ್ಥೆ, ಭಾರತೀಪುರ, ಮೌನಿ, ಪ್ರಶ್ನೆ, ಎಂದೆಂದೂ ಮುಗಿಯದ ಕಥೆ, ಅಜ್ಜನ ಹೆಗಲ ಸುಕ್ಕುಗಳು** ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಯುತರಿಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪದ್ಮಭೂಷಣ **ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ** ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- **ಪಾಠದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು**

೧. ಲೇಖಕರ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಹುಲಿಗಳ ಕಾಟ ಬಹಳ ಇತ್ತು.

೨. ಲೇಖಕರಿಗೆ ಭಯವಾದಾಗ ಅರ್ಜುನ ಮಂತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

೩. ಲೇಖಕರ ಮೊದಲ ವಿದ್ಯಾ ಗುರು ಅವರ ಅಮ್ಮ.

೪. ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅಕ್ಷರಭ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದು ಕೆರೆ ಕೊಪ್ಪದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ.

೫. ಲೇಖಕರ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ ಗುರುಗಳು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ್ಯನವರು.

೬. ಮಣ್ಣಿನ ದೋಣಿನಲ್ಲಿ ದುಂಡಗಿನ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕುಳಿಗಳ ಒಳಗೆ ಇರುವ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಹುಳು ಇರುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ತನ್ನಾದೇವಿ ಗುಬ್ಬಿ ಎಂದೆಲ್ಲ ಕರೀಯುತ್ತಿದ್ದರು.

೭. ಮಳೆಗಾಲದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಕರು ನೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದರು ಒಣಸೌದೆ ಅಕ್ಕಿ ,ಬೇಳೆ, ಜೋನಿ ಬೆಲ್ಲ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

೮. ನಸುಕಿನಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಮನೆಯದು ಅರಣ್ಯದ ಅಂಚಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ರಂಜದ ಮರ ಒಂದರಿಂದ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ನಕ್ಷತ್ರ ಆಕಾರದ ರಂಜದ ಹೂಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವುದು ಲೇಖಕರಿಗೆ ಖುಷಿ ಕೊಡುವ ಸಂಗತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು.

೯. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪಯ ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗಾಗಿ ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇವತ್ತು ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗೆ ಜ್ವರ ಬರಲಿ ದೇವರೇ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದೇ ಲೇಖಕರ ಬಾಲ್ಯದ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ದೈನಿಕವಾಗಿತ್ತು.

೧೦.ವಿಶೇಷ ಪದಾರ್ಥಗಳೆಲ್ಲವನ್ನು ಕಡವಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಅಂದರೆ ದೀಪಾವಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ದೀಪಾವಳಿಗೆ ,ಯುಗಾದಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಯುಗಾದಿಗೆ ,ಗೌರಿ ಹಬ್ಬದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಗೌರಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ, ಈ ಕಡದ ಅವಧಿಯಾಗಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಬೆಳೆದ ಅಡಿಕೆಯನ್ನು ಭತ್ತವನ್ನು ಬದಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಡವನ್ನು ತೀರಿಸುವುದು.

ಅಭ್ಯಾಸದ ಹಾಳೆ:

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- **ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು.**

೧. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಭಯವಾದಾಗ ಯಾವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು?

ಉತ್ತರ: ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರು ಭಯವಾದಾಗ ಅರ್ಜುನ ಫಲ್ಗುಣ ಪಾರ್ಥ ಕಿರೀಟಿ ಶ್ವೇತ ವಾಹನ. ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

೨. ಲೇಖಕರ ಮೊದಲ ವಿದ್ಯಾ ಗುರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಲೇಖಕರ ಮೊದಲ ವಿದ್ಯಾ ಗುರು ಅವರ ಅಮ್ಮ.

೩. ಸಣ್ಣ ಕುಳಿಯೊಳಗಿನ ಕಪ್ಪು ಹುಳುವನ್ನು ಯಾವ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಸಣ್ಣ ಕುಳಿಯೊಳಗಿನ ಕಪ್ಪು ಹುಳುವನ್ನು ತನ್ನಾದೇವಿ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

೪. ಲೇಖಕರ ಬಾಲ್ಯದ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ದೈನಿಕ ಯಾವುದಾಗಿತ್ತು?

ಉತ್ತರ: ರಂಜದ ಹೂವನ್ನು ಬಾಳೆಯ ನಾರಿನಲ್ಲಿ ಪೋಣಿಸುತ್ತಾ ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗಾಗಿ ಆತಂಕದಲ್ಲಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ಇವತ್ತು ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗೆ ಜ್ವರ ಬರಲಿ ದೇವರೇ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದೇ ಲೇಖಕರ ಬಾಲ್ಯದ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ದೈನಿಕವಾಗಿತ್ತು.

೫. ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಾಫಿ ಬೀಜವನ್ನು ತಂದುಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಬ್ಯಾರಿಯೊಬ್ಬರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕಾಫಿ ಬೀಜವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

- **ಈ ಗದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಸಂದರ್ಬಿಕ ಹೇಳಿಕೆಗಳು**

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ॥ ಯು.ಆರ್ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವರು ರಚಿಸಿದ ಸುರಗಿ ಎಂಬ ಆತ್ಮಕಥನದಿಂದ ಆಯ್ದ ಅಮ್ಮ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯ	**ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು**	**ಯಾರು ?ಯಾರಿಗೆ?**	**ಸಂದರ್ಭ**
ಅಮ್ಮ	"ಸರಸ್ವತಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ವರದೇ ಕಾಮರೋಪಿಣಿ."	ಲೇಖಕರ ಅಮ್ಮ ಲೇಖಕರಿಗೆ	ನೆಲದ ಮರಳಿನಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಾಗ

	"ನನಗೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಉದ್ದ ಕೂದಲಿತ್ತು."	ಲೇಖಕರು ಓದುಗರಿಗೆ	ತಮ್ಮ ಬಾಲ್ಯದ ದಿನಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅಮ್ಮ ಮಗಳಂತೆ ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತಿದ್ದಿದ್ದು
	"ಇವತ್ತು ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗೆ ಜ್ವರ ಬರಲಿ ದೇವರೇ"	ಲೇಖಕರು ತಮಗೆ ತಾವೇ	ಕೃಷ್ಣಯ್ಯ ಮೇಷ್ಟ್ರಿಗಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಾ ಕುಳಿತಾಗ
	"ನನಗೂ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಈ ಕಾಫಿಯ ಪುಣ್ಯ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು"	ಲೇಖಕರು ಓದುಗರಿಗೆ	ಚರಟದ ಕಾಫಿಯ ವಿವರಣೆ ನೀಡುವಾಗ
	"ನನಗೆ ಚರಟದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಯೋ"	ಲೇಖಕರ ಅಜ್ಜ ಲೇಖಕರ ಅಮ್ಮನಿಗೆ	ಚರಟದಲ್ಲಿ ಕಾಫಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಕೋಪದಿಂದ ಹೇಳಿದ ಮಾತು

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗೃಹ ಕಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ರೂಢಿಸುವುದು.

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು. ಅವರು ಬರೆದ. ಕೃತಿ ಯಿಂದ ಆಯ್ದ. ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು? ಯಾರಿಗೆ? ಯಾವಾಗ? ಏಕೆ ಹೇಳಿದರೂ ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನ /ಮೌಲ್ಯವನ್ನು/ ಗುಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಮಾದರಿ ಸಂದರ್ಭ ವಿವರಣೆ

"ಸರಸ್ವತಿ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ವರದೇ ಕಾಮ ರೂಪಿಣಿ"

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾಕ್ಟರ್ ಯು ಆರ್ ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರು ಬರೆದಿರುವ ಸುರಗಿ ಎಂಬ ಆತ್ಮಕಥನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಅಮ್ಮ ಎಂಬ ಗದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಲೇಖಕರಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಅಮ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದ ಮಂತ್ರ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಲೇಖಕರ ತಾಯಿ ತನ್ನ ಮಗನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಗೆ ವಂದಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಸ್ವಾರಸ್ಯ.

- **ಗದ್ಯಭಾಗದ ವ್ಯಾಕರಣ ಅಂಶಗಳು**

ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಭೇದಗಳು:

ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ	ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯಾಪದದೊಡನೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರುವ ವಾಕ್ಯಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯಗಳು ಉದಾಹರಣೆ: ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ	ಸ್ವತಂತ್ರವಾಕ್ಯಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಉಪವಾಕ್ಯಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಪೂರ್ಣಾಭಿಪ್ರಾಯದ ವಾಕ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಪಾಂಡವರ ಯಜ್ಞತ್ರದ ಮಣಿಪುರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿತು ಆಗ ಬಬ್ರುವಾಹನನ್ನು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಹಾಕಿದನು ಆದ್ದರಿಂದ ಬಬ್ರುವಾಹನ ನಿಗೂ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಯುದ್ಧ ನಡೆಯಿತು.
ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ	ಒಂದು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ವಾಕ್ಯಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿದ್ದರೆ. ಉದಾಹರಣೆ: ಸೀತಾ ಗಾಯನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಳಾದರೂ ಅವಳಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಆಕೆ ತುಂಬಾ ನೊಂದುಕೊಂಡಳು.

ಸಮಾಸಗಳ ಪರಿಚಯ

ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾಸ ಕರ್ಮಧಾರೆಯ ಸಮಾಸ ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ ಅಂಶಿ ಸಮಾಸ ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ ಬಹುರ್ವಿಹಿ ಸಮಾಸ ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ ಗಮಕ ಸಮಾಸ

*****

ಗದ್ಯ ಪಾಠ ೭– ಅಮ್ಮ

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಅಂಕಗಳು :೧೦   ಸಮಯ: ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳು.

ಅ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

೨X ೧=೦೨

೧. ಹಿರಿಯ : ಹಿರಿಯರು :: ಅಮ್ಮ : ----------------------

೨. ಕಾಲದಲ್ಲಿ : ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ :: ಸಕ್ಕರೆಯಿಂದ : ------------------------

ಆ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೨X ೧=೦೨**

೩. ಲೇಖಕರ ಮೊದಲ ವಿದ್ಯಾ ಗುರು ಯಾರು ?

----

೪. ಲೇಖಕರ ಬಾಲ್ಯದ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ದೈನಿಕ ಯಾವುದಾಗಿತ್ತು ?

ಇ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು – ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೨X೨=೦೪**

೫. ಲೇಖಕರ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಆರಂಭವಾದದ್ದು ಹೇಗೆ ?

----

೬. ಮಳೆಗಾಲದ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಿತ್ತು ?

----

೭. ಯು.ಆರ್.ಅನಂತಮೂರ್ತಿಯವರ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಕೃತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕುರಿತು ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ?

ಪದ್ಯ –೭ . ವಚನಾಮೃತ

–ಅಲ್‌ಲಮಪ್ರಭು

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ:

ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು:– ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಚಿಂತಕ, ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ, ಶಿವಶರಣ ಮತ್ತು ವಚನಕಾರ ಈತನು ಜನಿಸಿದ್ದು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಬಳ್ಳಿಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಈತನ ತಂದೆ ನಿರಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಸುಜ್ಞಾನಿ. ಈತ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ **'ಶೂನ್ಯ ಪೀಠದ'** ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದವನು. ಅವನು ಒಬ್ಬ ಅನುಭಾವಿ ಸತ್ಯ ಶೋಧನೆಯೇ ಅವನ ಜೀವನದ ಪರಮ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅವನ ವಚನಗಳು ಬೆರಗು ಮತ್ತು ಬೆಡಗಿನಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. **'ಗುಹೇಶ್ವರ'** ಎಂಬುದು ಈತನ ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ.

ಚಟುವಟಿಕೆ–೧

- **ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು.**

ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	

- **ಬರೆಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.**

ಅವರು
ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಇವರು
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.
ಇವರಿಗೆ
ಮುಂತಾದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ಸಂದಿವೆ.

- **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆಯಿಸುವುದು.**

- <u>**ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು**</u>

  ೧. ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಬಡಿದು ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

  ೨. ತ್ರೇತಾಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಬೈದು ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

  ೩. ದ್ವಾಪರಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಗದರಿಸಿ ಬುದ್ಧಿ ಕಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

  ೪. ಆದರೆ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

  ೫. ಪರಿವರ್ತನೆ ಜಗದ ನಿಯಮ.

  ೬. ಕಾಲಗತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುವಿನ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಬದಲಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭುಗಳು ಮಾರ್ಮಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

*****

ಪದ್ಯ– ೭. ವಚನಾಮೃತ

– ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ:

ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯನು ಸಾ.ಶ **೧೧೬೦ರ ಕಾಲದವನಾಗಿದ್ದು,** ಶಿವಶರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಚನಕಾರ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಮರೇಶ್ವರದ ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಲಕ್ಕಮ್ಮನ ಪತಿ ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ೨೭ ವಚನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಎಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎದುರಾದರೂ ಕಾಯಕವ ಬಿಡದೇ ಮಾಡಬೇಕು, ಕಾಯಕ ಮಾಡಿ ಬದುಕಬೇಕು, ಯಾಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಹಾಗೂ ಕೂಡಿಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಕಾಯಕ ಬದುಕಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈತನ ಅಂಕಿತನಾಮ **ಅಮರೇಶ್ವರಲಿಂಗ.** ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಆಯ್ದು ತಂದು ದಾಸೋಹ ಮಾಡುವುದೇ ಅವರ ಕಾಯಕವಾಗಿತ್ತು.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಂತ–೧

ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ	
ಕಾಲ	
ಅಂಕಿತನಾಮ	

ಹಂತ–೨

ಇವರೊಬ್ಬ --------------- ಶಿವಶರಣ ಮತ್ತು ------------------ ಇವರು ಸಾ.ಶ ------------ ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಊರು ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ --------------- ಈತನ ಅಂಕಿತನಾಮ

ಹಂತ–೩

<u>ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು</u>

೧. ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದಾಗ ಗುರು ದರ್ಶನವಾದರೂ ಮರೆಯಬೇಕು.

೨. ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯಾದರೂ ಮರೆಯಬೇಕು.

೩. ಜಂಗ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದ್ದರೂ ಹಂಗ ಅರಿಯಬೇಕು.

೪. ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸವಾದ ಕಾರಣ ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗ ಕಾಣಬೇಕು.

೫. ಕಾಯಕವೂ ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕಿಂತ ಮೀರಿದ್ದು ಎಂದು ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ:

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

***

ಪದ್ಯ ೭ ವಚನಾಮೃತ

– ಅಮುಗೆರಾಯಮ್ಮ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ:

ಅಮುಗೆರಾಯಮ್ಮ: ಇವಳ ಕಾಲ ಸಾ.ಶ ಸುಮಾರು ೧೧೬೦. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು. ಇವಳು ಸೊನ್ನಲಿಗೆಯವಳು. (ಈಗಿನ ಸೊಲ್ಲಾಪುರ) ಪತಿ ಅಮುಗೆ ದೇವಯ್ಯ. ನೇಯ್ಗೆ ಇವರ ಕಾಯಕ. ಈಕೆಯ ಅಂಕಿತನಾಮ **'ಅಮುಗೇಶ್ವರ'** ತಮ್ಮ ವೈಚಾರಿಕ ಪ್ರಖರತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ದರ್ಶಿಸಿ ಚಿಂತನಗೈದು ವಚನ ರಚನೆಯ ಮಹಾಕಾಯಕವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡವರು. ಗಂಡು–ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಕ ವರ್ಗೀಕರಣದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೊರಬಂದು, ಸಮಾನತೆಯ ತತ್ವದ ಆಧಾರದಿಂದ ತನ್ನ ಧೋರಣೆಯ ಛಾಪನ್ನು ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಂತ–೧

ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ	
ಕಾಲ	
ಅಂಕಿತನಾಮ	

ಹಂತ–೨

-------------------- ಕಾಲ ಸಾ.ಶ ಸುಮಾರು -------------- ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ---------------

ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಈಕೆಯ ಸ್ಥಳ ---------------------- ಈಕೆಯ ಅಂಕಿತನಾಮ ------------------

ಹಂತ–೩

ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು

೧. ಕಾಗೆಯ ಮರಿ ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

೨. ಆಡಿನ ಮರಿ ಆನೆಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

೩. ಸೀಳುನಾಯಿ ಸಿಂಹದ ಮರಿ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

೪. ಅರಿವು, ಆಚಾರ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಿವೇಕ ಇಲ್ಲದ ಕೇವಲ ನಾಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಜ್ಞಾನಿಯಂತೆ ಮೆರೆಯುವವರು ದಡ್ಡರು.

೫. ಅಂಥವರ ಮುಖ ನೋಡಲಾಗದು.

೬. ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದ ಅಜ್ಞಾನಿಗಳ ಡಾಂಬಿಕ ಆಚರಣೆಗೆ ಮರುಳಾಗಬಾರದು ಎಂದು ಅಮ್ಮುಗೆರಾಯಮ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದಾಳೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಪದ್ಯ – ೬ ವಚನಾಮೃತ

–ಶಿವಶರಣೆ ಲಿಂಗಮ್ಮ

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ:

ಶಿವಶರಣೆ ಲಿಂಗಮ್ಮ:– ಈಕೆಯ ಕಾಲ ಸಾ.ಶ ಸುಮಾರು ೧೧೬೦. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ ವಚನಕಾರ್ತಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು. ಕ್ಷೌರಿಕ ವೃತ್ತಿಯ ಹಡಪದ ಅಪ್ಪಣ್ಣನವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ. ಈಕೆಯ ಅಂಕಿತನಾಮ **'ಅಪ್ಪಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ'** ಎಂಬುದು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹುಟ್ಟಿಗೂ ಅವನ ಸಾಧಿಸುವ ಸಾಧನೆಗೂ ಏನೇನೋ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದವಳು. ಈಕೆಯ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಯ ಧಾಟಿ, ಕಂಡ ದರ್ಶನ, ಬೀರಿದ ಬೆಳಕು, ಏರಿದ ನಿಲುವು, ಸಾಧಕರಿಗೂ, ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ, ಶರಣರಿಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಹರಿದಾಡುವ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ಹರಿಯಲು ಬಿಡದೆ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಓಡಾಡುವ ಶರಣರ ಪಾದದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಯಬೇಕೆನ್ನುವವಳು.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಂತ–೧

ವಚನಕಾರರ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ	
ಕಾಲ	
ಅಂಕಿತನಾಮ	

ಹಂತ–೨

ಈಕೆಯ ಕಾಲ ಸಾ.ಶ ಸುಮಾರು --------------- ೧೨ನೇ ಶತಮಾನದ --------------- ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಈಕೆಯ ಈಕೆಯ ಅಂಕಿತನಾಮ ------------------- ಆಗಿದೆ.

ಹಂತ–೩

- <u>ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು</u>

೧. ಮನಸ್ಸನ್ನು ಗೆದ್ದು, ತನವನ್ನು ಕರಗಿಸಿ, ಕಾಯಕ್ವನ್ನು ಮರುಗಿಸಿ, ನಿದ್ದೆಯ ಕೆಡಿಸಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿತಿರುವೇನು ಎಂಬುವವರು ಬುದ್ಧಿಹೀನರು.

೨. ಶರಣರು ಮನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗೆದ್ದರೂ ಎಂದರೆ ಕಾಮ, ಕ್ರೋದಗಳನ್ನು ನೀಗಿ ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮಧ, ಮತ್ಸರವನ್ನು ಭೇದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

೩. ಆಸೆ ರೋಷಗಳನ್ನು ಅಳಿದು ಜಗದ ಪಾಶ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

೪. ಮರುಗಿಸುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಪ್ರಸಾದ ಕಾಯಕವ ಮಾಡಿ ಸಲುಹಿದ್ದಾರೆ .

೫. ಕೆಡಿಸುವ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಯೋಗ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

೬. ಸುಖವನ್ನು ತೊರೆದು ಜಗತ್ತನ್ನೇ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಲಿಂಗಮ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು.

ಪ್ರಶ್ನೆ ೧: ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಹೇಗೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಿದೆ ?

ಉತ್ತರ: ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಗುರು ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಶ್ನೆ೨: ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದವನು ಯಾವುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕು ?

ಉತ್ತರ: ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದವನು, ಗುರು ದರ್ಶನವಾದರೂ ಮರೆಯಬೇಕು.

ಪ್ರಶ್ನೆ೩: ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯನ ಪ್ರಕಾರ ಕೈಲಾಸ ಯಾವುದು ?

ಉತ್ತರ: ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಾಯನ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ.

ಪ್ರಶ್ನೆ೪: ಕಾಗೆ ಏನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ?

ಉತ್ತರ: ಕಾಗೆ ಕೋಗಿಲೆ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಪ್ರಶ್ನೆ೫: ಯಾರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾಗದು ?

ಉತ್ತರ: ನಾಮ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗುವ ಗಾವಿಲರ ಮುಖವನ್ನು ನೋಡಲಾಗದು.

ಪ್ರಶ್ನೆ೬: ಶರಣರು ಕೆಡಿಸುವ ನಿದ್ದೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ?

ಉತ್ತರ: ಶರಣರು ಕೆಡಿಸುವ ನಿದ್ರೆಯನ್ನು ಯೋಗ ಸಮಾಧಿ ಮಾಡಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ.

ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರುವ ಪದ್ಯ ಭಾಗ

೧. ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದೊಡೆ

ಗುರು ದರ್ಶನವಾದರೂ ಮರೆಯಬೇಕು;

ಲಿಂಗ ಪೂಜೆಯಾದರೂ ಮರೆಯಬೇಕು

ಜಂಗಮ ಮುಂದೆ ನಿಂದಿದ್ದಡೂ ಹಂಗ ಹರಿಯಬೇಕು

ಕಾಯಕವೆ ಕೈಲಾಸವಾದ ಕಾರಣ

ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತಾದಡೂ ಕಾಯಕದೊಳಗು

ಪದ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ

ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ --

ಗುರುದರ್ಶನ ---------------------------------------

ಲಿಂಗಪೂಜೆ--

ಜಂಗಮ --

ಕಾಯಕವೆ--

ಅಮರೇಶ್ವರ --

೨. ಕಾಗೆಯ ಮರಿ ಕೋಗಿಲೆಯಾಗಬಲ್ಲುದೆ?

ಆಡಿನ ಮರಿ ಆನೆಯಾಗಬಲ್ಲದೆ?

ಸೀಳ (ಳು) ನಾಯಿ ಸಿಂಹದ ಮರಿಯಾಗಬಲ್ಲದೆ?

ಅರಿವು ಆಚಾರ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನವನರಿಯದೆ

ನಾಮವ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗುವ ಗಾವಿಲರ

ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು ಅಮುಗೇಶ್ವರಾ.

- **ಪದ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿ**

ಕಾಗೆಯ ಮರಿ -----------------------------------

ಆಡಿನ ಮರಿ ------------------------------------

ಸೀಳ(ಳು) --

ಅರಿವು ಆಚಾರ ----------------------------------

ನಾಮವ--

ಮುಖವ--

ಪದ್ಯಪಾಠ ೭ – ವಚನಾಮೃತ

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಅಂಕಗಳು : ೧೦ **ಸಮಯ : ೨೦ ನಿಮಿಷ.**

ಅ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ **೩ X ೧ = ೩**

೧) ಕಾಯಕದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾದವನು ಯಾವುದನ್ನು ಮರೆಯಬೇಕು ?

----

೨) ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯನ ಪ್ರಕಾರ ಕೈಲಾಸ ಯಾವುದು ?

----

೩) ಶರಣರು ಕೆಡಿಸುವ ನಿದ್ದೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಗೆದ್ದಿದ್ದಾರೆ?

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕವಿಯ ಪರಿಚಯ ತಿಳಿಸಿ. **೧ X ೩ = ೩**

೪) ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ

ಇ) ಈ ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪದ್ಯದ ಮೌಲ್ಯವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯಿರಿ **೧ X ೪ = ೪**

೫) ಕಾಗೆಯ ಮರಿ ಕೋಗಿಲೆಯಾಗ ಬಲ್ಲುದೆ?
ಆಡಿನ ಮರಿ ಆನೆಯಾಗಬಲ್ಲದೆ?
ಸೀಳ(ಳು) ನಾಯಿ ಸಿಂಹದ ಮರಿಯಾಗಬಲ್ಲುದೆ?
ಅರಿವು ಆಚಾರ ಸಮ್ಯ ಜ್ಞಾನವನರಿಯದೆ
ನಾಮವ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ತಿರುಗುವ ಗಾವಿಲರ
ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು ಅಮುಗೇಶ್ವರಾ

****

ಪಠ್ಯ ಪೂರಕ ಅಧ್ಯಯನ – ೦೬.

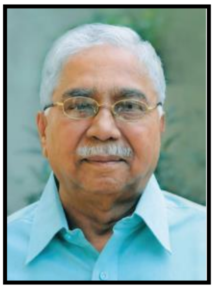

ಸೀಮೆ

– ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ

- **ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

೧. ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು?

ಉತ್ತರ: ಮುದುಕಿಯನ್ನು ಭೇಟಿಯಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ತಿಮ್ಮರಾಯ.

೨. ತಿಮ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಮುದುಕಿಯು ವಿಧಿಸಿದ ಸೀಮೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

ಉತ್ತರ: ತಿಮ್ಮರಾಯನಿಗೆ ಮುದುಕಿಯು ಈ ಹಣ್ಣಿನ ಮರ ಕಡಿಯಲೇ ಬೇಡ. ನೀರಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏಟು ಹಾಕಲೇಬೇಡ. ಮೂರನೇ ಹಾಲಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏಟು ಹಾಕಿದರೆ ನನ್ನ ನಾಯಿ ಬೊಗಳುತ್ತದೆ. ಆಗ ನನಗೆ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಿಷ್ಟು ನಿನ್ನ ಸೀಮೆ ಎಂದು ಮುದುಕಿ ವಿಧಿಸಿದಳು.

೩. ಶಿವಪುರದಲ್ಲಿನ ಮುದುಕ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಏಕೆ?

ಉತ್ತರ: ಆಕಾಶ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹರಿದು ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂಬಂತೆ ಶಿವಪುರದಲ್ಲಿನ ಮುದುಕ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದನು.

೪. ಮುದುಕನು ಹೇಳುವಂತೆ ಕಥೆಯ ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ಮುದುಕನು ಹೇಳುವಂತೆ ಕಥೆಯ ನಿಜ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ; ಆ ತಿಮ್ಮ ಇನ್ನೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ! ನೀವೀಗಲೂ ದೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ? ಹಾಲಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಏಟು ಹಾಕುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ! 'ಹಸಿರೇ ಉಸಿರು' ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೂ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ವಿಪರ್ಯಾಸ ಎಂಬುದು ನಿಜ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

೫. ಆಸೆ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ತಿಮ್ಮರಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನು?

ಉತ್ತರ: ಆಸೆ ಮಿತಿ ಮೀರಿ ತಿಮ್ಮರಾಯನು ನಾಯಿ ಬೊಗಳಿದರೂ ಕ್ಯಾರೇ ಮಾಡದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದ. ಹಾಲಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎರಡನೇ, ಹಲವೇಟು ಹಾಕಿ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೊಯ್ದು ಹಾಲು ಹಣ್ಣು ಮಾರ ತೊಡಗಿದ. ಮುದುಕಿ ಕೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತೇ ಏಟು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದ. ಒಂದು ದಿನ ಹಾಲು ಸಾಲದೇ ಮುದುಕಿಯ ಎದುರಿನಲ್ಲೆ ಹಾಲಿನ ಮರಕ್ಕೆ ನೂರೇಟು ಹಾಕಿದ.

ಗದ್ಯ- ೮. ಸಪ್ತಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ

-ಮುದ್ದಣ

- **ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ**

'ಮುದ್ದಣ', ಎಂದು ಪ್ರಸಿಧ್ಧರಾಗಿರುವ ಲಕ್ಷೀನಾರಾಯಣಪ್ಪರವರು ಸಾ.ಶ ೧೮೭೦ ಜನವರಿ ೨೪ ರಂದು ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕಿನ ನಂದಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು 'ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಂ' 'ಅದ್ಭುತ ರಾಮಾಯಣ', 'ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧಂ', 'ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ', ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು **'ಹೊಸಗನ್ನಡದ ಅರುಣೋದಯದ ಮುಂಗೋಳಿ'** ಎಂಬ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

- **ಗದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು**

೧. ಶ್ರೀರಾಮನು ರಾವಣಾದಿಗಳನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿ ಸೀತೆಯ ಸಮೇತ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಬಂದು ರಾಜ್ಯವಾಳುತಿದ್ದನು.
೨. ರಾವಣಾದಿಗಳ ಹತ್ಯೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯೆ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗ ಮಾಡಿದನು.
೩. ಯಜ್ಞಾಶ್ವದ ಬೆಂಗಾವಲಿಗೆ ಬಂದ ಶತೃಘ್ನನ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಅರಣ್ಯಕ ಮುನಿಯು ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದನು.
೪. ಈ ಕತೆಯನ್ನು ಕೇಳುತಿದ್ದ ಮನೋರಮೆಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಮೂಡಿತು.
೫. ಮುದ್ದಣನು ತಪಸ್ವಿಗಳ ಮಂತ್ರಗಳ ಬಲದಿಂದ ಏನನ್ನಾದರೂ ಸೃಷ್ಟಿಸಬಹುದು ಎಂದನು.
೬. ಒಂದರಿಂದ ಏಳು ಅಕ್ಷರಗಳವರೆಗೆ ಮಂತ್ರಗಳಿವೆ. ಅಂತಹ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಬಳಸಲಿ ಎಂದು ಮನೋರಮೆಯು ಹಾಸ್ಯ ಮಾಡುವಳು.
೭. ಕವಿಗಳು ಅಂದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಅಲ್ಲ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಮಾತಿನಿಂದ ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುವ, ತೆಗಳುವ,ಆಳುವ,ಮುಳುಗಿಸುವ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವರು ಎನ್ನುವನು. ಹಾಗೂ ನನಗೂ ಒಂದು ಮಂತ್ರ ಸಿದ್ಧಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವನು.
೮. ಯಾವುದು ಆ ಮಂತ್ರ ? ಎಂದು ಮನೋರಮೆಯು ಕೇಳುವಳು.
೯. ಆಗ ಮುದ್ದಣನು ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡ ಎಂದು 'ಭವತೀ ಭಿಕ್ಷಾಂದೇಹೀ' ಎನ್ನುವ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುವನು.
೧೦. ಮನೋರಮೆಯು ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಮೋಸದ ಮಾತು ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಮಾತು ನೀನು ಕವಿಯೋ ಹಾಸ್ಯಗಾರನೋ ಎಂದು ತುಸು ಕೋಪದಿಂದ ನುಡಿದಳು.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ವಾಕ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

- **ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.**

೧. ರಾಘವನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವ ಯಾರ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿತು?

ಉತ್ತರ: ರಾಘವನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವ ಅರಣ್ಯಕನೆಂಬ ತಪಸ್ವಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿತು.

೨. ಮನೋರಮೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಸಂದೇಹವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಅರಣ್ಯಕನೆಂಬ ತಪಸ್ವಿ ನೀಡಿದ ಅತಿಥ್ಯವೆಂದರೆ ಬರೀ ಬಾಯಿ ಉಪಚಾರವೇ ಎಂಬ ಸಂದೇಹ ಮನೋರಮೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತು.

೩. ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರದ ಶಕ್ತಿ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರದ ಶಕ್ತಿ ಯಾವುದರೆಂದರೆ 'ಬೇಡಿದ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತಂದು ಕೊಡುವುದು'.

೪ . ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಗೊಡವೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಕಾರಣವೇನು?

ಉತ್ತರ: ಮುನಿಗಳಿಗೆ ತಪಶ್ಶಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯವಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಗೊಡವೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

೫. ಮುದ್ದಣನಿಗೆ ಸಿದ್ದಿಸಿದ ಮಂತ್ರದ ಹೆಸರೇನು?

ಉತ್ತರ: ಮುದ್ದಣನಿಗೆ ಸಿದ್ದಿಸಿದ ಮಂತ್ರದ ಹೆಸರು 'ಸಪ್ತಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ'.

- **ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ೩–೪ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ**

೧. ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯಕನು ಹೇಗೆ ಸತ್ಕರಿಸಿದನು?

ಉತ್ತರ: ಅರಣ್ಯಕನು ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಶತ್ರುಘ್ನ ಮತ್ತು ಪರಿವಾರದವರನ್ನು ಗೌರವದಿಂದ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕಾಲುಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದನು. ನಂತರ ಅವನು ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೂವಿನಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿ, ಮೈಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಶ್ರೀಗಂಧವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸವಿಯಾದ ಊಟವನ್ನು ನೀಡಿ ಆತ್ಮೀಯವಾಗಿ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಶ್ರೀರಾಮ ಸತ್ಕಥಾ ವಿನೋದ ಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿದನು.

೨. ಕವಿಗಳಿಗೆ ಒಲಿದಿರುವ ಮಂತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯೇನು?

ಉತ್ತರ: ಕವಿಗಳಿಗೆ ಒಲಿದಿರುವ ಮಂತ್ರದ ಮಹಿಮೆ ಏನೆಂದರೆ ಅವರ ಒಂದು ನುಡಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವ, ಹೊಗಳುವ, ತೆಗಳುವ, ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ, ಆಳುವ, ಅನುಭವಿಸುವ, ಮುಳುಗಿಸುವ, ಕಾವ್ಯರಚನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ.

----

೩. ಮುದ್ದಣನಿಗೆ ಒಲಿದ ಮಂತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಮನೋರಮೆಯ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏನು?

ಉತ್ತರ: ಮುದ್ದಣನಿಗೆ ಒಲಿದ ಮಂತ್ರದ ಕುರಿತು ಕೇಳಿದ ಮನೋರಮೆ ತುಸುಕೋಪದಿಂದ "ಸುಮ್ಮನಿರು ರಮಣ, ನಿನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಸತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದೆನು. ಈ ರೀತಿಯ ಮೋಸದಮಾತು ವ್ಯಂಗದ ಮಾತೆಂದು ಅರಿಯದಾದೆನು. ನೀನು ಕವಿಯೋ, ಹಾಸ್ಯಗಾರನೋ. ನಿನ್ನ ಕಾವ್ಯ ಸೊಗಸನ್ನು ನಮ್ಮಂತಹ ಬುದ್ದಿಇಲ್ಲದ ಹೆಣ್ಣುಗಳೇ ಕೊಂಡಾಡುವರಲ್ಲದೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರೇನು ಒಪ್ಪುವರೇ" ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಸಂದರ್ಭಗಳು

ಆಯ್ಕೆ : ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮುದ್ದಣ ರವರು ರಚಿಸಿರುವ "ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧಂ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ ಎಂಬ ಗದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಗದ್ಯ	ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	ಯಾರು? ಯಾರಿಗೆ?	ಸಂದರ್ಭ
ಸಪ್ತಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ	"ಎನಗಿದಚ್ಚರಿ ಎಂತುಟಾರ್ತಂ"	ಮನೋರಮೆಯು ಮುದ್ದಣನಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ.	ಶತೃಘ್ನನ ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಅರಣ್ಯಕ ಮುನಿಯು ಮೃಷ್ಟಾನ್ನ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ
	"ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು ತಪ್ಪೇಂ"	ಮುದ್ದಣನು ಮನೋರಮೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ	ಮುದ್ದಣನು ಅರಣ್ಯಕ ಮುನಿಗಳ ತಪಸ್ಸು ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಗಳ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ
	"ಎಮ್ಮವರೊಂದಿರಕೆ ನಗುವ"	ಮುದ್ದಣನು ಮನೋರಮೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ	ಕವಿಗಳು ಮನೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಎದುರಾಗುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮುನಿಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಮಂತ್ರಗಳಿಂದ ನಿವಾರಿಸಿ ಎಂದು ಮನೋರಮೆಯು ವ್ಯಂಗ್ಯವಾಡಿದಾಗ
	"ಸಾಲ್ಗುಮೀ ಪರಿಹಾಸಂ"	ಮುದ್ದಣನು ಮನೋರಮೆಗೆ	ಮುದ್ದಣನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಮನೋರಮೆಯು ತುಸು ಕೋಪದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಾತು ಮೋಸದ ಮಾತು

		ಹೇಳುತ್ತಾನೆ	ವ್ಯಂಗ್ಯದ ಮಾತುನೀನು ಕವಿಯೋ ಹಾಸ್ಯಗಾರನೋ ಎಂದಾಗ

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಕವಿ/ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು ಅವರು ಬರೆದ ಕೃತಿ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ಪಾಠದ ಹೆಸರು ಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು, ಯಾರಿಗೆ, ಯಾವಾಗ, ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನುಬರೆಯಬೇಕು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು/ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು/ ಗುಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿ ರೂಢಿಸುವುದು.

****

ಗದ್ಯ ಪಾಠ ೮– ಸಪ್ತಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರ

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಅಂಕಗಳು :೧೦ ಸಮಯ: ೨೦ ನಿಮಿಷಗಳು.

ಅ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧೀ ಪದವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. ೨X ೧=೦೨

೧. ಕಾವ್ಯ : ಕಬ್ಬ :: ಆಶ್ಚರ್ಯ : ––––––––––––––––––––––

೨. ಮನ್ನಿಸಿ : ಗೌರವಿಸಿ :: ಬಾವನ್ನ : –––––––––––––––––––––––––

ಆ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ೨X ೧=೦೨

೩. ಮನೋರಮೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಸಂದೇಹವೇನು ?

––

––

೪. ಮುದ್ದಣನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿದ ಮಂತ್ರದ ಹೆಸರೇನು ?

––

––

ಇ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು – ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ೩X೨=೦೬

೫. ಕವಿಗಳಿಗೆ ಒಲಿದಿರುವ ಮಂತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯೇನು ?

––

––

––

––

೬. ಅರಣ್ಯಕ ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸತ್ಕರಿಸಿದನು ?

––

––

––

––

೭. "ಎನಗಿದಚ್ಚರಿ ಎಂತುಟಾರ್ತಂ" ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

––

––

––

––

––

––

––

****

ಪದ್ಯ – ೫ ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ

–ಕನಕದಾಸರು.

ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯ:

ಹರಿದಾಸ ಸಂತಕವಿ ಪರಂಪರೆಯ ಮತ್ತು ದಾಸಸಾಮಹಿತ್ಯದ ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೆನಿಸಿದ ಖ್ಯಾತಿಗೆ ಭಾಜನರಾದವರು ಕನಕದಾಸರು. ಇವರ ಮೊದಲ ಹೆಸರು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಾಯಕ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಕ ೧೫೦೮ ರಲ್ಲಿ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ಅಂಕಿತನಾಮ ಕಾಗಿನೆಲೆ ಆದಿಕೇಶವ. ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು 'ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ', 'ರಾಮಧಾನ್ಯಚರಿತೆ', 'ನಳ ಚರಿತ್ರೆ' ಮತ್ತು 'ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ' ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೀರ್ತನೆಗಳು, ಉಗಾಭೋಗ, ಸುಳಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಡಿಗೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ

ಹಂತ –೧	
ಕವಿ/ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಹೆಸರು	
ಸ್ಥಳ– ಕಾಲ	
ಕೃತಿಗಳು	
ಬಿರುದು/ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು	
ಹಂತ –೨	
ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನಿಸಿದ ರವರು ಸಾ. ಶ.	
ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು	
ಇವರು	
ಮುಂತಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ	
ಇವರಿಗೆ	
ಮುಂತಾದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ./ಬಿರುದುಗಳಿವೆ.	
ಹಂತ –೩	

ಪದ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಮುಖಾಂಶಗಳು.

೧. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜೀವಿಯ ಬದುಕಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುವ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರವು ಒಂದು.

೨. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

೩. ಆಹಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು.

೪. ನೆಲ್ಲು, ಗೋಧಿ ಮೊದಲಾದ ಧಾನ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ರಾಗಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

೫. ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆ ಪ್ರಾರಂಭ.

೬. ಎರಡು ಧಾನ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುವುದು.

೭. ರಾಗಿ ಬಡವರ ಪರವಾಗಿ, ಭತ್ತ ಶ್ರೀಮಂತರ ಪರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು.

೮. ರಾಗಿ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಲಹುವುದು.

೯. ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತವನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳು ಸೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಡುವರು. ಆಗ ರಾಗಿ ಪರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ರಾಮಧಾನ್ಯ ಎಂದು ಹೆಸರಿಡುವರು.

೧೦.ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

೧೧. ರಾಗಿಯೇ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗದವರು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

೧೨. ಕೆಳವರ್ಗದ ಮೇಲೆ ಮೇಲ್ವರ್ಗದ ಶೋಷಣೆ ಈ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಅಭ್ಯಾಸ ಹಾಳೆ

ಮೇಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳ ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ವಾಕ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

೧. ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಧಾನ್ಯ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ: ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಧಾನ್ಯ ರಾಗಿ. (ನರೆದಲಗ)

೨. ವ್ರಿಹಿ ಯಾರ ಬಾಯಿಗೆ ತುತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ?

ಉತ್ತರ: ವ್ರಿಹಿ ಹೆಣದ ಬಾಯಿಗೆ ತುತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ.

೩. ದಾಶರಥಿ ಎಂದರೆ ಯಾರು?.

ಉತ್ತರ: ದಾಶರಥಿ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀರಾಮ

೪. ನರೆದಲಗ ಯಾರನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಸಲಹುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ನರೆದಲಗ ಬರಗಾಲದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಸಲುಹುತ್ತದೆ.

೫. ಹರಿಹರ ವಿರಂಚಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಅಯೋಧ್ಯಗೆ ಕರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ನರೆದಲಗ (ರಾಗಿ) ವ್ರಿಹಿ (ಭತ್ತ) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂಬ ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಹರಿಹರ ವಿರಂಚಿಗಳನ್ನು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಕರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

೬. ಸೆರೆಗೆ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ: ಸೆರೆಗೆ ನರೆದಲಗ (ರಾಗಿ) ಮತ್ತು ವ್ರಿಹಿ (ಭತ್ತ) ಯನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ.

- **ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳು**

ಆಯ್ಕೆ :ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು **'ಕನಕದಾಸರು'** ವಿರಚಿತ **ಸಾ. ಶಿ. ಮರುಳಯ್ಯರ ಸಂಪಾದಿತ ಕನಕದಾಸರ ಕಾವ್ಯ ಭಾಗ –೧ ರಿಂದ ಆರಿಸಿದ 'ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ'** ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಪದ್ಯ	ಸಾಂದರ್ಭಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	ಯಾರು? ಯಾರಿಗೆ?	ಸಂದರ್ಭ
ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ	"ನಮ್ಮಯ ದೇಶಕತಿಶಯ ನರೆದಲಗ"	ಗೌತಮ ಮುನಿಗಳು – ಶ್ರೀರಾಮ	ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಗಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ.
ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ	"ಕುಲಹೀನ ನೀನು ಪ್ರತಿಷ್ಠ ಸುಡು ಮತಿಹೀನ ನೀನು"	ವ್ರಿಹಿಗ – ನರೆದಲಗ	ನರೆದಲಗ (ರಾಗಿ) ಮತ್ತು ವ್ರಿಹಿ (ಭತ್ತ) ಸಂಭಾಷಣೆ
ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ	"ವಿಲಯ ಕಾಲದೊಳನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಅಳುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾದರಿಸಿ ಸಲಹುವೆ".	ವ್ರಿಹಿಗ – ನರೆದಲಗ	ನರೆದಲಗ (ರಾಗಿ) ಮತ್ತು ವ್ರಿಹಿ (ಭತ್ತ) ಸಂಭಾಷಣೆ
ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ	"ಇವರಿರಲಿ ಸೆರೆಯೊಳಗಾರು ತಿಂಗಳು"	ಶ್ರೀರಾಮ–ನರೆದಲಗ ವ್ರಿಹಿಗೆ	ನರೆದಲಗ (ರಾಗಿ) ಮತ್ತು ವ್ರಿಹಿ (ಭತ್ತ) ವಾದ–ವಿವಾದ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗೃಹ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿಸಿ ರೂಡಿಸುವುದು.

೧. "ನಮ್ಮಯ ದೇಶಕತಿಶಯ ನರೆದಲಗ"

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ಮೇಲಿನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು 'ಕನಕದಾಸರು' ಬರೆದಿರುವ 'ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ' ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದ 'ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ 'ಎಂಬ ಪದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ : ಈ ಮಾತನ್ನು ಗೌತಮ ಮುನಿಗಳು ಶ್ರೀರಾಮನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ."ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆಂದರೆ ರಾಗಿಯೆ ಸರಿ ಇದನ್ನು ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವವನು ಉಳಿದ ಧಾನ್ಯಗಳೇಕೆ?"ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಸತ್ವಯುಕ್ತವಾದ ರಾಗಿ ಹಾಗೂ ರಾಗಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ಆಹಾರವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಶ್ರಮಿಕ ವರ್ಗ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕನಕದಾಸರು ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗೃಹ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿಸಿ ರೂಡಿಸುವುದು.

ಆಯ್ಕೆ: ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ---------------- ಅವರು ಬರೆದ ---------------------ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಂಡ ------------------------ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭ: ಈ ಮಾತನ್ನು ಯಾರು ,ಯಾರಿಗೆ ,ಯಾವಾಗ , ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕು.

ಸ್ವಾರಸ್ಯ: ಈ ಮಾತಿನ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು/ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು /ಗುಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಬೇಕು.

****

ಪದ್ಯಪಾಠ ೮– ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ

ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಅಂಕಗಳು : ೧೦ ಸಮಯ : ೨೦ ನಿಮಿಷ.

ಅ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ **೪ X ೧ = ೪**

೧) ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತಿಶಯವಾದ ಧಾನ್ಯ ಯಾವುದು?

ಉತ್ತರ :– --

೨) ಸೆರೆಗೆ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಹಾಕಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :– --

೩) ದಾಶರಥಿ ಎಂದರೆ ಯಾರು?.

ಉತ್ತರ :– ---

೪) ಹರಿಹರ ವಿರಂಚಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಕರೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ?

ಉತ್ತರ :– --

ಆ) ಈ ಕೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕವಿಯ ಪರಿಚಯ ತಿಳಿಸಿ. **೧ X ೩ = ೩**

೪) ಕನಕದಾಸರು

ಉತ್ತರ :–

ಇ) ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. **೧ X ೩ = ೩**

೫) " ಇವರಿರಲಿ ಸೆರೆಯೊಳಗಾರು ತಿಂಗಳು "

ಉತ್ತರ :––

****

ಎಂಟನೇ ತರಗತಿ ಭಾಗ–೨

ಗದ್ಯ ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯದ ಕೋಷ್ಟಕ

ಕ್ರ. ಸಂ	ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ಕಾಲ	ಸ್ಥಳ	ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಿರುದು
೫	ಎ ಕೆ ರಾಮಾನುಜನ್	೧೬–೩–೧೯೨೯	ಮೈಸೂರು	ಹೊಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಹೂವಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇತರೆ ಕವತೆಗಳು, ಕುಂಟೋಬಿಲ್ಲೆ, ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ, ಸ್ಪೀಕಿಂಗ್ ಆಫ್ ಶಿವ, ಸಾಲು ಸಂಪಿಗೆ ನೆರಳು	ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಮಾರ್ಕ ಅರ್ಥರ್ ಫೆಲೋಶಿಪ್
೬	ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರು ಈಶ್ವರನ್	೧೧–೦೧–೧೯೨೨	ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಗ್ಗಾವಿ ತಾಲೂಕಿನ ಹಿರೇಮಲ್ಲೂರು	ಕವಿ ಕಂಡ ನಾಡು, ವಿಷ ನಿಮಿಷಗಳು, ಭಾರತದ ಹಳ್ಳಿಗಳು, ವಲಸೆ ಹೋದ ಕನ್ನಡಿಗನ ಕಥೆ, ತಾಯಿ ನೋಟ	ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್
೭	ಯು ಆರ್ ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	೧೯೩೨–೨೦೧೪	ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಮೇಳಿಗೆ	ಸಂಸ್ಕಾರ ಭವ ಅವಸ್ಥೆ ಭಾರತಿಪುರ ಮೌನಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದೆಂದೂ ಮುಗಿಯದ ಕಥೆ	ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪದ್ಮಭೂಷಣ, ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
೮	ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಪ್ಪ (ಮುದ್ದಣ್ಣ)	೨೪–೦೧–೧೮೭೦	ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕಿನ ನಂದಳಿಕೆ	ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಮತ್ತು ಕುಮಾರ ವಿಜಯ ಶ್ರೀರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಂ ಅದ್ಭುತ ರಾಮಾಯಣ ಶ್ರೀರಾಮಶ್ವಮೇಧಂ	ಮುದ್ದಣ್ಣ, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಅರುಣೋದಯದ ಮುಂಗೋಳಿ

ಪದ್ಯ ಕೃತಿಕಾರರ ಪರಿಚಯದ ಕೋಷ್ಟಕ

ಕ್ರ. ಸಂ	ಕವಿಗಳ ಹೆಸರು	ಕಾಲ	ಸ್ಥಳ	ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಿರುದು
೫	ಕುವೆಂಪು	೨೯–೧೨–೧೯೦೪	ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಪ್ಪಳ್ಳಿ	ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ನವಿಲು, ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ, ಅನಿಕೇತನ, ಕಾನೂನು ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡತಿ, ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದುಮಗಳು, ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ	ಕರ್ನಾಟಕ ರತ್ನ ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಬಿರುದು ಪದ್ಮಭೂಷಣ ಪದ್ಮವಿಭೂಷಣ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
೬	ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿ	೧೯೨೮	ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಂಬಳ	ಆಕಾಶಬುಟ್ಟಿ, ಭಾವಜೀವಿ, ಮಧುಚಂದ್ರ, ದೀಪದ ದಾರಿ, ಮಣ್ಣಿನ ಮೆರವಣಿಗೆ, ನೆಲ ಮುಗಿಲು, ಕಾವ್ಯಾಕ್ಷಿ, ಚಿರಂತನ ದಾಹ, ಜೀವ ಧ್ವನಿ	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ೧೯೯೬ರಲ್ಲಿ ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೬೫ನೇ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ
೭	ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು	೧೨ ಶತಮಾನ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಕಾರಿಪುರ ತಾಲೂಕಿನ ಬಳ್ಳಿಗಾವಿ	ವಚನಗಳು, ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ ಗುಹೇಶ್ವರ	ಕಲ್ಯಾಣದ ಶೂನ್ಯ ಪೀಠದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ
೮	ಆಯ್ದಕ್ಕಿ ಮಾರಯ್ಯ	೧೧೬೦	ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಮರೇಶ್ವರ	ವಚನಗಳು, ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ	
೯	ಅಮುಗೆ ರಾಯಮ್ಮ	೧೧೬೦	ಸೊನ್ನಲಿಗೆ (ಈಗಿನ ಸೊಲ್ಲಾಪುರ)	ವಚನಗಳು, ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ ಅಮುಗೆಶ್ವರ	
೧೦	ಶಿವಶರಣೆ ಲಿಂಗಮ್ಮ	೧೧೬೦	ವಿಜಯಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಂಗಡಗಿ (ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಇವರ ಸ್ಥಳವನ್ನು ನೀಡಿಲ್ಲ)	ವಚನಗಳು, ವಚನಗಳ ಅಂಕಿತ ಅಪ್ಪಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ	
೧೧	ಕನಕದಾಸರು	೧೫೦೮	ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ	ಹರಿಭಕ್ತಿಸಾರ ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ	ಸಂತ ಕವಿ, ದಾಸ

			ಬಾಡ ಗ್ರಾಮ	ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ ನಳ ಚರಿತ್ರೆ ಕೀರ್ತನೆಗಳು ಉಗಭೋಗ ಸುಳಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಂಡಿಗೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ	ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಶ್ವಿನಿ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು

ಛಂದಸ್ಸು

ಮಾತ್ರೆ: ಒಂದು ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಉಚ್ಚರಿಸಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲ **ಲಘು:U-ಒಂದು ಮಾತ್ರೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರ ಲಘುವಾಗುತ್ತದೆ.** **ಗುರು:–:ಎರಡು ಮಾತ್ರೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರ ಗುರುವೆನಿಸುತ್ತದೆ.**

ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ ಹಾಗೂ ಹ್ರಸ್ವಾಕ್ಷರಗಳು ಲಘುವಾಗುತ್ತವೆ	UUU UUU UUU UUU UU UU UUUU UU ಜನನ, ಕನಕ, ಶರಣ, ಚಮಚ, ಗುಣ, ಮುಖ, ತರಗತಿ, ಕೃಪೆ
ದೀರ್ಘಸ್ವರ ಹಾಗೂ ದೀರ್ಘಾಕ್ಷರಗಳು ಗುರುವೆನಿಸುತ್ತವೆ.	– U – U – U – U – U -UU – UU ಆನೆ, ಈಶ, ಊರು, ಏಕ, ಐದು, ಓಲಗ, ಔತಣ – U – U – U – U – – U – UU – UU ಕಾಣು, ಕೀಲು, ಕೂಗು, ಕೇಳು, ಕೈಲಾಸ, ಕೋಗಿಲೆ, ಕೌತುಕ
ಒತ್ತಕ್ಷರದ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ಷರ ಗುರುವೆನಿಸುತ್ತದೆ.	– U – U – U U –**U** U – UU – UU ಭಕ್ತ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಇಷ್ಟ, ಕನಿಷ್ಟ, ಪ್ರದರ್ಶನ, ಸಾರ್ಥಕ
ಯೋಗವಾಹಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಕ್ಷರಗಳು ಗುರುವೆನಿಸುತ್ತವೆ.	– U – UU – U U– – UU – – U - UU ಅಂದ, ಚಂದನ, ಗಂಧ, ಪುನಃ, ಮಂಗಳ, ಮಂದಾರ, ಸುಂದರ
ವ್ಯಂಜನದ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ಷರಗುರು ವೆನಿಸುತ್ತದೆ.	– – – U– – UU– – – UU– ರಾಜ್, ಚಂದನ್, ಕಿರಣ್, ಬಸ್, ಪರಿಷತ್, ಸಂಸತ್, ಮನೆಯೊಳ್
ಷಟ್ಪದಿಯ ೩ನೇ ಮತ್ತು ೬ನೇ ಪಾದಗಳ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಅದು ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಗುರುವೆನಿಸುತ್ತದೆ	ರಾಮಧಾನ್ಯ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಷಟ್ಪದಿಗಳ ೩ನೇ ಮತ್ತು ೬ನೇಪಾದಗಳ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಗುರುಹಾಕಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರಿ.

ಮಾತ್ರಾ ಗಣಗಳು: ಮೂರು ವಿಧಗಳು

೩ ಮಾತ್ರೆಯ ಗಣಗಳು	೪ ಮಾತ್ರೆಯ ಗಣಗಳು	೫ ಮಾತ್ರೆಯ ಗಣಗಳು
UUU/U-/-U	**UUUU/UU-/-UU/--**	**UUUUU/UUU-/UU-U/U-UU/-UUU**

ಮಾತ್ರಾಗಣ ಆಧಾರಿತ ಛಂದಸ್ಸುಗಳೆಂದರೆ ೧.ಕಂದಪದ್ಯ ೨.ಷಟ್ಪದಿ ೩.ರಗಳೆ

ಕಂದಪದ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ೪ಪಾದ (ಸಾಲು) ಗಳಿರುತ್ತವೆ.

೧ ಮತ್ತು ೩ನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೪ ಮಾತ್ರೆಯ ೩ ಗಣಗಳಿರುತ್ತವೆ.

೨ ಮತ್ತು ೪ನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೪ ಮಾತ್ರೆಯ ೫ ಗಣಗಳಿರುತ್ತವೆ.

ಆದಿಪ್ರಾಸ ವಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾಹರಣೆ:

೪	೪	೪	=೧೨ಮಾತ್ರೆಗಳು
– –	U–U	– –	
ಕಾವೇ	ರಿಯಿಂದ	ಮಾಗೋ	

೪	೪	೪	೪	೪	=೨೦ಮಾತ್ರೆಗಳು
– U U	U U –	U – U	– –	U U –	
ದಾವರಿ	ವರಮಿ	ರ್ದನಾಡ	ದಾಕ	ನ್ನಡದೊಳ್	

ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ಪಾದ (ಸಾಲು) ಗಳಿಗೆ ನೀವೆ ಪ್ರಸ್ತಾರಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿ, ಛಂದಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ಬರೆಯಿರಿ)

ಭಾವಿಸಿದ ಜನಪದಂ ವಸು

ಧಾವಳಯ ವಿಲೀನ ವಿಶದವಿಷಯವಿಶೇಷಂ

ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ

ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು: ೬ ಪಾದ (ಸಾಲು) ಗಳಿರುತ್ತವೆ. ೧, ೨ ಮತ್ತು ೪, ೫ ನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೩/೪/೩/೪ ಗಣಗಳಿರುತ್ತವೆ.

೩ ಮತ್ತು ೬ ನೆಯ ಪಾದಗಳಲ್ಲಿ ೩/೪/೩/೪/೩/೪/–(ಗುರು) ಗಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಆದಿಪ್ರಾಸವಿರುತ್ತವೆ.

ಉದಾಹರಣೆ:–

೩	೪	೩	೪	=೧೪ಮಾತ್ರೆಗಳು
UUU	UUUU	UUU	UU–	
ಕ್ಷಿತಿಯ	ಮರರುಪ	ನಯನ	ದಲಿಸು	

೩	೪	೩	೪	=೧೪ಮಾತ್ರೆಗಳು
UUU	–UU	UUU	– –	
ವ್ರತಸು	ಭೋಜನ	ಪರಮ	ಮಂತ್ರಾ	

೩	೪	೩	೪	೩	೪	ಗು=೨೩ಮಾತ್ರೆಗಳು
UU	UUU	–U	UU–	UU	UUU	–
ಕ್ಷತೆಗ	ಳಲಿಶುಭ	ಶೋಭ	ನದಲಾ	ರತಿಗೆ	ಹಿರಿಯರ	ಲಿ

ಕೆಳಗಿನ ೩ ಪಾದಗಳಿಗೆ ನೀವೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ, ಗಣ ವಿಭಜಿಸಿ, ಛಂದಸ್ಸನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ

ಕ್ರತುಗಳೆಡೆಯೊಳಗರಮನೆಯಲಿ

ಪ್ರತಿದಿನವುರಂಜಿಸುತದೇವರಿ

ಗತಿಶಯದನ್ಯೆವೇದ್ಯತಾನಿಹೆನೆಂದನಾಪ್ರಿಹಿಗ

ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆ –೨ (S A – ೨)

ತರಗತಿ : ೮ನೇ | **ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : ೫೦**

ವಿಷಯ : ಕನ್ನಡ | **ಸಮಯ : ೯೦ ನಿಮಿಷ**

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದನ್ನು ಆರಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮಾಕ್ಷರದೊಂದಿಗೆ ಬರೆಯಿರಿ. **೨X ೧=೨**

೧. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜಾತಿಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರ ಪದ ಯಾವುದು ---------------------

ಅ. ಸಕ್ಕರೆ ಆ. ಕತ್ತರಿ ಇ. ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಈ. ಸಪ್ಪಳ

೨. ಹೂದೋಟ ಯಾವ ಸಂಧಿ-------------------------------------

ಅ. ಲೋಪ ಆ. ಆದೇಶ ಇ. ಆಗಮ ಈ. ಗುಣ

II. ಮೊದಲೆರಡು ಪದಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದಂತೆ ಮೂರನೆಯ ಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ. **೨X೧=೨**

೩. ವ್ಯಾಪಾರಿ : ಬೇಹಾರಿ :: ವೀರ : ---

೪. ಪ್ರಶಂಸೆ : ಹೊಗಳಿಕೆ :: ಪರಿವರ್ತನೆ : ---

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೬X ೧=೬**

೧. ಡಿವಿಜಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದವರು ಯಾರು?

----

೨. ಮನೆಗೆ ಬಂದವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಸತ್ಕರಿಸುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ?

----

೩. ದೇಹ ಏಕೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ?

----

೪. ನಳಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವು ಎಲ್ಲಿತ್ತು?

----

೫. ಗಂಗರ ಮೊದಲ ರಾಜಧಾನಿ ಯಾವುದು?

----

೬. ಗಾನವನ್ನು ಕೇಳಿದ ನೀಲಾಕಾಶ ಏನು ಮಾಡಿತು?

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ. **೬X೨=೧೨**

೭. ರಾಜನು ಈಗ ನೀನಿರುವ ರೀತಿ ಸನ್ಯಾಸವಲ್ಲವೇ ಎನ್ನಲು ಕಾರಣವೇನು?

----

೮. ಭಟ ಮತ್ತು ದ್ವಿಜರ ಲಕ್ಷಣಗಳೇನು?

----

೯. ತನ್ನ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅತಿಥಿಗಳನ್ನು ಅರಣ್ಯಕ ಹೇಗೆ ಸತ್ಕರಿಸಿದನು?

೧೦.ಗೆಳೆತನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದುರ್ಗುಣಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ?

----

೧೧. ಅರಿವು ಆಚಾರ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಅಮುಗೆರಾಯಮ್ಮನ ಅನಿಸಿಕೆ ಏನು?

೧೨.ಲೇಖಕರಿಗೆ ವಿಮಾನಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲವೇಕೆ?

V. ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ವಿವರಿಸಿ. ೨X ೩=೬

೧೩."ಮಾತಾಪಿತರನು ಬಳಲಿಸುವಾತನು"

೧೪."ಅಕ್ಕಯ್ಯ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಡ ಮುಚ್ಚಿಡು"

VI. ಕೆಳಗಿನ ಕವಿಗಳ ಪೂರ್ಣಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡಿ. ೨X ೩=೬

೧೫. ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ

೧೬.ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ

VII. ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯಭಾಗ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಿರಿ. **೧X೩=೩**

೧೭..ಜೈನರಾದ -------------------------------------

---------------------------------------ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ.

VIII. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೧X೩=೩**

೨೦. ೧) ಕೆಳಗಿನ ಪದ್ಯ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕಿ ಗಣ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಛಂದಸ್ಸು ಹೆಸರಿಸಿ.

ಕಾವೇರಿಯಿಂದಮಾ ಗೋ

ದಾವರಿವರಮಿರ್ದ ನಾಡದಾ ಕನ್ನಡದೊಳ್

ಅಥವಾ

೨) ಕೆಳಗಿನ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಅಲಂಕಾರ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಹೆಸರಿಸಿ.

"ಗೀಜುಗನ ಗೂಡುಗಳು ತೂಗುವ ತೊಟ್ಟಿಲಿನಂತೆ ತೂಗುತ್ತಿದ್ದವು."

IX ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಒಂದಕ್ಕೆ ೭–೮ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. **೨X೩=೬**

೨೧. ೧) ಕರೀಮನು ಧನವಂತನಾದ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

ರಹೀಮನಿಗೆ ಮಗ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ದ್ವೇಷ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು?

೨) ಶ್ರೀರಾಮನು ನರೆದಲಗ ಹಾಗೂ ವ್ರಿಹಿಯನ್ನು ಸೆರೆಮನೆಗೆ ಹಾಕಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಅಥವಾ

ನರೆದಲಗ ಹಾಗೂ ವ್ರಿಹಿಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಸಂವಾದವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿ.

X ಕೆಳಗಿನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಒಂದು ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ. **.೧X೪=೪**

೨೨. ೧) ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಮಹಾರಾಜ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿರುವ 'ಯಶಸ್ವಿ' ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಅಕ್ಕನ ಮದುವೆಗೆ ಹೋಗಲು ಮೂರು ದಿನ ರಜೆ ಕೋರಿ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

೨) ಈ ಕೆಳಗಿನ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಅಥವಾ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತೆ